

ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ (ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ)	0181-5097300
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ	0181-5097302
ਗੈਰਿਟ ਮੈਨੇਜਰ (ਐਡਵਾਈਜ਼)	0181-5097305
ਕੰਪਿਊਟਰ ਰੂਮ	0181-5097310
ਵੱਖ ਟੀ ਵੀ	0181-5133160

ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ 'ਚ 'ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਵਰਸਿਟੀ' ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

ਈਰਾਨ ਵੱਲੋਂ 'ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ' ਦੀ ਮੰਗ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਖਾਰਜ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਨਾਲ ਅਹਿਮ ਵੈਸਲੇ ਲੈਂਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ 1158 ਸਹਾਇਕ ਪੁੱਛੇਸਰਾਂ ਅਤੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਮੁਤਾਬਕ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਖਰਚਾ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ

ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਅਹਿਮ ਵੈਸਲੇ

ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਿਛਾਰੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਨੂੰ ਅੰਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਯੋਗ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਉਦਯੋਗਿਕ ਤੇ ਵਪਾਰ ਵਿਕਾਸ ਨੀਤੀ-2026 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਵਿਕਾਸ ਨੀਤੀ-2026 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਕੱਠੇ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਪ੍ਰਤਿਬੱਧ ਵਾਚੇ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨੰਬਰ ਇਕ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ, ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ

ਤਹਿਰਾਨ : ਈਰਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮਸੂਦ ਪੇਜ਼ੀਸ਼ਕੀਅਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਸਖ਼ਤ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਖੁਆਬ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਬਰ ਤੱਕ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਤ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਤ ਦੌਰਾਨ ਪੇਜ਼ੀਸ਼ਕੀਅਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਈਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਬਾਅ ਅੱਗੇ ਝੁਕਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਖੇਤਰੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਈਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ 'ਤੇ ਮੁਆਫੀ ਵੀ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਹਿਰੀਨ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ 'ਤੇ ਹੋਏ ਇਹ ਹਮਲੇ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ 'ਸੁਚਨਾ' ਦੇ ਗਲਤ ਸੰਚਾਰ 'ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤਹਿਰਾਨ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਤਹਿਰਾਨ ਅਤੇ ਲਿਬਨਾਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬੇਰੂਤ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਬੰਬਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਈਰਾਨ ਵਿੱਚ 1,200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਲਿਬਨਾਨ ਵਿੱਚ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਈਰਾਨ ਦੇ ਅਗਲੇ ਸਰਵਉੱਚ ਨੇਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਖਲ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਖ਼ਬਰਾਂ ਹਨ ਕਿ ਰੂਸ ਨੇ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਜੰਗੀ

ਦੇਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਇਕ-ਦੂਸਰੇ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਤੇਜ਼

ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਫ਼ੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੰਗ ਦੇ ਹੋਰ ਵੈਲਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਨੇ ਵੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਖਾੜੀ ਦੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਯੇਰੂਸ਼ਲਮ ਅਤੇ ਬਹਿਰੀਨ ਵਰਗੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਿਰਨ ਚੁੱਜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਤਰ ਦੇ ਉਜ਼ਮਾ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਜੰਗ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 150 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਰਲ ਤੱਕ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਮਰੀਕੀ ਕੱਚਾ ਤੇਲ 90 ਡਾਲਰ ਦੇ ਪਾਰ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਬੰਗਾਲੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ 'ਤੇ ਫੇਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਲਕੀਰ : ਮਮਤਾ

ਕੋਲਕਾਤਾ : ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਮਤਾ ਬੇਨਰਜੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਚੱਤ ਚੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਧਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੋਟ ਸੁਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾਅ ਕੱਟਣਾ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਵੇਡਣ ਦੀ ਇੱਕ ਡੁੱਧੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਆਪਣੇ ਧਰਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸੰਬੰਧ

ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੰਗਾਲੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਵਿੱਚ 'ਮਿਤ੍ਰਕ' ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 63.66 ਲੱਖ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਪੇਸ਼ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੁੱਲ ਵੋਟਾਂ ਦਾ 8.3 ਫੀਸਦੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 60 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਚ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਸਨਅਤੀ ਨੀਤੀ 'ਚ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਰਿਆਇਤਾਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਈ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸਨਅਤੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਸਨਅਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਤਿਨਸੈਂਟਿਵ ਪੈਕੇਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 20 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 'ਜ਼ੀਰੋ ਲਿਕਵਿਡ ਡਿਸਕਾਊਂਟ' ਸਿਸਟਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ 20 ਕਰੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਬਾਇਲਡ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ 7.50 ਕਰੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਕੈਪਿਟਲ ਸਬਸਿਡੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੋਰ ਪ੍ਰਤਿਬੱਧ

ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਭਾੜਾ ਸਬਸਿਡੀ, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸਹਾਇਤਾ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ, ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਪਲੇਟਫਾਰਮ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ, ਪੇਟੈਂਟ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ, ਵੈੱਬ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਖਰਚਿਆਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ 'ਐੱਸ ਜੀ ਐੱਸ ਟੀ, ਸਟੈੱਪ ਡਿਊਟੀ, ਬਿਜਲੀ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਛੋਟਾਂ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਉਤਪਾਦਨ ਸਬਸਿਡੀ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ 7-10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 10-15 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ 9 ਤਰਜੀਹੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ, ਖੇਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਮਲ, ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਉਦਯੋਗ, ਐਗਰੋ ਵੇਸਟ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ, ਆਟੇ ਅਤੇ ਆਟੇ ਪਾਟਰਸ, ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਅਤੇ ਸੈਮੀ-ਕੰਡਕਟਰ, ਆਈ ਟੀ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵਾਹਨ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਤਿਬੱਧ ਮਿਲੇਗਾ।

ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅਮਰੀਕਾ ਕੋਲ ਵੇਚੀ : ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੱਤਾਧਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅਮਰੀਕਾ ਕੋਲ ਵੇਚਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੀਡੀਆ ਕਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਰੂਸੀ ਤੇਲ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਜਾਣ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਿਪਾ-ਪਰੀ ਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਭਾਜਪਾ ਆਪਣੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ 'ਵਿਸ਼ਵ ਗੁਰੂ' ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਪਿਛਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਵਿਸ਼ਵ ਚੇਲੇ' ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ—ਕੀ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਵਾਢੀ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ? ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ? ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 10

ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਿਜਲੀ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਜਲੀ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਾਂਗ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਬਰਦਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਰੂਸੀ ਤੇਲ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਜਾਣ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਿਪਾ-ਪਰੀ ਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਭਾਜਪਾ ਆਪਣੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ 'ਵਿਸ਼ਵ ਗੁਰੂ' ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਪਿਛਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਵਿਸ਼ਵ ਚੇਲੇ' ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ—ਕੀ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਵਾਢੀ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ? ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ? ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 10

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ 15 ਬਲੱਚ ਲੜਾਕੇ ਹਲਾਕ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ : ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਬਲੱਚਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਅਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ 15 ਲੜਾਕੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਹਰਨਾਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਫੌਜ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਭਿਆਨਕ ਮੁੱਠਭੇੜ ਵਿੱਚ 12 ਲੜਾਕੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਫੌਜ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਵਿਤਨਾ ਅਲ-ਖ਼ਵਾਰਿਜ਼' (ਤਹਿਰੀਕ-ਏ-ਤਾਲਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੜਾਕੂਆਂ ਕੋਲੋਂ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰ, ਗੋਲਾ-ਬਾਰੂਦ ਅਤੇ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸਮੱਗਰੀ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਬਾਸੀਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ 3 ਹੋਰ ਬਲੱਚ ਲੜਾਕੇ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਰਵਾਨਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ 30 ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਟਰੇਨਿੰਗ ਲਈ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਵਿੱਚ 20 ਮਹਿਲਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ 10 ਮਰਦ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਸਾਲੀ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦਵਾ ਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 234 ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਤੋਂ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਘਰੇਲੂ ਸਿਲੰਡਰ 60 ਤੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ 115 ਰੁਪਏ ਮਹਿੰਗਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਫੌਜੀ ਟਕਰਾਅ ਕਾਰਨ ਕੇਂਦਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਉਰਜਾ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਹੁਣ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜੇਬ 'ਤੇ ਪੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੰਡੀਆ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਲੇ 14.2 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਐੱਲ ਪੀ ਜੀ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀ ਕੀਮਤ 60 ਰੁਪਏ ਵਧ ਕੇ 913 ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਧਾ 7 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖੀ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਅਤੇ ਚੇਨਈ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਥਾਨਕ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਗਿਣਾਓ ਨਾਲ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਉਰਜਾ ਯੋਜਨਾ ਦੇ 10 ਕਰੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 300 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੋਲਾਂ ਅਤੇ ਰੋਸਟਰੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 19 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ 114.5 ਰੁਪਏ ਦਾ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੁਣ 1,883 ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਸਾਲ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੁੱਲ 302.50 ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਪਾਕਿ 'ਚ ਤੇਲ 321 ਰੁਪਏ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ : ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ 55 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਦਾ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਟਰੋਲ ਦੀ ਕੀਮਤ 321.17 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਕੀਮਤ 335.86 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਇਮਰਾਨ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 47 ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ 10-10 ਸਾਲ ਕੈਦ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ : ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਹਿਰੀਕ-ਏ-ਇਨਸਾਫ ਦੇ 47 ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ 9 ਮਈ 2023 ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਭੇੜ-ਭੇੜ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੋਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ 10-10 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 5,00,000 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨੇ ਗਵਾਲਪਿੰਡੀ ਵਿੱਚ ਫੌਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ

ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਭੇੜ-ਭੇੜ ਹੋਈ। ਗਵਾਲਪਿੰਡੀ ਦੀ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਅਨੁਸਾਰ ਅਲੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 47 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਗੋੜਾ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੋਏ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸਜ਼ਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਅਧੂਕ ਖਾਨ, ਸ਼ਿਬਲੀ ਫਰਾਜ਼, ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਗਿੱਲ, ਜੁਲਫੀ ਬੁਖਾਰੀ, ਮੁਹਾਦ ਸਈਦ, ਜ਼ਰਤਾਜ਼ ਗੁਲ ਅਤੇ ਹਮਾਦ ਅਜ਼ਹਰ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਛਤਰਪਤੀ ਕਤਲ ਕੇਸ 'ਚ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਬਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਛਤਰਪਤੀ ਦੇ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿਰਜਾ ਸਥਿਤ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ 2019 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2002 ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਛਤਰਪਤੀ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ

ਛਤਰਪਤੀ ਕਤਲ ਕੇਸ 'ਚ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਬਰੀ

ਸੁਣਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਸ਼ੀਲਾ ਨਾਠੂ ਅਤੇ ਜਜਟਿਸ ਵਿਕਰਮ ਅਗਰਵਾਲ ਦੇ ਡਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿਰਜਾ ਸਥਿਤ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ 2019 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2002 ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਛਤਰਪਤੀ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ

ਛਤਰਪਤੀ ਕਤਲ ਕੇਸ 'ਚ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਬਰੀ

ਸੁਣਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਸ਼ੀਲਾ ਨਾਠੂ ਅਤੇ ਜਜਟਿਸ ਵਿਕਰਮ ਅਗਰਵਾਲ ਦੇ ਡਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿਰਜਾ ਸਥਿਤ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ 2019 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2002 ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਛਤਰਪਤੀ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ

ਛਤਰਪਤੀ ਕਤਲ ਕੇਸ 'ਚ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਬਰੀ

ਸੁਣਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਸ਼ੀਲਾ ਨਾਠੂ ਅਤੇ ਜਜਟਿਸ ਵਿਕਰਮ ਅਗਰਵਾਲ ਦੇ ਡਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿਰਜਾ ਸਥਿਤ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ 2019 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2002 ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਛਤਰਪਤੀ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ

ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ

ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪਾਵਰਕਾਮ ਦੀ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ

ਮੋਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ)-ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪਾਵਰਕਾਮ ਸਿਟੀ ਮੰਡਲ ਮੋਗਾ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਸਾਬੀ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਰੋਸਟ ਹਾਊਸ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਸਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ੁਕੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੈਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਬੀ ਬਲਕਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾੜਵਾਲਾ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਸਾਬੀ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਸਾਬੀਆਂ ਨੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਭੁੰਨ ਵੱਲ ਕੀਤੇ। (ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਬੀ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੰਗਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਗ 31-12-2025 ਤੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਦੀ 2.59 ਦਾ ਫੈਕਟਰ ਲਾ ਕੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਹੀ ਜਾਵੇ, 16% ਡੀਏ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਡੀ ਏ ਦਾ ਬਣਦਾ ਏਰੀਅਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਸਹੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਯਕੂਮਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਕੋਲੋਲੋਸ ਮੈਡੀਕਲ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਸਾਰਥਕ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਸਾਂਝੇ ਫਰੰਟ ਵੱਲੋਂ ਉਲੀਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਪ੍ਰਗਰਮ ਮੁਤਾਬਕ ਬਜਟ ਸੋਫ਼ਤ ਦੌਰਾਨ 10 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ ਮੋਗਾਲੀ ਵਿਖੇ ਯਥਾ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ 28 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸੰਜੀਵ ਅਰੋੜਾ ਦੀ ਕੋਠੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਰਤੀ ਚੱਕ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸੁਭਾਈ ਵਾਹਿਗੋਟਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸ਼ਾਹਜਹਾਂ ਪੁਰਗਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਟੀ ਮੰਡਲ ਮੋਗਾ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਸਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ੁਕੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸਾਬੀ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਬੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਵਿਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਸਾਬੀ ਹੇਮ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ, ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ, ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਰਿਟਾਇਰਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਮਾਨਸਾ (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਖਮਾਰ)-ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘਰਾਗੜੀ ਹੇਠ ਸਥਾਨਕ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਮੋਗਾਲੀ ਵਿਖੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੁਭਾਈ ਰੋਲੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਸ ਰੋਲੀ 'ਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸ਼ੁਕੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਨਾਮਕ ਸਿੰਘ ਮਨਸ਼ਾਹੀਆ 'ਤੇ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਖਮਾਰ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦਿਸ਼ਾ ਤੇ ਦਬਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਿੱਕਰ ਸਿੰਘ ਮੱਘਾਣੀਆ, ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਰੰਗਾ ਤੇ ਲੰਬਾ ਸਿੰਘ ਸੁਧਾਰਕ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭੇਦ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਕੱਤਰ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਲੀਗੜੀ ਨੇ ਭਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਘੁਮਾਣ, ਪਿਕਰੀ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਉੱਤਾ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉੱਤਾ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜਾਵਾਲਾ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੌਰ, ਸੁਰਬਜਨਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਟ ਘਰਾ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੁਲਗਿਰੀ, ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਗੋਰਾ ਲਾਲ ਵਾਰਮਾਸਿਟ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਰਾਖੇ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰਸਟ ਵੱਲੋਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਫਰੀਜ਼ਰ ਭੇਟ

ਜਗਦੀ (ਅਮਿਤ ਖੰਨਾ, ਨਵਜੋਤ ਸੰਘੂ)-ਜਗਦੀ 'ਚ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਰਾਖੇ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰਸਟ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦਾ ਆਗਾਜ ਕਰਦਿਆਂ ਪਿੱਛ ਮਲਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰਸਟ ਕੋਟ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਫਰੀਜ਼ਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਧਾਇਕ ਚਿੰਮੋ ਛਾਬੜਾ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਟਰਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਾਜਿੰਦਰ ਜੈਨ ਕਾਰਾ ਦੇ ਕਨੂੰਈਆਂ ਗੁਪਤਾ ਬਾਂਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਰਾਖੇ ਸੋਸ਼ਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਸਿੱਧੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਲਈ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ 'ਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਵੀ ਹੈ। ਉਸੇ ਲੜੀ 'ਚ ਅੱਜ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਆਗਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁਣ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਵੀ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੁਦਰਤ, ਡਾ. ਅੰਮੋਗ ਕੁਮਾਰ, ਸਾਹਿਲ ਗੁਪਤਾ, ਡਾ. ਮਨੀਸ਼ ਜੈਨ, ਡਾ. ਅਮਿਤ ਚਰਕਵਰਤੀ, ਕੋਮਲ ਬਾਂਸਲ, ਮਹੰਦ ਬਾਂਸਲ, ਪੁਨੀਤ ਭੰਡਾਰੀ, ਕੈਪਟਨ ਹਰਜੋਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਾ. ਦਿਲਪੀਤ ਚਰਕਵਰਤੀ, ਚਰਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਗਿੱਲ, ਕੁਲਦੀਪ ਗੁਪਤਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਾਂਝਾ ਫਰੰਟ ਵੱਲੋਂ 8 ਤੋਂ 11 ਤੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹੇਠੋਗੇ ਰੋਸ ਮਾਰਚ

ਸੰਗਰੂਰ (ਪ੍ਰਵੀਨ ਸਿੰਘ)-ਪੰਜਾਬ ਸੁਭਾਰਭੀਨੇਟ ਸਰਵਿਸਿਸ ਡੈਵਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 1680 ਸੈਕਟਰ 22 ਬੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਦੀ ਕੋਲਾਸ ਡੋਰ ਗਰੀਮਿੰਟ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਮੋਲਾ ਸਿੰਘ ਪੁੰਨਾਵਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਗਵਾਲ, ਹੋਸ ਰਾਜ ਦੀਦਾਰਗੜ੍ਹ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀ ਆਪਣੇ ਅਭੀਲਾਵਾਂ ਅਭੀਲਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸੇ ਰੋਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 8 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 11 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮਾਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਚੰਦਾਂ ਸਮੇਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਭਵ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਗਰੂਰ, ਆੰਮ੍ਹਾਣੀਆਂ ਵਰਗੇ, ਮਿੱਠ ਮੀਲ ਸਕੀਮ ਵਰਗੇ 'ਤੇ 26000 ਰੁਪਏ ਤਨਖਾਹ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, 2004 ਤੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਦੀਆਂ ਡੀ ਏ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਆਦਿ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 11 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ ਮੋਗਾਲੀ 6 ਵੇਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਐਂਬ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਲੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧੂਰੀ, ਗੁਰਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮਿੱਤਾ, ਨਾਮਕ ਸਿੰਘ ਏਸ਼ਾ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਾ ਸਾਂ, ਕਰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ, ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ, ਨਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰੰਧਣ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੁਗਰਾ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬੀਰਾ ਸਿੰਘ, ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਸੀ ਐਮ ਓ ਦਵਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਸ ਸਕੱਤਰ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਵਿਧਾਇਕ ਦਹੀਆ ਨੇ ਪੱਕੇ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 300 ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਆਰਥ ਲੈਟਰ

ਮਮਦੋਟ (ਜਸਬੰਦ ਸਿੰਘ ਕੰਬੋਜ)-ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦਿਹਾਤੀ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ ਮਮਦੋਟ ਦਵਰ ਵਿਖੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਜਨੀਤ ਦਹੀਆ ਐੱਮ ਐੱਲ ਏ ਹਲਕਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦਿਹਾਤੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਪੱਕੇ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 300 ਲਾਭਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰ ਲੈਟਰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ ਮਮਦੋਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉਮਿਦਵਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀ ਮਮਦੋਟ, ਡਾ. ਨਿਰਵੇਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੀਨੀਸਟਰ ਦਿਹਾਤੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਮੈਂਬਰ ਮੋਜਰ ਸਿੰਘ ਬੁਠੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ (ਸੰਨੂੰ) ਸੇਠੀ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਰੋਬੀ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਦਹੀਆ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲਾਭਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਉਹ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਬਜ਼ ਮਮਦੋਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਚਰਨ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੀਵਰੇਜ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੀਬ ਕਰੀਬ ਕੰਪਲੀਟ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਸੜਕਾਂ ਪੁੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਮਦੋਟ ਨੂੰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ-ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਮੁੱਖ ਮਾਰਗ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਮਮਦੋਟ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਹਿਰਾਮ ਸੜਕ ਦਾ ਕੰਮ ਤੁਰੰਤ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਕਾਬਜ਼ ਮਮਦੋਟ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਵਿੱਕੀ ਵਿਨਾਇਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਾਹਿਗੋਟਾ ਮੰਡਲ ਮਮਦੋਟ, ਸਾਮਨ, ਐੱਮ ਸੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਐੱਮ ਸੀ ਲੋਧਰਾਜ, ਸੁਭਾਸ਼ ਬੰਤਾ, ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਗਰਗ ਕਮੇਜ ਸਾਥਕ ਗੁਰਦਾਸ, ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਰਾਣੀ ਜਰਨਲ ਇੰਪੈਕਟਰ, ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਠੀ ਵਰਕਰ ਤੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਭੱਟੀ ਭੜੀਵਾਲਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਚੰਮੀਮਾਨ (ਇੰਜ. ਬਲਬੰਦ ਸਿੰਘ ਮਾਨ)-ਪ੍ਰਿੰਸ ਗੀਤਕਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਭੱਟੀ ਭੜੀਵਾਲਾ) ਦੇ ਪੁੱਜੀਕ ਪਿਤਾ ਜੀ ਇਸ ਫ਼ਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖਦਿਆਂ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਤਮ ਅਰਦਾਸ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬਲੋਲੀ (ਮੋਗਾਲੀ) ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਕਾਰ ਸਭਾ ਰਜਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੁੱਖਦਾਈ ਸਮੇਂ ਪਰਵਾਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਕਾਰ ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗਾਇਕ ਪਾਲੀ ਦੇਤਵਾਲੀਆ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਇੰਜ. ਬਲਬੰਦ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਸੁਪ੍ਰਸਤ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਜਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਰੀਕੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦਿਲਸ਼ਾਦ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸੇੱਖ ਬਾਰਨਹਾੜਾ, ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਝੱਜ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਗੀ, ਸਕੱਤਰ ਕਰਨੇਲ ਸਿੰਘ ਸਿਵਲੀਆ, ਅਨਿਲ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਜੱਟ, ਸੁਖਬੀਰ ਸੇੱਖ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਪੁਰੀ, ਬਿੱਟੂ ਖੰਨੇ ਵਾਲਾ, ਮਾਨ ਜੰਡੀ ਵਾਲਾ, ਗਾਇਕ ਜਸਪਾਲ ਮਾਨ, ਗੁਰਮਿਤ ਮੀਤ, ਦਲੇਰ ਪੰਜਾਬੀ, ਤੇਜਾ ਤਲਵੰਡੀ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਬਰੀਕੇ, ਵਰਿੰਦਰ ਟੇਲੇਵਾਲੀਆ, ਕੇਵਲ ਹਨੂਰ ਆਦਿ ਨੇ ਭੱਟੀ ਭੜੀਵਾਲਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੱਬੇਦਾਰ ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਦੱਸਿਆ।

ਚੱਕ ਅੰਬਸਰੀਆ ਵਿਖੇ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਬਾਰੇ ਸਮਾਗਮ

ਸਮਾਣਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਬੱਲ)-ਇੱਥੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਿੰਡ ਚੱਕ ਅੰਬਸਰੀਆ ਵਿਖੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਹੀਰਾ ਮਹਿਲ ਨਾਭਾ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਸ਼. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਫਗਵਾਣਾ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੇਤੀ ਸਤਸੰਗ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਤਸੰਗ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖ਼ਬਰੀਆਂ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਆਸਤ ਨਾਭਾ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ, ਪ੍ਰਿੰਦੀਆ ਸੀ, ਪਰ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਚੈਰਿੰਗ 'ਤੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਿਕਾਇਤ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸ਼ਿਮਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਟਰੇਪ ਹੋਏ। ਇਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚੋਂ ਟੁਪਈਆਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਉੱਪਰ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਭਰੰਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣਾ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਰੰਗੇ ਚੱਕਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਬਠਿੰਡਾ (ਪਰਵਿੰਦਰ ਜੀਤ ਸਿੰਘ)-ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਮਾਲ ਰੋਡ 'ਤੇ ਉਸ ਵਕਤ ਇੱਕ ਭਰੰਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਰੰਗੇ ਚੱਕਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਰੋਡ 'ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਟੀਮ ਨੇ ਘੇਰ ਕੇ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਪੌੜੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ। ਭਰੰਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਚੈਰਿੰਗ 'ਤੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਿਕਾਇਤ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸ਼ਿਮਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਟਰੇਪ ਹੋਏ। ਇਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚੋਂ ਟੁਪਈਆਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਉੱਪਰ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸਟਾ 1 ਦੇ ਬਾਕੀ...

ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ 'ਚ...

ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 'ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕਰੋਰਜ਼ ਯੂਨਿਟ, ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਰਿਟੇਲਰਜ਼ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, -2026' ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਕਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 'ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕਰੋਰਜ਼ ਯੂਨਿਟ, ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਰਿਟੇਲਰਜ਼ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2026 ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਉਣ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਮੈਂਬਰੀਸ਼ੀਟੀ ਨੀਤੀ-2014 ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ

ਉਦਯੋਗਿਕ ਤੇ ਵਪਾਰ...

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਨਿਵੇਸ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ 20 ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਤੱਕ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮਾਡਲਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਪੈਕੇਜ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੂੰਜੀ ਸਥਾਪਿਤੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸਥਿਰ ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ 100

ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰ...

ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਜਮਰੂਰੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਕੜਾ ਵੱਲੋਂ ਵਪਾਰ ਸਾਝਤਾਂ ਦੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਹਾਂ ਰੋਲੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਮਿੱਠਾ ਦੋਸ਼ ਚੀਰਾਨ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਤਰਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਚਾਰਟਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵੀ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਤੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਏਕਾ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਸਕਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਹਾਰੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਸਾਧੋ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਪੰਜਾਬ ਬਚਾਓ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੋਲੀ ਰਚੇਗੀ ਇਤਿਹਾਸ : ਰੋਜ਼ੀ ਬਰਕੰਦੀ

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼ਮਿੰਦਰਪਾਲ, ਪੁਜਾ)- ਆਉਂਦੀ 06 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਹਲਕੇ 'ਚ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬ ਬਚਾਓ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੋਲੀ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਲ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੰਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੋਜ਼ੀ ਬਰਕੰਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵਰਕਰ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ, ਜਿਸ 'ਚ ਰੋਜ਼ੀ ਬਰਕੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਰੋਲੀ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਮਰ ਕੱਸਣ ਦੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰੋਜ਼ੀ ਬਰਕੰਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰੋਲੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਾਹਿਬ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਰੋਲੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਅੱਜ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਹੋਏ ਭਰਵੇਂ ਇੱਕਨੇ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਰਕਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ

ਕਿੱਲੀ ਚਾਲ ਦੀ ਰੋਲੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਤਕਰੀਬ ਬਦਲੇਗੀ : ਪ੍ਰਦੀਪ ਗਰਗ

ਪੁਰੀ (ਮਹਿੰਦਰ ਗਰਗ, ਮਨੋਹਰ ਸੰਘੂ, ਬਿਨੀ ਗਰਗ)-ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਦੀਪ ਗਰਗ ਨੇ 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕਿੱਲੀ ਚਾਲ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਰੋਲੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਦਾਇਰਾ ਦਾਇਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਇਕੱਠ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਰੋਲੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕ ਵਰਗੇ ਘੱਟ ਕੇ ਮੋਗਾ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਤਿਆਰ-ਬ-ਤਿਆਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰੋਲੀ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਇਕੱਠ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਮਿਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਗਰਗ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ 14 ਮਾਰਚ ਦਾ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੋਲੀ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਅਹਿਦ ਲਿਆ।

11 ਦੀ ਰੋਲੀ 'ਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੇਠੋਗੇ ਸ਼ਾਮਲ : ਬੰਦ ਬਰਾੜ

ਪਟਿਆਲਾ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ)- ਪੰਜਾਬ ਏਟਕ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੰਦ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ 'ਪੰਜਾਬ ਏਟਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਲੋਂ 11 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਮੋਗਾਲੀ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੋਲੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ-ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। 11 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸੁਭਾਰਭੀਨੇਟ ਸਰਵਿਸ ਡੈਵਲਪਮੈਂਟ 1680, 22-ਬੀ, ਵਲੋਂ ਮੁਗਾਲੀ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਿਰੋਧੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੋਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਰਥ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਅਤੇ ਕੰਟਰੈਕਟ/ਆਉਟਸੋਰਸਿੰਗ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਜੋ ਮੁੱਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ 16 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਡੀ ਏ ਦੀਆਂ 4 ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇਣੀਆਂ, ਕੰਟਰੈਕਟ/ਆਉਟ ਸੋਸ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਗਲਾ ਕਰਨਾ, ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਲੱਖਾਂ ਪੋਸਟਾਂ 'ਤੇ ਪੱਕੀ ਭਰਤੀ ਕਰਨਾ, ਘੱਟ-ਘੱਟ ਉਜਰਤਾਂ 26000 ਰੁਪਏ ਦੇਣਾ,

‘ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ’ ਅਧੀਨ ਜਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ (ਨਿਸ਼ਾ ਬਰਮਾ)-ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਗਰਮ ਅਫਸਰ ਅਨੁਪ੍ਰਿਆ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ ਅਧੀਨ ਬੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ. ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਖੇ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਮ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਸਰਪੰਚਾਂ ਤੇ ਮਹਿਲਾ ਮੰਡਲਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿੱਤ ਟਿੱਪਣੀ ਤੇ ਲਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ, ਬਾਲ ਵਿਆਹ, ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਬਾਲ ਸ਼ੋਸ਼ਣ, ਬਾਲ ਰੋਲਪਲਾਈਨ ਨਬਰ, ਮਹਿਲਾ ਰੋਲਪਲਾਈਨ ਨਬਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਖੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਬੇਟੀਆਂ ਪੜ੍ਹਨਗੀਆਂ, ਉੱਚੇ ਮੁਕਾਮ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਗੀਆਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੂਰੀ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੀਡੀਪੀਓ ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਫ਼ਤਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਮੀ ਵਨ ਸਟਾਪ ਸੈਂਟਰ ਜੀ. ਥੀ. ਡੀ. ਪੀ. ਓ. ਦਫ਼ਤਰ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁੱਢਲੇ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਵਾਝੇ ਰੱਖਣ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਲੜਨੀ ਪਵੇਗੀ : ਸ਼ਿਲਪੀ ਗੁਪਤਾ, ਕਿਰਨ ਜੋਤੀ

ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਬਰਨਾਲਾ ਰੈਲੀ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਲਾਮਬੰਦੀ

ਬਿਆਸ (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ)- ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਓਮਗਾਮ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ 10 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੀ ਕਿਸਾਨ ਮਹਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਜਥੇਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਹਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਦੋਲਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਰਾਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਲੁਹਾਰਕਾ, ਸਕੱਤਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਿੱਲੋਂ, ਅਨੰਦ ਸਿੰਘ ਹਸਨਪੁਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੋਹੜਵਾਲ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਪਤਾਲਾ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੰਜ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਇਕਾਈ ਕਾਲਕੋ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕੋ, ਸੁਖੋ-ਲਾਲਦੀਪ, ਹਰਦੇਵਲਾਲ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੁਖੋ-ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੰਘ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਅੱਜ

ਧਾਰੀਵਾਲ, (ਮਨਦੀਪ ਵਿੱਕੀ)- ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਟੀਚਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਜਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੌਰ ਨੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੌਥੀਆਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੈਂਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਬਜਟ ਅਜਲਾਜ ਦੌਰਾਨ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਵਾਈ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਚੱਕ ਮੰਗਲੀ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਰੋਜ਼ ਮਾਰਚ ਕਰਨਗੇ। ਚੌਥੀਆਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਟੀਚਰ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

11ਵੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਤ ਉਤਸਵ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ

ਪ੍ਰੋ. ਬਾਬੂ ਬਲਾਇਚ, ਪ੍ਰੋ. ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਰਾਜੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੰਬੰਧਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ)- ਸ਼ਬਦ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਬੋਨਾਰਥੀਆਂ/ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸੰਸਥਾ ਨਾਦ ਪੁਰਾਸੂ ਸੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਵਿਮਨ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ 11ਵੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਤ ਉਤਸਵ ਦਾ ਆਰੰਭ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਅੱਜ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤਿੰਨ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ਬਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੱਲੇ ਨਾਲ ਨੱਪਰੇ ਚੜ੍ਹੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਕੁੰਜੀਵਤ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋ. ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਪੁਲਰ ਸਾਹਿਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਬਲਕਿ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਮਝ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਗਲਤ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਸ਼ੇਰਨ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ

10 ਵੀਂ ਬਰਨਾਲਾ ਰੈਲੀ 'ਚ ਲੱਖਾਂ ਕਿਸਾਨ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਰਨਗੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ : ਨਿਜ਼ਾਮਪੁਰ

ਤਰਸਿੱਕਾਂ, (ਤਰਜੋਮ ਸਿੰਘ ਸਾਧੂਪੁਰ)- ਕੁੱਲ ਹਿੰਦੂ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਉਤਪਾਦਕ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੀਰਥਪੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਨਵਾਂ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੂਬੇ ਸਬਜ਼ੀ ਉਤਪਾਦਕ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ 10 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਿੰਮਾ ਲੋਠਕਾ ਇੱਠੇ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਰ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੰਨ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਭਾਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਡਿਮਾੰਡ ਬੰਬਾਰੀ

ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਸੌ ਉੱਦਮੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਪੱਟੀ, (ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ) ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦਿਹਾੜੀ ਆਜੀਵਾਦ ਮਿਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਤਹਿਤ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਿੱਤੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ-ਪੱਥਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਬਲਾਕ ਸਮੇਤੀ ਪੱਟੀ ਦੇ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਪੀ. ਏ. ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਬਲਾਕ ਸਮੇਤੀ ਦਫਤਰ ਪੱਟੀ ਵਿਖੇ ਮਨਾਏ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਤਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਵੈ-ਕੀਰਤੀਆ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਘੱਟ ਵਿਆਜ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਹੱਈਆ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੰਧੂ ਵੱਲੋਂ 100 ਦੇ ਕਰੀਬ

ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੇ : ਅੰਜੂ ਵਰਮਾ

ਤਰਨਤਾਰਨ (ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ)- ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਵਿੱਚੋਂ ਤਹਿਤ ਹਲਕਾ ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਲਾ ਉਦਮੀ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੈਕਟਰੀ ਮੈਡਮ ਅੰਜੂ ਵਰਮਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਲਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਮਹਿਲਾ ਉਦਮੀ ਸਨਮਾਨ, ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਮੰਗੋ) ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਅੰਮਿਤਸਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਫੇਲੋਕੋ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਗੋਰਵ ਰਾਮਪਾਲ, ਹਲਕਾ ਅੰਮਿਤਸਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸਿੰਘ, ਇਸਤਰੀ ਵਿਭਾ ਹਲਕਾ ਕੁਆਰਡੀਨੇਟ ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਕੌਰ, ਹਲਕਾ ਕੁਆਰਡੀਨੇਟ ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਹਰ ਮੋਹਤਬ ਆਗੂ ਤੇ ਸਰਪੰਚ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਬਰਨਾਲਾ ਰੈਲੀ ਨੇ 2027 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਬੰਨ੍ਹਿਆ : ਪੰਮਾ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਸ਼ੀਰਾ (ਸੋਢਿਆ ਆਨੰਦ)- ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵਜਿੰਗ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮਨਗੜ੍ਹ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਕਿਸਾਨ ਬੰਬਾਰ ਬਰਨਾਲਾ ਮਹਾਂ ਰੈਲੀ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਸਭ ਰੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇ ਗਈ। ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਖੜਕੋ, ਜਨਤਾਵਿਕ ਹਾਰੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਏ। ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਲੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਪੰਮਾ ਸ਼ੀਰਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲਿਆਓ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਪਾਲੀ ਮਨੀਆਂ, ਗੰਗਾ ਸ਼ੀਰਾ, ਅੰਪ੍ਰ ਮਨੀਆ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੂਧ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਾਮਾ, ਸੰਠੂ ਜੋਗਲ, ਗੋਰਾ ਭੋਆ, ਸਰਬਜੀਤ ਪੰਧਰ, ਰਵਜਨ ਸਿੰਘ ਪੰਧਰ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ ਨਾਗ ਕਲਾ, ਸਰਪੰਚ ਕਾਲਾ ਰਾਜਦੀਵਾਲੀ, ਸਰਪੰਚ ਪੰਪੂ ਕੋਟਲੀ ਮੌਲੀਆ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਭੋਲੋਵਾਲ, ਤਰਜੋਮ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੰਠੂ, ਹਰਜਨ ਸਿੰਘ, ਲਾਡੀ ਕੁਮਾਰ ਪਤਾਲਪੁਰੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਐੱਸਬੀਐੱਚ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਅਚਾਨਕ ਅੱਗ, ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਾਬੂ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ)- ਤੜਕਸਾਰ ਜਹਾਜ਼ ਚੱਕ ਨੇੜੇ ਐੱਸ. ਬੀ. ਆਈ. ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬਚਾਓ ਮੈਨੇਜਰ ਗ ਨ ਨ ਦੀ ਪ ਸਿੱਖ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵੇਰੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਡੈਂ ਨੇ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੈਂਕ ਅੰਦਰੋਂ ਖੂਆਂ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੌਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੀਆਂ 3 ਗੱਡੀਆਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਈਆਂ। ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜੱਦੋਂਦੀ ਚੋਰਬੰਦੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅੱਗ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਗ ਲਗਣ ਨਾਲ ਬੈਂਕ ਅੰਦਰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅੱਗ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਆਵਾਗ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੇ ਢਾਈ ਸਾਲ ਦਾ ਮਸੂਮ ਬੱਚਾ ਨੋਚ-ਨੋਚ ਕੇ ਮਾਰਿਆ

ਧਾਰੀਵਾਲ, (ਮਨਦੀਪ ਵਿੱਕੀ)- ਲੱਖਾਂ ਕੁੱਲ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਸ਼ਹਿਰ ਧਾਰੀਵਾਲ ਵਿੱਚ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਪੰਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਲਨੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਸੇਵੀ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਲੱਕੀ ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਚੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦਮੀ (ਪਤੀ-ਪਤਨੀ) ਦੇ ਢਾਈ ਸਾਲ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਬੱਚੇ ਇਸ਼ਾਈਲ ਨੂੰ ਆਵਾਗ ਕੁੱਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨੋਚ-ਨੋਚ ਕੇ ਮਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਮਦਦਗਾਰੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਝੋਜ਼ਕ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਖਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਪੀੜਤ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਵੰਡਾਉਣ ਲਈ ਜਿਥੇ ਸਾਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਲੋਕ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਕਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਲ ਨੇ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ। ਸੇਖਵਾਲ ਨੇ ਇਸ ਮਦਦਗਾਰੀ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਭਰੋਸਾ

'ਕਿੱਤਾ-ਮੁਖੀ ਸੰਵਾਦ ਹੁਨਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ)- ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਇਸਟੀਮੇਂਟਿਓਨ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਕੌਮਲ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਵਾਦ ਹੁਨਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਿੱਤਾ-ਮੁਖੀ ਸੰਵਾਦ ਹੁਨਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਆਤਮ ਸਿੰਘ ਰੋਧਾਵਾ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਫਲ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੇਵਰ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ 'ਚ ਸੰਚਾਰ ਹੁਨਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੋ. ਡਾ. ਰੋਧਾਵਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਬਿਨੋਦ ਕੌਰ, ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਅਪਲਾਈ ਸਾਇੰਸ ਵਿਭਾਗ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਕਾਲਜਿਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਵਕਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਾਲਜ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਭਾਗ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਪਨਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੋ. ਡਾ. ਰੋਧਾਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਮਨੁੱਖੀ

ਘਰੇਲੂ ਝਗੜੇ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਸ ਕਾਂਟੇਬਲ ਦੀ ਮੌਤ

ਚੰਡੀੜਾ ਦੇਵੀ (ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸੁੰਦਰ)- ਰਾਜਸਾਜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਜਗਦੇਵ ਕਲਾਂ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਝਗੜੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸ਼ਿਕ ਝੜਪ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਂਟੇਬਲ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸ਼ਿਕ ਤੋਂ ਪਛਾਣ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਸ ਕੋਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ। ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਘਰੇਲੂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਝਗੜਾ ਵਧ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਘਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੀੜਤ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹਜਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਵਾਸੀ ਖਲਾਸ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਉਸਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵੀ ਹੈ 8 ਤੋਂ 10 ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਹਨਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਆਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੱਠ ਮਾਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਹਮਲਾਵਰ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਡੱਗ ਗਏ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਜ਼ਖਮੀ ਕਾਂਟੇਬਲ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਪਰ ਉਹ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰਾਜਸਾਜੀ ਪੁਲਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟ ਲਈ ਚੋਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਹੈਰਿੰਦਿਨ ਸਮੇਤ ਵਿਅਕਤੀ ਅਝਿੱਕੇ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ)- ਬਾਣਾ ਸਿਟੀ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਐੱਸ. ਆਈ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੇਤ ਪੁਲਸ ਪਾਰਟੀ ਬੈਕ ਸ਼ਾਹੀਲਾ ਪੁਰਾਣਾ ਬੱਸ ਸਟੇਂਡ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਤੇਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਘੁਰਾਡਾ ਖਾਣਾ ਇੰਡਿਐਂ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਪਾਸੋਂ ਬਰਾਮਦ ਮੰਮੀ ਲਿਵਾਫੇ ਨੂੰ ਚੌਕ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 5 ਗ੍ਰਾਮ 500 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸੈਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗ

ਚੀਨਾਨਗਰ/ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, (ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਿੱਲੋਂ)- ਚੀਨਾਨਗਰ ਪੰਜ ਕਲੱਬ ਦੀ ਇੱਥੇ ਹੋਈ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪੰਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਵਰਤਮਾਨ ਸੁਖਾਲਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸੈਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਲਕਾ ਚੀਨਾਨਗਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਪੰਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਬਲਕਿ ਸਮੂਹ ਪੰਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਵਧਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਭਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਅਤੇ ਕੈਮਰੇ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਧ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੀਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਖ਼ਬਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਸਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਤਾਪਿਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਨੇ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰੋ-ਖਰੋਸ਼ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ

ਝਾਲ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ (ਏ ਸੀ ਐਨ) ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਪੈਰਾਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਿਜ਼ (ਏ ਆਈ ਪੀ ਐੱਸ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦੇ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਨਿਪੁੰਨ ਪਾਸੀ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਤਿਉਹਾਰ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਸਦਾਚਾਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਦਿਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਬੜੇ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਰੂਹ ਫੂਕ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਅਕੀਲ ਸਹਾਰਨਪੁਰੀ ਨੇ ਡੀ ਜੀ ਪੀ (ਸਪੈਸ਼ਲ) ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਕਾਦੀਆਂ (ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲਹੋਤਰਾ)- ਉਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਅਕੀਲ ਸਹਾਰਨਪੁਰੀ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਅਰਜਿਤ ਬੁਲਰਾ ਡੀ ਜੀ ਪੀ (ਸਪੈਸ਼ਲ) ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰਗੀ ਤੇ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਵੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਅਕੀਲ ਸਹਾਰਨਪੁਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਡਾਕਟਰ ਅਰਜਿਤ ਸਹਾਰਨਪੁਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਸਹਾਰਨਪੁਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅਰਜਿਤ ਸਹਾਰਨਪੁਰੀ ਦੀ ਵੱਖਿਆ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਰਮਾਥੀ ਹਾਲਸ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਕੀਲ ਸਹਾਰਨਪੁਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਦੀ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਵੀ ਦਿੱਤੀ।

ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਅਕੀਲ ਸਹਾਰਨਪੁਰੀ ਨੇ ਡੀ ਜੀ ਪੀ (ਸਪੈਸ਼ਲ) ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਕਾਦੀਆਂ (ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲਹੋਤਰਾ)- ਉਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਅਕੀਲ ਸਹਾਰਨਪੁਰੀ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਅਰਜਿਤ ਬੁਲਰਾ ਡੀ ਜੀ ਪੀ (ਸਪੈਸ਼ਲ) ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰਗੀ ਤੇ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਵੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਅਕੀਲ ਸਹਾਰਨਪੁਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਡਾਕਟਰ ਅਰਜਿਤ ਸਹਾਰਨਪੁਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਸਹਾਰਨਪੁਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅਰਜਿਤ ਸਹਾਰਨਪੁਰੀ ਦੀ ਵੱਖਿਆ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਰਮਾਥੀ ਹਾਲਸ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਕੀਲ ਸਹਾਰਨਪੁਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਦੀ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਵੀ ਦਿੱਤੀ।

ਆਨੰਦ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵ ਮੋਟਾਪਾ ਸਿੱਖਣ ਮਨਾਇਆ

ਸ਼ੀਰਾ (ਸੋਢਿਆ ਆਨੰਦ)- ਆਨੰਦ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ, ਜੇਠੂਵਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਮੋਟਾਪਾ ਦਿਵਸ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੋਟਾਪਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਨੇ ਮੋਟਾਪੇ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ, ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਾਥ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰੋਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਗਲਤ ਖੁਰਾਕ, ਵਾਸਟ ਫੂਡ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਕਸਰਤ ਦੀ ਘਾਟ ਕਿਵੇਂ ਮੋਟਾਪੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਆਨੰਦ, ਵਾਇਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਐੱਸ. ਚਿੱਲੋਂ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੁਕਿਆ ਪੁਕਾਸ ਆਨੰਦ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਚਨਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਨਰਸਿੰਗ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰ ਉਸ਼ਾ ਸ਼ਰੀਨ ਅਤੇ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਠਨਜੀਤ ਕੌਰ ਸੋਹਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਚੁੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੋਡਰਨ ਮਨਵਿੰਦਰ, ਸਾਕਸ਼ੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੁਨਮ, ਹਰਨੀਲ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਪੁਨਮ, ਹਰਨੀਲ ਕੌਰ, ਰਾਮਨ, ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਪੁਨਮ, ਸਰ

ਅੰਗਰੀਣਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕ ਕੇ ਕੀਤਾ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਸਰਕਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਰੰਟੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰੋ : ਅਵਿਨਾਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ

ਮਾਨਸਾ (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਖਮਾਰ)-ਸਥਾਨਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਚਰੀਆਂ ਨੇੜੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅੰਗਰੀਣਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗਿੱਲਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਫਿਜ਼ੀਕਲੀ ਹੱਡੀਕੋਪ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਜੇਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਨਕ ਬਲ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠ ਹੋ ਕੇ ਅੰਗਰੀਣਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਕਰਦਿਆਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਵਿਨਾਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਚੋਲ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਡ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸੱਤਾ 'ਚ ਤਾਂ ਆ ਗਈ, ਪਰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਅੰਗਰੀਣਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ 'ਤੇ ਖਰੀ ਨਹੀਂ ਉਤਰੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨਵੀਂ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪੱਕੇ ਖੋਜਗਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਪ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬੁਰਗਾਰਾਂ, ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਤੇ

ਅੰਗਰੀਣਾਂ ਨੂੰ 2500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪੰਤੂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਹ ਵਧੀ ਹੋਈ ਰਾਸ਼ੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ 'ਚ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਬੋਬੀ ਵੱਲੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਤਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹੀ ਕੀ ਸਨ, ਖੁਦ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਰੰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਟਾਲਾ ਵੱਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਜਟ ਸ਼ੇਡਨ 'ਚ ਖੁਦ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਰੰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਤਾ ਨਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ 17 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਤਿੱਖਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਉਲਕੀਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਵਿੱਤਰੀ ਦੇਵੀ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮੀਨੂ, ਗੁਰਜਾਂ ਕੌਰ, ਬਿਚਰ ਕੌਰ ਖਿਆਲਾ, ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਨੀਲ ਮਸੀਹ ਬੁਲਾਡਾ, ਅਸੀਮ ਗੋਇਲ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ, ਵਿਜੇ ਮੰਗ, ਗੁਰਜੱਟ ਦੱਤਾ, ਪਰਗਟ ਰੱਲਾ, ਗੁਰਸੇਵਕ ਤਾਂਡੀਆ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੰਗਾ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਨਿੱਕੂ ਰਾਮ, ਸਚਿਨ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਭੱਲਾ ਸਟ੍ਰੀਟ 'ਚ ਲੱਗੇ ਕੂੜੇ ਤੇ ਗੰਦਗੀ ਦੇ ਢੇਰ ਕਾਰਨ ਮੁਹੱਲਾ ਵਾਸੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ

ਸੰਗਰੂਰ (ਪ੍ਰਵੀਨ ਸਿੰਘ)-ਸਥਾਨਕ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 13 ਭੱਲਾ ਸਟ੍ਰੀਟ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕੂੜੇ ਤੇ ਗੰਦਗੀ ਦੇ ਢੇਰ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹੱਲਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੀ ਸੀ ਵਿੰਗ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਹਰਪਾਲ ਸੇੱਠੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਵਾਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਭੱਲਾ ਸਟ੍ਰੀਟ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕੂੜੇ ਦੇ ਲੱਗੇ ਢੇਰ ਕਾਰਨ ਗੰਦਗੀ ਫੈਲਣ ਕਰਕੇ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਊਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀ ਸੰਗਰੂਰ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਭੇਰ ਲਿਖਿੰਦੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕੂੜੇ ਦੇ ਢੇਰ ਤੁਰੰਤ ਭੱਲਾ ਸਟ੍ਰੀਟ ਤੋਂ ਨਾ ਹਟਾਏ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਤੇ ਮੁਹੱਲਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਮੈਨ ਸੜਕ ਜਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਗੇ।

ਸੇੱਠੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਾਫ਼ ਸਫਾਈ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵੱਲ ਮਿਊਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕੂੜੇ ਦੇ ਢੇਰ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਰਮੀ ਦਾ ਮੌਸਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗੰਦਗੀ ਕਾਰਨ ਡੇਂਗੂ, ਮਲੇਰੀਆ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਫੈਲਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੋਸਕੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਖਿਲਾਵਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਕੂੜੇ ਦੇ ਢੇਰਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਜਗਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੋਰੜਾ ਪੰਜਾਬ ਡਰਾਈਕਲੀਨ, ਨੰਦ ਲਾਲ ਗਰੋਵਰ ਮਕੈਨਿਕ ਵਰਕਰ, ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਸਨ ਗਰੀਨ ਦੁਕਾਨਦਾਰ, ਮੰਗ ਸਿੰਘ ਪੱਟਰ, ਏ ਪੀ ਮਲਿਕ, ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਬੀਟੀ, ਐੱਨ ਕੇ ਟੇਲਰ, ਕਮਲ ਬੁਟ ਹਾਊਸ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕਾਰਤਾਂ

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਸਮਾਗਮ ਅੱਜ

ਸੁਨਾਮ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਂਸਲ, ਹਾਕਮ ਕੀਰੀ)-8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਸਮਾਗਮ ਸਥਾਨਕ ਅਰਬਨ ਕਰੋਡ ਪੋਲੋ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਸ਼ੋਰਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਹਲਕਾ ਵਿਚਾਰਕ ਸੁਨਾਮ ਸ੍ਰ. ਵਿਨਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖੰਡਿਆਲ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਨੇ ਐੱਸ ਆਈ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲਾਇਆ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਸਟਾਰ

ਮੋਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ)-ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਚੰਗੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਐੱਸ ਐੱਸ ਐਫ. ਬਾਣਾ ਅਠੀਨਵਾਲ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਇਸਪੇਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਮੋਗਾ ਅੱਜ ਗੱਥੀ ਨੇ ਐੱਸ. ਆਈ. ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਸਟਾਰ ਲਗਾਇਆ ਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਖਾਨਾ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੁਲਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉਪਲਬਧੀ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅੱਗੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਸ਼ਾਹਕਣ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਸਰਕਾਰੀ ਆਈ ਟੀ ਆਈ ਵਿਖੇ ਮੋਗਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੇਲਾ 10 ਨੂੰ

ਮਾਨਸਾ (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਖਮਾਰ)-ਸਰਕਾਰੀ ਆਈ ਟੀ ਆਈ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਪਿੰਡੀਪਾਲ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਮਲ ਸਿੰਘ ਮਾਖਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਈ ਟੀ ਆਈ ਵਿਖੇ 10 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੇਲਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਾਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼, ਐੱਲ ਐੱਨ ਟੀ ਕੰਪਨੀ, ਪੈਪਸੀ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼, ਐੱਥਰ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਦਿੱਤੀਆਂ ਲਿਮਟਿਡ, ਜਗਤਜੀਤ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਤੇ ਪਾਲਾ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਯੋਗ ਯੁੱਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੈਡ ਵਿੱਚ ਆਈ ਟੀ ਆਈ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇ ਹੋਵੇ ਟੈਨੈਂਸੀ ਨੂੰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਵਧੀਆ ਤਨਖਾਹ ਪੇਕੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਟੈਨੈਂਸੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀਆਂ, ਪਾਸਪੋਰਟ ਸਾਈਜ਼ ਫੋਟੋ, ਆਪਾਰ ਕਾਰਡ ਤੇ ਪੈਨ ਕਾਰਡ ਦੀ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ।

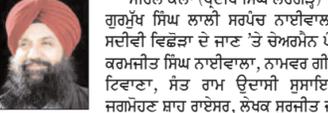
ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਵਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੋ : ਮਿੱਕਲ ਬਜਾਜ਼

ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਪੁਸ਼ਾ)-ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਮਿੱਕਲ ਬਜਾਜ਼ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਵਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਫੁੱਟਪਾਥਾਂ 'ਤੇ ਨਵਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਲਗਾਏ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੰਭਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਜ਼ੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਸਾਮਾਨ ਰੱਖ ਕੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਵਾਜਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਪੈਦਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫਾੜੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵੀ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਫੁੱਟਪਾਥਾਂ 'ਤੇ ਨਵਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਸਰਪੰਚ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ 11 ਵਿਰੁੱਧ ਪਰਚਾ ਦਰਜ, 2 ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਮੋਗਾ : ਮੰਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪੱਤੇ ਗੋਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੈਪੀ ਦੇ ਦਿਨ-ਦਿਵਾੜੇ ਹੋਏ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 11 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੇ 2 ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਤੇ 7 ਅਪਣਵਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਸਰਪੰਚ 'ਤੇ ਤਾਬਤਕੜ ਵਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 6 ਤੋਂ 7 ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਹਸਤਪਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਤਲ ਆਪਸੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਪੈਪੀ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜਾਨ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਯਕੀਨੀ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਲੰਟ ਪਹੁੰਚ ਗੱਡੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬਾਰ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਸਨ।

ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ ਨਿਮੱਤ ਭੋਗ ਅੱਜ

ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ (ਪ੍ਰਵੀਨ ਸਿੰਘ ਲੋਹਗੜ੍ਹ)-ਸਟੇਟ ਐਂਟਰਪਰਟੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ ਸਰਪੰਚ ਨਾਈਵਾਲ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੜਾ ਦੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਾਜੀ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਈਵਾਲ, ਨਾਮਕ ਗੀਤਕਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਟਿਵਾਣਾ, ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਮੋਹਣ ਸ਼ਾਹ ਰਾਏਸਰ, ਲੋਕ ਸੁਰਜੀਤ ਸੰਸਲ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਣਪੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਮਲ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਡੇਰੀ, ਸਿਕੰਦਰ ਟੱਲੇਵਾਲ, ਦਵਿੰਦਰ ਬਰਨਾਲਾ, ਸਦੀਪ ਗਿੱਲ, ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਵੜੈਚ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਮਹਿਲਵੀ, ਸੁਖਚੰਦ ਸਿੰਘ ਕੁਰੜ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੀੜਤ ਨਾਈਵਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਪੰਚ ਲਾਲੀ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ 'ਚ ਨਿਭਾਈਆਂ ਅਣਥੱਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ ਨਿਮੱਤ ਘਾਟ ਦਾ ਭੋਗ, ਐਂਤਿਮ ਅਰਦਾਸ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਕ ਵਜੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਪਿੰਡ ਨਾਈਵਾਲ (ਬਰਨਾਲਾ) ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇੱਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਬਾਣਾ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਿਆ

ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ (ਬਲਵਿੰਦਰ ਵਜੈਦਕੇ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਲੋਹਗੜ੍ਹ)-ਪੁਲਸ ਬਾਣਾ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਬਾਣਾ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਇਸਪੇਕਟਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸਪੇਕਟਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉੱਚ ਪੂਰੀ ਲਗਨ, ਸਿਹਨਤ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਬਾਣਾ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੰਟਰੋਲ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਲਾਹੜ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਾਣਾ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੋਸ਼ਲੀਆਵਾਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਵੇ ਤੇ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸਪੇਕਟਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਪੰਚਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਈ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਗਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਮੁਲਾਜ਼ਮ-ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਕਰਨਗੇ ਮਾਰਚ

ਮੋਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ)-ਪਾਵਰਕਾਮ ਟ੍ਰਾਂਸਕੋ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਈ. ਟੀ. ਯੂ. ਸੀ. ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਮੀਟਿੰਗ ਸ਼ਹੀਦ ਨਵੰਤਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਯਾਦਗਾਰੀ ਭਵਨ ਦੇ ਕਮਰੇਡ ਸਤੀਸ਼ ਨੂੰਬਾ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਈ. ਟੀ. ਯੂ. ਸੀ. ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਆਗੂ ਗੁਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨਾਰਧ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਗੁਰਮਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨਾਰਧ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਗੁਰਮਨ ਸਿੰਘ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸੰਬੰਧਤ ਖ਼ਾਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਰੇਗਾ ਲਈ ਬਜਟ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖੇ : ਗੋਰਾ ਪਿੱਪਲੀ

ਕੋਟਕਪੂਰਾ (ਰਫ਼ਯਾਲ ਭੁੱਲਰ)-ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਰੇਗਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ 125 ਦਿਨ ਕੌਮ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਜੋ ਨਵੀਂ ਯੋਜਨਾ ਲਿਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਤਹਿਤ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ 40% ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ 40% ਹਿੱਸੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅੱਜ ਪੱਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਨਰੇਗਾ ਲਈ ਬਜਟ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਤਾਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਬੁਰਜ਼ਗਾਰੀ ਵਧੇਗੀ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ, ਖੇਡਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂ ਪੈਸਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਣਾ ਨਰੇਗਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੁਬਾਈ ਆਗੂ ਕਮਰੇਡ ਗੋਰਾ ਸਿੰਘ ਪਿੱਪਲੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਚੰਦਬਾਜ਼ਾ ਦੇ ਨਰੇਗਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਕਰਦਿਆਂ

ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਰਮਾਏ ਦੀ ਲੱਗੀ ਕੇਂਦਰ ਕਰਦੀ ਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖੁਨ ਨਾਲ ਗੁੱਲੀ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕਮਾਸ਼ਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਰੇਗਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਜੰਗ ਬੰਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਘਾਟ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਹੋਕੁਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ, ਬੋਰਜ਼ਗਾਰੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਜੰਗ ਵਰਗੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਵਰਗ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਜੰਗਬੰਦੀ ਲਈ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਨਰੇਗਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ ਦੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਮੋਟ, ਗੋਜ ਸਿੰਘ, ਬੇੜੜ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੌਰ, ਸਿਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਆਗੂ ਤੇ ਵਰਕਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੂਰੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਗੂੰਜਿਆ ਵੈਟਰਨਰੀ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟਾਂ ਦਾ ਰੋਸ

ਪੂਰੀ (ਮੰਜਿਤ ਗਰਗ, ਮਨੋਹਰ ਸੱਠੂ, ਬਿੰਨੀ ਗਰਗ)-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵੈਟਨਰੀ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ (ਯੂ ਡਬਲਯੂ ਟਿਵਾਰਾ) ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦਿਆਂ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਾਲੀ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕੱਢ ਕੇ ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ। ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਲਸੋਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੈਟਨਰੀ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾਮੂਲੀ ਤਨਖਾਹਾਂ 'ਤੇ ਨੌਕਾ ਪੁਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਆਮ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਪਿਛਲੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ-ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟਾਂ ਨੂੰ 'ਲਾਰਿਆਂ' ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਮਨੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਂਪ ਆਇਸ ਦੇ ਦਿਚਾਰਜ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਲਘੂ ਉਦਯੋਗ ਵਿਕਾਸ ਨਿਠਾਮ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਚਿੱਲੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸਰੂਰਾ ਪਰਵਾਰ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਨੇ ਕੀਤੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ

ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਭਾਖਥਾ ਪੁਲ 'ਤੇ ਲਾਇਆ ਜਾਮ, ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ

ਸਮਾਣਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਬੱਲਾ)-7 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹੀ ਤੇ 5 ਸਾਲਾ ਬੇਟੀ ਦੀ ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਕੇ ਵਾਹਾ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਮਾਣਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਮਿ੍ਰਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਸਮਾਣਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਸਿਟੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਮਿ੍ਰਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਜ਼ਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ, ਸੌਂ, ਸਰੂਰੇ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿ੍ਰਤਕ ਦਾ ਪਤੀ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਰੂਰਾ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੌਂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦੀ ਜੋਤ ਕੌਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 3 ਦਿਨ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮਿ੍ਰਤਕ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਸਮਾਣਾ-ਪਟਿਆਲਾ ਸੜਕ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਭਾਖਥਾ ਪੁਲ 'ਤੇ ਧਰਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਸਟੇਟ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਮਲੇ ਦੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿਟੀ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਸਬ-ਇਸਪੇਕਟਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਿ੍ਰਤਕ ਸਰਜੀਤ ਕੌਰ (26) ਦੇ ਪਿਤਾ ਤਰਜੋਮ ਸਿੰਘ (ਨਿਵਾਸੀ ਭੋਰਾ ਸਹਿਜਪੁਰ ਰੋਡ, ਪਿੰਡ ਸਾਧੂਗੜ੍ਹ) ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 7 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਨਿਵਾਸੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮੁਹੱਲਾ, ਸਮਾਣਾ) ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਬੇਟੀ ਵੀ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ 2-3 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਲਜੀਤ ਦੇ ਜੇਠ ਦੀ ਕਿਡਨੀ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਰੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਡਨੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੇਠ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਈ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਪਣੀ ਭਰਜਾਈ ਨਾਲ ਕਬਿਜ਼ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧ ਬਣ ਗਏ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਰੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਸਰਜੀਤ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਰੂਰਾ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਤੇ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਨੇ 1 ਮਾਰਚ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵਾਹਾ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਲਈ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਆਸ, ਮੋਗਾ ਰੈਲੀ ਲਈ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਵੱਡਾ ਉਤਸ਼ਾਹ : ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਜਸਦੀਪ ਵਰਤੀਆ)-ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਨੇ ਇੱਥੇ 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਮੋਗਾ ਰੈਲੀ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਲਈ ਬੈਠਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਬੇਸ਼ਕੀ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬੰਦੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹਨ, ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਭਾਰੀ ਕਰੋੜ ਦੇ ਬੋਝ ਚੱਢੇ ਹੋ, ਲੋਕ ਸਹਿਮ ਤੇ ਡਰ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਇਕ ਆਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਲੋਕ ਮੰਨ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਹੀ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣਨ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਾਸਨ, ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੁਧਾ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਹੰਗੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ।

ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਨਾਲ ਦੂਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਮਿਹਿਤ ਤੇ ਯੋਗਤਾ-ਆਧਾਰਿਤ ਭਰਤੀ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ 63,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਿਲਾਦਾਸ ਸਰਤੀਆ ਨੂੰ ਮਿਲਾਈ ਗਈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਭਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਮ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਾਧਾ ਹੋਣੀ ਸੁਝਾਈ। ਖਾਣੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਅਤੇ ਵੈਸ਼ਲਾ ਨੈਤਿਕ ਵਿਚਾਰ ਸਰਗਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਜ਼ਬੂਤ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਤਾਂ ਹੀ ਸਾਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਔਰਤਾਂ ਸਨਤਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣਗੀਆਂ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਕੇ ਦੇ ਕੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੌਖਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲ ਮਾਰਚ ਅੱਜ

ਸੰਗਰੂਰ / ਲੋਹੰਵਾਲ (ਪ੍ਰਦੀਪ ਸੌਲਾਂ) - ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਹਾਲੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ, ਸੀ.ਪੀ.ਐੱਫ. ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਟੇਂਡਰ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਵੱਲੋਂ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬਜਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲ ਮਾਰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਜਥੇਬੰਦੀ ਡੇਅਰੀ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾਤਾ ਸਿੰਘ ਨਮੋਲ ਅਤੇ ਜਲਗਣ ਸਕੱਤਰ ਹਰਗੋਬਿੰਦਰ ਗੁਰਨੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਈ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਣਾ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਪੁੱਟਿਆ, ਸਗੋਂ ਅੰਧੀ ਪੀ.ਐੱਸ. (ਨਵੀਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ) ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ-ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਲੋੜ ਮਾਰਗੀਤੀ 'ਚ ਲਾ ਕੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਨਿਗੂਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਦਾਸ ਚੱਟਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸੂਠ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 2 ਲੱਖ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅੰਧੀ ਪੀ.ਐੱਸ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਜੋ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲ ਵਾਟਗੇ। ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸੰਗਰੂਰ, ਪ੍ਰੋਫ਼ ਸਕੱਤਰ ਜਸਬੀਰ ਨਮੋਲ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਗੁਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ 2004 ਤੋਂ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਤੁਰੰਤ ਬਹਾਲ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀ.ਪੀ.ਐੱਫ. ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਨਾਗਰਾਜੀ ਦਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਬਲਬੀਰ ਲੋਹੰਵਾਲ ਤੇ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸੁਖਪਾਲ ਪੂਰੀ, ਵਿਦੇਹ ਗੁਮਾਰ ਮੁਣਕ, ਰਵਿੰਦਰ ਸੁਨਾਮ, ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ, ਸਤਨਾਮ ਉਦਾਵਾਲ ਤੇ ਸਤਵੀਰ ਭੁਪਾਲ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਬੇਦਖਲੀ ਨੋਟਿਸ

ਮੈਂ, ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਸ੍ਰੀ ਲੋਟ ਗੁਰਮਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਪਦੋਰੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਟਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਸੂਬਿਤ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਲੜਕਾ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਨੂੰ ਹਰ ਅਨੀਤਾ ਰਾਣੀ ਪਤਨੀ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਂਬੰਧੀ ਸਿੰਘ ਮੇਰੇ ਕਰਿਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਮਾਮ ਚੰਦ ਵਾਲੇ ਅੰਦਰ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨੇੜ ਦੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੇਰੀ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਮੋਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਬੰਧ ਨੋਟ ਕਰਨ।

ਆਮ ਸੂਚਨਾ

ਮੈਂ, ਜੈਸਮੀਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਮਸ਼ੀਲ ਮਸੀਹ ਵਾਸੀ ਮਿੱਠੀ, 94, ਨੰਦਨਪੁਰ, ਭਾਕ: ਬਾਗੀ ਚੌਕ, ਜਲੰਧਰ-144002, ਪੰਜਾਬ ਸੂਬਿਤ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਗੀਤਾ ਦੇਵੀ ਕੋਈ ਕਰਿਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ ਅੰਦਰ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਮੇਰੀ ਨਾਲ ਕਰੀ ਤਰਕ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੇੜ ਦੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੇਰੀ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਮੋਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਬੰਧ ਨੋਟ ਕਰਨ।

ਉਤਰ ਰੇਲਵੇ ਈ-ਨਿਵੇਦਾ ਸੂਚਨਾ

ਸੀਨੀਅਰ ਮਿਡਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ-ਤੀਜਾ, ਵਿਦੇਸ਼ਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਤੋਂ ਹੋਣਾ ਨਿਖਤ ਈ-ਨਿਵੇਦਾਵਾਂ, ਅੰਤਮ ਮਿਤੀ 25.03.2026 ਸਮੇਂ 15:00 ਵਜੇ ਤਕ www.ireps.gov.in ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਿਵੇਦਾਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਂਗਮਿੰਟ ਟੈਂਡਰ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅੱਖਰ ਸਮੇਂ ਤਕ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੁਲਾਂਗਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਮਿਤੀ 25 ਮਾਰਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਅਤੇ ਅਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਟੈਂਡਰਕਰਮ ਟੈਂਡਰ ਵਾਚਮ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਜਲ੍ਹਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ www.ireps.gov.in ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਲਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਲੀ ਸਮਾਨ ਦੇ ਮਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵੇਂ ਟੈਟ ਬੈਕਿੰਗ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਾਰਡ ਰੋਕਿੰਗ ਕਾਰਡ ਆਦਿ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਮਿੰਡ ਡ੍ਰਾਫਟ, ਬੈਂਕ ਆਰਡਰ, ਐਕ.ਡੀ.ਆਚ. ਤੇ ਰਸੀਦਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਮਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।			
ਨਿਵੇਦਾ ਪ੍ਰਕਾਰ	ਨਿਵੇਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ	ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ	
ਖੁਲ੍ਹਾ	ਅੱਠ	ਏ ਪੈਕਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ	
ਨਿਵੇਦਾ ਅਪਲੋਡ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ	ਬੋਲੀ ਸ਼ੁਰੂ ਦੀ ਮਿਤੀ	ਬੋਲੀ ਸਮਾਪਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ	
03.03.2026	11.03.2026	25.03.2026 15:00 ਵਜੇ	
ਨਿਵੇਦਾ ਨੰਬਰ	ਨਿਵੇਦਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ		
238-2025-26-SrDEN-III-FZR	ਸੀਨੀਅਰ ਮਿਡਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ-ਤੀਜਾ/ ਵਿਦੇਸ਼ਪੁਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 5 ਲਾਜ਼ ਦੇ ਲਈ ਟੈਕ ਆਧਾਰਿਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਟੈਂਡਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।		
ਵਿਧਿਅਾਨਮੁੱਲ (ਰੁ.)	ਇਮਾਨ ਰਾਸ਼ੀ	ਅਧਾਰ ਦੀ ਵੈਲਿਏਡਿਟੀ	ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਸਮਾਂ
554424256.00	427200.00	90 ਵਿਕ	60 ਮਿੰਟ
ਸਮਾਨ ਨਿਯਮ ਦਾ ਕੋਮ: "ਟੈਕ ਬੋਲਡ ਲਿਖਿਓ ਕੇ ਲਈ ਸਿਵਲ RDSO ਅਪ੍ਰਵਾਣ ਵੇਰੋਰ ਹੀ ਇਸ ਟੇਂਡਰ ਵਿੱਚ ਹਿਸ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵੈਲਿਏਡਿਟੀ ਟੈਟ ਨੇੜੇ ਅਪ੍ਰਵਾਣ ਸਟੈਟੀਸਟਿਕ ਈ ਕਾਰਡੀ ਮੁੱਖ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।"			
ਨੋਟ : 1. ਨਿਵੇਦਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਵੇਦਾਕਰਤਾ ਨਿਵੇਦਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਪੀਂਡਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਗੀ। 2. ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗ਼ਲਤੀ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜੀ ਵਰਜਨ ਦਾ ਅਵਲੋਕਨ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜੀ ਵਰਜਨ ਹੀ ਮਾਨਯ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਿਵੇਦਾ ਨੰਬਰ:- 238-2025-26-SrDEN-III-FZR ਤਹਿਤ 06.03.2026			
ਗੁਰਦਾਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਮੁਸਕਾਹ ਦੇ ਨਾਲ			

ਸਾਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ 'ਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕੀਤੀ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੇਵਾ

ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ (ਰਮੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ)-ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਸ੍ਰੀ ਚੱਲਾ ਸਾਹਿਬ ਮੱਕੇ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ 'ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਨਗਰ ਕੌਮਲ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪ੍ਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸ੍ਰੀ ਚੱਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੇਲੇ ਮੱਕੇ ਆਏ ਪੈਦਲ ਸੜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਅਤੇ ਕੋਲਡ ਡਰਿੰਕ ਦਾ ਲੰਗਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਠੂ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਉਧਮਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਪੰਮਾ), ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪਿੱਠ ਵਾਲੇ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਅਤੇ ਕੋਲਡ ਡਰਿੰਕ (ਲਹੜੀ ਜੀਰਾ ਦਾ ਲੰਗਰ ਮੇਲੇ ਮੱਕੇ ਹਰ ਸਾਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਇਹ ਲੰਗਰ 4 ਅਤੇ 5 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ 200 ਪੈਟੀਆਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਅਤੇ 500 ਪੈਟੀਆਂ ਲਹੜੀ ਜੀਰਾ ਦੀਆਂ ਵਡਾਬੋਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਲੰਗਰ ਅਗਾਂਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਾਹਿਬ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਮੇਲਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਟਵਾਰੀ ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, ਸੁਪੀਰ ਬੇਦੀ, ਸੁਖਾਜ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਤਨਵੀਰ ਸਿੰਘ (ਸੇਠੂ), ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ, ਵੈਸ਼ਲੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (ਬੁਰਾ), ਕਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

Public Notice
This is to put to notice that on behalf of my client PNB Housing Finance Ltd (PNBH-FI) following Public Notice for loss of original document may be published by the company/owner in loan case of Shanky Arora.
"Rita Arora w/o Suresh Arora" is the owner in property/Portion of H.No.W.F.209 and 210 measuring 2 M - 115 sq ft and H.No.W.F.210 measuring 5 Marlas - 23 Sq ft situated in Abadi Ali Mohalla Tehsil & Distt. Jalandhar. The previous chain of title. Original Sale deed no.3893 dt.27-07-2015 and previous original chain documents of this property in favor of Avtar Singh, Gurmeet Singh (L.R's Parasmiti), Kaur w/o Late Gurmeet Singh and Amanpreet Kaur (L.R's Late Gurmeet Singh) has been lost/missing & is not traceable and owner/customer has lodged/register DDR/Lost information report dt. 05-03-2026 in respect to loss of above documents to police. If any concern, Bank or any person having any claim, objection related to the above transactions/document and any objection regarding mortgage of said property with PNBHFI, he/she may raise objection to PNBHFI, 1st Floor SCO no.44 PUDA Complex Ladowali Road Jalandhar, within 7 days from the date of publication, failing which no claim will be entertained later by PNBHFI.
Note: The above said fact and notice has been drafted under the specific instructions of (PNBHFI) and our office/undersigned does not authenticate/substantiate any of contents mentioned above. Akhli Chopra, Advocate Jalandhar. Office: First Floor, 131, Master Tara Singh Nagar, Near Telephone Exchange, Jalandhar

ਦਵਾਰ ਨੰ. 3
[ਚਿੱਠੇ ਕੋਲੋਲੋਲ 131(1)(ੳ)]
ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਭੀ ਆਰ ਟੀ 1)
ਦੂਜੀ ਮੰਜਲ, ਐੱਸ ਐੱਚ ਓ 33-34-35, ਸੈਕਟਰ 17-ੳ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
ਕੇਸ ਨੰ. ਓ ਏ/1079/2025
ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਵਿਧਿ) ਕੁਲ, 1993 ਦੇ ਰੂਲ 5 ਦੇ ਸਬ-ਰੂਲ (2 ਏ) ਨਾਲ ਪੁੱਛ ਜਾਂਦੇ ਆਏ
ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੇ ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (4) ਤਹਿਤ ਸਿੱਠ
ਕੈਪਿਟਲ ਸਮਾਲ ਵਾਇਨਿੰਗ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ
ਬਾਮਨ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਲ ਉਰਵ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਸੇਵਾ 'ਚ,
(1) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਲ ਉਰਵ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਮਕਾਨ ਨੰ. 110, ਪਿੰਡ ਛੱਲਵੰਡੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪੰਜਾਬ-143149
(2) ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਛੱਲਵੰਡੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪੰਜਾਬ-143149
(3) ਸ੍ਰੀ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਛੱਲਵੰਡੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪੰਜਾਬ-143149

ਸਿੱਠ
ਜਦੋਂ ਵਿ ਓ ਏ/1079/2025 ਮਾਏਫ਼ੋ ਪ੍ਰੀਵੀਏਗਿੰਗ ਅਫਸਰ/ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਨਮੁੱਖ 03.02.2026 ਨੂੰ ਸੂਬਾਈ ਕੋਰਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਏਫ਼ੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਤੁਰਾਹ ਵਿਧਿ 9. 28.98.137.81/- (ਅਰਥੀ ਸੱਚ ਦਾਤਾਵੇਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ ਨਾਲ ਨਿੱਠੀ) ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿਧਿ ਅਫਸਰ 'ਤੇ ਐਕਟ 'ਤੇ (ਸੈਕਸ਼ਨ 19(4) ਤਹਿਤ ਸਿੱਠ/ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੇ ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਰਾਹ ਨਿਵੇਦਾ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਦਰਜਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ -
(i) ਸਿੱਠ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਕਿਉਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
(ii) ਨਿਵੇਦਾ ਵੱਲੋਂ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗੇ ਨੰ. 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜਾਏਓ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਐੱਸਟਾਟ ਨੂੰ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਐੱਸਟਾਟ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ।
(iii) ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਲਗੇ ਨੰ. 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜਾਏਓ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਐੱਸਟਾਟ ਸਮੇਂ ਸਕਿਊਰਿਟ ਐੱਸਟਾਟ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਸੁਫਟਵੇਰੀ ਲੱਭਿਓ ਹੋ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਅਏਰੰਫੋਟ ਵਾਜਬ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਸਬੰਧੀ ਸੰਬੰਧਕ ਸਿੱਠ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਤੁਰਾਹ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ।
(iv) ਕਿਸੇ ਵੀ ਐੱਸਟਾਟ ਸਿਜ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਲਗੇ ਨੰ. 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਜਾਏਓ ਵਿਭੇਗ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਐੱਸਟਾਟ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਸਿੱਧ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਕਰੀ, ਲੱਭ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗੇ।
(v) ਸਕਿਊਰਿਟ ਐੱਸਟਾਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਐੱਸਟਾਟ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਬਿਨੈਨੋਟ ਦੇ ਆਮ ਸਿੱਧਾਂ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਲਗੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਸਮਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਰਾਹ ਨਿਖਤੀ ਸ਼ਿਮਾਨ ਦਾਇਰ ਵੱਲ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਨਕਲ ਨਿਕਿਓਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਨਮੁੱਖ 19.03.2026 ਨੂੰ ਸਬੰਧੇ 10.30 ਵਜੇ ਪਿੱਠ ਹੋਣ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਹਨ, ਆਮਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਤੁਰਾਹ ਵਿਧਿ ਵਿਕਰਤਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਮੇਰੇ ਦਾਤਰਯਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸੰਗ ਨਾਲ ਮਿਲੀ 04.02.2026 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਸਿੱਠ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਫਸਰ ਦੇ ਦਾਤਰਯ

ਬੇਦਖਲੀ ਨੋਟਿਸ
ਮੈਂ, ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਸ੍ਰੀ ਲੋਟ ਗੁਰਮਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਪਦੋਰੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਟਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਸੂਬਿਤ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਲੜਕਾ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਨੂੰ ਹਰ ਅਨੀਤਾ ਰਾਣੀ ਪਤਨੀ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੇਰੇ ਕਰਿਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਮਾਮ ਚੰਦ ਵਾਲੇ ਅੰਦਰ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨੇੜ ਦੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੇਰੀ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਮੋਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਬੰਧ ਨੋਟ ਕਰਨ।

ਬੇਦਖਲੀ ਨੋਟਿਸ

ਮੈਂ, ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਸ੍ਰੀ ਲੋਟ ਗੁਰਮਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਪਦੋਰੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਟਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਸੂਬਿਤ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਲੜਕਾ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਨੂੰ ਹਰ ਅਨੀਤਾ ਰਾਣੀ ਪਤਨੀ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੇਰੇ ਕਰਿਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਮਾਮ ਚੰਦ ਵਾਲੇ ਅੰਦਰ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨੇੜ ਦੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੇਰੀ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਮੋਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਬੰਧ ਨੋਟ ਕਰਨ।

ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਅੱਜ

ਵਤਿਰਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ (ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ)- ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਅੱਜ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਅੰਮਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਮੰਚ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ ਕੋਟਲਾ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕੇ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਮੋਰਮ ਪੀ ਸਿੰਘ ਉੱਘੇ ਵਿਲਮੀ ਅਦਾਕਾਰਾ, ਬੀਬੀ ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਮਿੱਠੀ ਉੱਘੇ ਵਿਲਮੀ ਅਦਾਕਾਰਾ, ਬੀਬੀ ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਖਾਲਸਾ ਮੁੱਖ ਸੰਵਾਦਾਰਾ ਚਾਈ ਫਰਮ ਸਿੰਘ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਅੰਜਲਾ ਬਰਦਰਜ, ਟੀ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾਵਤੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ ਕੋਟਲਾ

ਦੀ ਮੌਲਿਕ ਪੁਸਤਕ 'ਤਲਖ ਹਕੀਕਤ' ਅਤੇ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਹਾਜੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਪਾਣੀ ਵਰਗੇ ਰਿਸਤੇ' ਹਨ। ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਕੈਲੰਡਰ ਵੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਲੋਂ ਗਲੀਬ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀਆਂ ਕਵਿੱਤਰੀਆਂ ਆਈਆਂ ਕਵਿੱਤਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਲਗਵਾਉਣਗੀਆਂ। ਆਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸ਼ਬਦੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ ਕੋਟਲਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਸਮ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਵਿੱਧੁਰ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਬਿਧਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਲਾਕਡਾਉਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੜਾਪ ਦੀ ਮਾਰ ਹੋਵੇ, ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਮੈਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਲਾਈ ਹੈ।

ਅਣਪਛਾਤੀ ਗੱਡੀ ਨੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਟੱਕਰ, ਨੌਜਵਾਨ ਗੰਗੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ

ਬਲਾਕ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਸੰਘ)-ਬਲਾਕ ਚੌਂ 'ਗੋਡ ਡਰ' ਤੇ ਸਥਿਤ ਸਰਪੰਚ ਖਾਬੇ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਇੱਕ ਡਿਐਨਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅਣਪਛਾਤੀ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਗੱਡੀ ਨੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਡਰਾਹ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਅਕਸ਼ ਗੁਮਾਰ, ਚਾਰੀ ਵਾਰਾਹੜ ਗੰਗੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਗਾਹਗੀਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਬਲਾਕ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਬਾਣਾ ਬਲਾਕ ਦੇ ਸਿਟੀ ਅਤੇ ਕੋਟਲਾ ਰੂਮ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਡਰਾਹ ਗੰਗੀ ਦੀ ਭਾਲ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਇਪਟਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਹੜਾ ਨੂੰ ਸਦਮਾ; ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ

ਧਾਰੀਵਾਲ, (ਮਨਦੀਪ ਵਿੱਠੀ)-ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਪਲ ਬਿਦੇਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਇਪਟਾ) ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਹੜਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰ ਇੰਦੀਨੀਅਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾ ਦਾ ਲੰਬੇ ਕਾਲ 6 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਹ 36 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬੇਹੋਸ਼ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸਨ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਪੁੱਤਰ, ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਤੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਪਿਤਾ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ। ਮਿਤਰਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਤੇ ਭੈਣ ਵਿਚੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਤੇ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਿਤਰ ਸਹੀਰ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ 8 ਮਾਰਚ ਦਿਨ ਐਂਤਵਾਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 4 ਵਜੇ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਘਾਟ ਮਾਨ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਨਜ਼ਦੀਕ ਵਾਈਟ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨੌਜਵਾਨ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਸ ਬੇਦਖਤੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਇਪਟਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੁਪਵਾਲੀ, ਇਪਟਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਕੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਬੁਠਾ ਰਾਮ ਆਜ਼ਾਦ ਸੁੱਚ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਤੇ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂ ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਗਾਂਧੀ, ਨਟਾਲੀ ਰੋਗ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਰਫ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣ, ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਸਟੇਟ ਆਵਾਰਡੀ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਤੇ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਜੇ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਖੁਰਦਾਂਵਾਲਾ, ਗੁਰਮਨ ਸਿੰਘ ਬੋਜੇਪੁਰੀ ਤੇ ਜਨਕ ਰਾਜ ਰਾਠੌਰ ਤੇ ਵਿਜੇ ਬੱਠਣ, ਤਰਸੇਲੀ ਸਮਾਇਤੀ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਲੱਖਵਾਲ, ਸੁੱਚ ਸਿੰਘ ਪਸਨਾਵਾਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਗਹਿਰਾ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ।

ਕਲਮੀਰਾਈਡ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ

FOR SALE
Sports Goods Manufacturing unit at Suranussil, Jalandhar selling old raw materials & finished Goods on "As is Where is" basis. Interested parties Contact: 99141-10357

ਆਮ ਸੂਚਨਾ
ਮੈਂ, ਕੀਤਾ ਦੇਵੀ ਪਤਨੀ ਸ੍ਰੀ ਲੋਟ ਗੁਰਮਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਪਦੋਰੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਟਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਸੂਬਿਤ ਕਰ

ਬਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਤੇ 'ਰੋਲਿਆਂ ਵੇਲੇ' (ਆਖਰੀ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਨਵਾਂ ਸ਼ਮਾਨਾ ਐਤਵਾਰਤਾ

ਇਹ ਨੰਗੀਆਂ ਟਾਹਲੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਪੱਤ ਪਹਿਨਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਤੇ ਚੇਤਰ ਸਭ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਵਾਂਗ ਕਿਉਂ ਮੌਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਨਜ਼ਰ ਸਭ ਵੇਖ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਪਨੇ ਨਹੀਂ ਬੁਣਦੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਦਿਲ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੁਣ ਧੜਕਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। - ਦੀਪਕ ਧਲੇਵਾਂ

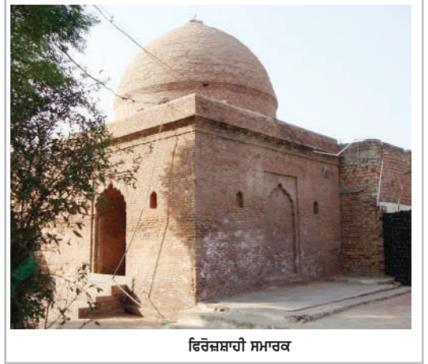
Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57

ਜਲੰਧਰ : ਐਤਵਾਰ, 8 ਮਾਰਚ 2026

www.nawanzamana.in

ਕੀਮਤ 5.00 ਰੁਪਏ

ਮੁਹੱਬਤ ਦੇ ਗਵਾਹ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮਕਬਰੇ ਤੇ ਸਮਾਰਕ

ਵਿਰੋਜਸ਼ਾਹੀ ਸਮਾਰਕ

ਮਕਬਰੇ ਤੇ ਸਮਾਰਕ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮੱ-ਸਮੱ 'ਤੇ ਆਪਣਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਮਕਬਰੇ ਬਣਾ ਕੇ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਬਣੇ ਮਕਬਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਸ਼ਿੰਗਾਰਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਮਕਬਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਕਬਰਿਆਂ ਉੱਪਰ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਆਸ਼ਰਤ ਕਾਰੀਗਰਾਂ, ਸ਼ਿਲਪਕਾਰਾਂ ਤੇ ਸੁਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਲਾ ਦੇ ਜੋਹਰ ਵਿਖਾਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮਕਬਰੇ ਮੁਹੱਬਤ ਦੇ ਮੌਨ ਗਵਾਹ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਕਾਲ ਦੀ ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਕਲਾ ਦੇ ਵੀ ਉਤਮ ਨਮੂਨੇ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ।

ਅੱਜ ਦਾ ਹਰਿਆਣਾ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨਾਲ ਖਹਿੰਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਯੁੱਧਾਂ ਦਾ ਅਖਾੜਾ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬਦਲ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਿਲ੍ਹੇ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੂਫੀਆਂ-ਸੰਤਾਂ ਤੇ ਆਪਣਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਕਬਰੇ ਤੇ ਸਮਾਰਕ ਵੀ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਜੇ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਚੌਪੰ-ਚੌਪੰ 'ਤੇ ਮਕਬਰੇ ਤੇ ਸਮਾਰਕ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਰਾਜੇ ਹਰਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਾਨੋਸਰ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਸੇ ਚਿੱਲੀ ਦਾ ਮਕਬਰਾ ਵੀ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਦੀ ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਕਲਾ ਦਾ ਅਨੂਠਾ ਨਮੂਨਾ ਹੈ। ਬਾਨੋਸਰ ਵਿਖੇ ਸੂਫੀ ਫਕੀਰ ਸੇ ਚਿੱਲੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਬਣੇ ਇਸ ਮਕਬਰੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਰੋਚਕ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਆਮ

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਹਜਾਪੁਰ

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਇਹ ਮਕਬਰਾ ਮੁਹੱਬਤ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤੇ ਫੜ੍ਹਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਸੇ ਚਿੱਲੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੈ। ਇਹ ਮਕਬਰਾ ਸੂਫੀ ਮੱਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਤ ਸੇ ਚਿੱਲੀ ਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਮੁਹੱਬਤ ਸੇ ਚਿੱਲੀ ਦਾ। ਸੇ ਚਿੱਲੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਬਦੁਲ ਰਹੀਮ ਤੇ ਅਬਦੁਲ ਕਰੀਮ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਈਰਾਨ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਸੇ ਚਿੱਲੀ, ਬਾਨੋਸਰ ਵਿਖੇ ਚਿਸ਼ਤੀ ਸੰਪਰਦਾਇ ਦੇ ਫਕੀਰ ਸੇ ਜਲਾਲੁਦੀਨ ਦੀ ਸ਼ੋਹਰਤ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਇਆ ਸੀ। ਸ਼ੇਖ ਜਲਾਲੁਦੀਨ ਪ੍ਰਚਿੱਧ ਹੋਇਆ ਫਕੀਰ ਸੀ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਲਾਲੁਦੀਨ ਦੀ ਵਿਦਵਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਵਾਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਕਬਰ ਵੀ ਫਕੀਰ ਬਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

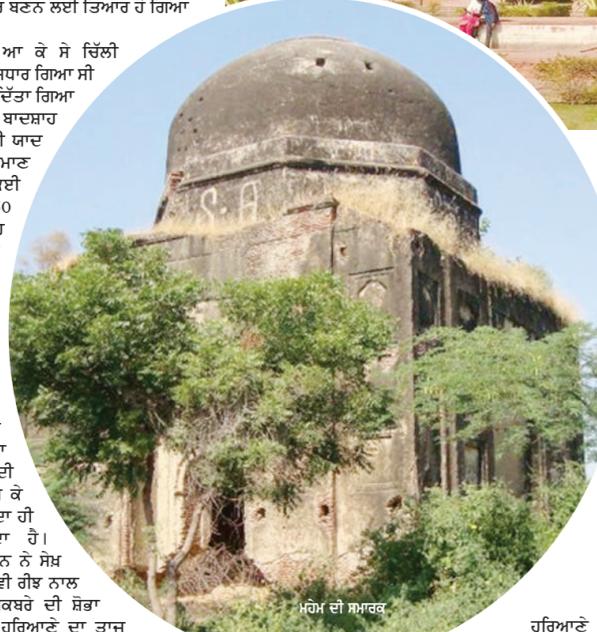
ਸੇ ਜਲਾਲੁਦੀਨ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਸੇ ਚਿੱਲੀ ਬਾਨੋਸਰ ਵਿਖੇ ਹੀ ਪਰਲੋਕ ਸਿਧਾਯ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਹਜਹਾਨ ਨੇ ਸੇ ਚਿੱਲੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਇੱਥੇ ਮਕਬਰੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਕਈ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਨੂੰ 1650 ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਦਾਰਾ ਸ਼ਿਕੋਹ ਦੁਆਰਾ ਬਣਵਾਇਆ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇ ਅਬਦੁਲ ਰਹੀਮ ਉਰਫ਼ ਸੇ ਚਿੱਲੀ, ਦਾਰਾ ਸ਼ਿਕੋਹ ਦਾ ਅਧਿਆਤਮਕ ਗੁਰੂ ਸੀ। ਦਾਰਾ ਸ਼ਿਕੋਹ ਨੇ ਇਸ ਮਕਬਰੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਮਕਬਰੇ ਦੀ ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੈਲੀ ਵੇਖ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹਜਹਾਨ ਕਾਲ ਦਾ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਤਾਜਮਹੱਲ ਵਾਂਗ ਸ਼ਾਹਜਹਾਨ ਨੇ ਸੇ ਚਿੱਲੀ ਦੇ ਇਸ ਮਕਬਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਗੋਬ ਨਾਲ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਕਬਰੇ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਵੇਖਦਿਆਂ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਦਾ ਤਾਜ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸ਼ਾਹਜਹਾਨ ਨੇ ਉਸ ਵਕਤ ਇਸ ਮਕਬਰੇ ਨੂੰ ਆਗਰਾ-ਲਾਹੌਰ, ਸ਼ੇਰਸ਼ਾਹ ਸੂਰੀ ਮਾਰਗ ਉੱਪਰ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸ਼ੇਰਸ਼ਾਹ ਸੂਰੀ ਮਾਰਗ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਿੱਧਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਕਬਰਾ ਸੇ ਚਿੱਲੀ, ਸੇ ਸੂਰੀ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹਟਵਾਂ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਥਾਨੋਸ਼ਵਰ ਭਾਵ ਬਾਨੋਸਰ ਵਿਖੇ ਸਥਾਨੋਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸੇ ਚਿੱਲੀ ਦਾ ਮਕਬਰਾ ਰਾਜਿਆਂ-ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਮਹਿਲ ਨਾਲੋਂ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਥਰ, ਸੰਗਮਰਮਰ ਤੇ ਲਖੌਰੀ ਇੱਟਾਂ ਨਾਲ ਬਣੇ ਇਸ ਮਕਬਰੇ ਉੱਤੇ ਅੱਧ ਨਹੀਂ ਟਿਕਦੀ। ਮੌਲਾਂ ਵਾਂਗ ਇਸ ਮਕਬਰੇ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹਰ ਪਾਸਿੱਧਿ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਕਬਰੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਤਲਾਬ ਤੇ ਪਾਰਕ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਹਿਰਾਬਦਾਰ ਇਸ ਮਕਬਰੇ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਹਿੱਸਾ ਚੂਨੇ ਤੇ ਸੁਰਖੀ ਨਾਲ ਲਖੌਰੀ ਇੱਟਾਂ ਦੀ ਚਿਟਾਈ ਕਰਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਕਬਰੇ ਉੱਪਰ ਵੱਡਾ ਗੁੰਬਦ ਤੇ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੀਆਂ ਖਾੜਾਂ ਫੁੱਲੀਆਂ ਮਕਬਰੇ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੰਨ੍ਹ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਭੂਰੇ ਤੇ ਸਫੈਦ ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਮਕਬਰੇ ਦਾ ਗੁੰਬਦ ਅਸਟਰੋਨਾਮੀਕਲ ਧਰਾਤਲ 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਜਾ ਕੇ ਧਰਾਤਲ ਵਾਂਗ ਹੀ ਅਸਟਰੋਨਾਮੀਕਲ ਫੁੱਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਫੁੱਲੇ ਉੱਪਰ ਕੱਟ-ਕੱਟ ਕੇ ਵੇਲ ਦੇ ਅਕਾਰ ਦੀ ਵਾੜ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਮਨਮੋਹਕ ਵਾੜ ਵਿਚ ਅੱਠ ਮੀਨਾਰਾਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੀਨਾਰਾਂ ਦਾ ਉੱਪਰੀ ਸਿਰਾਂ ਫੁੱਲ ਦੇ ਅਕਾਰ ਦਾ ਹੈ। ਫੁੱਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਇਹ ਮੀਨਾਰਾਂ ਤ੍ਰਿਸੁਭ ਵਾਂਗ ਸਿੱਧੀਆਂ ਤੇ ਤਿੱਖੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮਕਬਰੇ ਵਿਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਬਣੇ ਆਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕੁਰਾਨ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਅੰਕਿਤ ਹਨ। ਮਕਬਰਾ ਸ਼ੇਖ ਚਿੱਲੀ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਸ਼ੇਖ ਚਿੱਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ਾਹ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੇ ਚਿੱਲੀ ਦੀ ਮਸ਼ਾਹ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਅਜਾਇਬਘਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਜਾਇਬਘਰ ਵਿਚ ਰਾਜਾ ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਕਾਲ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭਗਵਾਨਪੁਰ ਦੇ ਬੇਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਰਧਨਕਾਲ, ਉੱਤਰ ਗੁਪਤ ਕਾਲ, ਰਾਜਪੂਤ ਕਾਲ, ਸਲਤਨਤ ਕਾਲ ਤੇ ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਦੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ, ਪਿਛੌਣੇ, ਮੂਰਤੀਆਂ, ਸਿੱਕੇ, ਮਣਕੇ ਤੇ ਸਿੰਗਾਰ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਇਸ ਅਜਾਇਬਘਰ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਤ ਹਨ। ਦਰਸ਼ਕ ਟਿਕਟ ਲੈ ਕੇ ਸਵੇਰੇ ਦਸ ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਪੰਜ ਵਜੇ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਰੁਖ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮਕਬਰਾ ਸ਼ੇਖ ਚਿੱਲੀ ਬਾਨੋਸਰ

ਮੌਮ ਦੀ ਸਮਾਰਕ

ਬਣਵਾਈਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੋਬ ਨਾਲ ਸੂਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਦਾ ਮਕਬਰਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਕਬਰੇ ਨੂੰ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਸ਼ੇਰਸ਼ਾਹ ਸੂਰੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਵਾਸਤੂਕਾਰ ਅਹਿਮਦ ਨਿਆਸ਼ੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਮਕਬਰਾ ਪਠਾਨ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚ ਵਰਗਾਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੋਰਨਾਂ ਮਕਬਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਮਕਬਰੇ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਗਲਾ ਭਾਗ ਦੋ ਮੰਜਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਗੁੰਬਦ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਬੈਠਵਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਕਬਰੇ ਦੀਆਂ ਨੁੱਕਰਾਂ ਉੱਪਰ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਾਸ ਕੇ ਮਨਮੋਹਕ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਕੱਟ ਕੇ ਤੇ ਤਰਾਸ ਕੇ ਮਕਬਰੇ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫੁੱਲ-ਪੱਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮਕਬਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਛੱਤ ਉੱਪਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਵੀ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਮਕਬਰੇ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਉੱਪਰਲੀ ਗੁੰਬਦਦਾਰ ਨੌਕਾਸੀ, ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਹੈ।

ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਕਬਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਨਾਰਨੌਲ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਸ਼ਾਹ ਕੁਲੀ ਖਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਵੀ ਇਕ ਮਕਬਰਾ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਹ ਕੁਲੀ ਖਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਮਕਬਰੇ ਕੋਲ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਹ ਕੁਲੀ ਖਾਨ ਨੇ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਲਾਤਮਿਕ ਮਕਬਰਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਕਬਰਾ ਅੱਜ ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਤਿਉਂਦਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਕਬਰੇ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਲੋਟੀ ਤੇ ਲਾਲ ਰੇਤਲੇ ਪੱਥਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਨਾਰਨੌਲ ਵਿਖੇ ਇਕ ਮਕਬਰਾ ਅਕਬਰ ਨੇ ਵੀ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਮਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਬਰ ਅਜਮੇਰ ਜਾਂਦੇ ਵਕਤ ਰਾਹ ਵਿਚ ਇਕ ਸੂਫੀ ਸੰਤ ਕੋਲ ਠਹਿਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਤ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਅਕਬਰ ਨੇ ਮਕਬਰਾ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਮਕਬਰੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਤ ਦੀ ਮੌਤ 1589 ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਹੋਈ ਸੀ।

ਤੋਰ੍ਹਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਕੈਥਲ ਵਿਖੇ ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨ ਦਾ ਦੋਹਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਇਕ ਖਸਤਾਹਾਲ ਮਕਬਰਾ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਕਬਰੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨ ਨੂੰ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਤਿੰਨ ਭਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਜ਼ੀਆ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਇਲਤੁਮਿਸ਼ ਦੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਬਣੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲੀ ਸ਼ਾਸਕ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਮਹਿਲਾ ਸ਼ਾਸਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਸ ਵੰਸ਼ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਇਲਤੁਮਿਸ਼, ਕੁਤੁਬ-ਉਦ-ਦੀਨ ਐਬਕ ਦਾ ਦਾਸ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਲਿਆਕਤ, ਯੋਗਤਾ ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਕੁਤੁਬ-ਉਦ-ਦੀਨ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ।

ਇਕ ਸਫਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਯੁੱਧ ਨੀਤੀ ਤੇ ਕੌਮਲ ਕਲਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਆਤਾ ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਇਲਤੁਮਿਸ਼ ਨੇ ਆਪਣਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਲਾਨਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਰੁਕਨ-ਉਦ-ਦੀਨ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। 30 ਅਪਰੈਲ 1236 ਨੂੰ ਇਲਤੁਮਿਸ਼ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੁਕਨ-ਉਦ-ਦੀਨ ਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਤੇ ਵਿਲਾਸੀ ਰੁਕਨ-ਉਦ-ਦੀਨ ਦੀ 9 ਨਵੰਬਰ 1236 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਜ਼ੀਆ 10 ਨਵੰਬਰ 1236 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਈ। ਰਜ਼ੀਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੁਫਲੀਆਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰਜ਼ੀਆ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਲਈ ਇਕ ਨਵੀਂ ਪਿਰਤ ਪਾਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਪਰਦੇ ਵਿਚ ਕੱਢ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਦਾਸੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਰਜ਼ੀਆ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਈ ਸੀ।

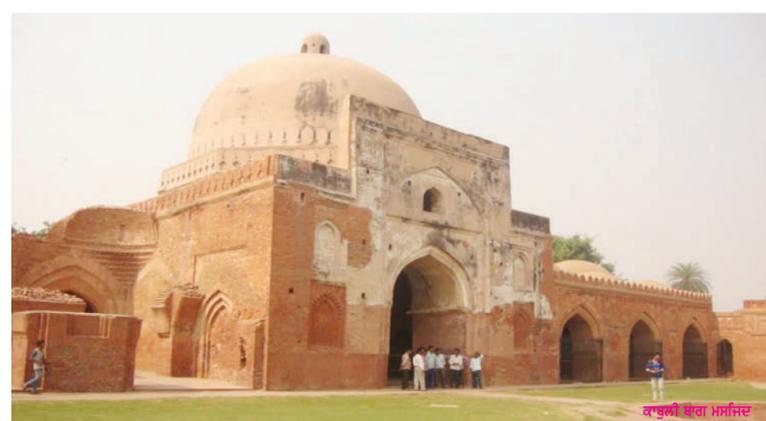
ਇਕ ਮਹਿਲਾ ਦਾ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਣਾ ਤੁਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਠਿੰਡੇ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਅਲਤੁਨੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਤੁਰਕਾਂ ਨੇ ਰਜ਼ੀਆ ਪਿਲਾਫ ਬਗਾਵਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਰਜ਼ੀਆ ਨਾਲ ਨਿਕਾਹ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ

ਸੀ। 1240 ਵਿਚ ਹਾਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਜ਼ੀਆ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡੇ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਆਖਰ ਅਲਤੁਨੀਆ ਦਾ ਪਿਆਰ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਤੇ ਰਜ਼ੀਆ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਨਿਕਾਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਰਜ਼ੀਆ ਦੇ ਭਰਾ ਮੁਇਜ਼-ਉਦ-ਦੀਨ ਬਹਿਰਾਮ ਨੇ ਤਖ਼ਤ ਪਲਟਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਲਤੁਨੀਆ ਸਮੇਤ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕੀਤਾ। ਕੂਚ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕੈਥਲ ਕੋਲ ਜਾਣ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਕੈਥਲ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਰਜ਼ੀਆ ਨੂੰ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਾਸ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਸੁਲਤਾਨ ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਮਹਿਮੂਦ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਰਜ਼ੀਆ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਇਕ ਮਕਬਰਾ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਲਤਾਨ ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇਹ ਮਕਬਰਾ ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਕਲਾ ਦਾ ਵਧੀਆ ਨਮੂਨਾ ਸੀ। ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਕਲਾ ਦੇ ਇਸ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਅੱਜ ਸੋਲਾਨੀ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰੇਮੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮਕਬਰੇ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵੇਲੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨ ਦੇ ਕੈਥਲ ਸਥਿਤ ਮਕਬਰੇ ਉੱਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਤੇ ਝਾੜੀਆਂ ਦੀ ਸੰਘਣੀ ਝੰਗੀ ਨਜ਼ਰ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਅਣਚਾਹੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੇ ਮਕਬਰੇ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਕਬਰੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮੁਕਾਉਣ 'ਤੇ ਤੁਲੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨ ਦੇ ਮਕਬਰੇ ਦੇ ਖੰਡਰ ਗਵਾਹ ਹਨ ਕਿ ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਰਗਾਕਾਰ ਥੜ੍ਹੇ ਉੱਪਰ ਟਿਕੇ ਇਸ ਆਇਤਾਕਾਰ ਮਕਬਰੇ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਤੇ ਸੁੰਦਰਤਾ ਲਈ ਥੜ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਚਾਰਾਂ ਨੁੱਕਰਾਂ ਉੱਪਰ ਕਲਾਤਮਿਕ ਬੁਰਜ਼ੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਬੁਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਿਆਂ ਉੱਪਰ ਨੱਕਾਸ਼ਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦੇ ਜੋਹਰ ਵਿਖਾਏ ਸਨ।

ਕੈਥਲ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਕੋਲ ਸੂਫੀ ਫਕੀਰ ਸ਼ਾਹ ਕਮਾਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਮਕਬਰਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ਼ਾਹ ਕਮਾਲ ਦਾ ਜਨਮ ਬਗਦਾਦ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੰਤ ਕਥਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਮ ਤੋਂ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਫਕੀਰ ਵੱਲੋਂ ਨਵ-ਜਨਮੇ ਬਾਲ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਨਵ-ਜਨਮੇ ਬਾਲ ਨੇ ਵੀ ਸਲਾਮ

ਕਾਕੁਬੀ ਸ਼ੇਖ ਮਸਜਿਦ

ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਲਾਮ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਫਕੀਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ- 'ਇਹ ਤਾਂ ਕਮਾਲ ਹੋ ਗਿਆ।' ਉਸੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਨਵ-ਜਨਮੇ ਬਾਲ ਦਾ ਨਾਮਕਰਨ 'ਸ਼ਾਹ ਕਮਾਲ' ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੂਫੀਆਂ ਦੇ ਕਾਦਰੀ ਸੰਪਰਦਾਇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਇਹ ਬਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਇਆ। ਫਕੀਰ ਸ਼ਾਹ ਕਮਾਲ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਾਹ ਮੁਬਾਰਕ ਨੇ ਮਕਬਰਾ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਕੈਥਲ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾਹ ਕਮਾਲ ਦਾ ਮਕਬਰਾ 16ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।

ਸੋਨੀਪਤ ਦੇ ਜਟਵਾੜਾ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਖਿਜਰ ਖਾਂ ਦਾ ਮਕਬਰਾ ਕਿਸੇ ਮਹਿਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਹੱਮਦ ਤੁਗਲਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਿਜਰ ਖਾਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਖਿਜਰ ਖਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮੁਬਾਰਕ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਮਕਬਰਾ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਸੀ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਅਨੁਸਾਰ ਮਕਬਰਾ 1522-24 ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਕਬਰੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਪਰ ਅਰਬੀ ਲਿਪੀ ਵਿਚ ਕੁਰਾਨ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵੀ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉੱਚੇ ਥੜ੍ਹੇ ਉੱਪਰ ਬਣਿਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਕਬਰਾ ਦੂਰ ਬੇਹੱਦ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਬੇਗਮ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਾਰਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉੱਚੇ ਥੜ੍ਹੇ ਉੱਪਰ ਬਣਿਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਕਬਰਾ ਦੂਰ ਬੇਹੱਦ ਮਨਮੋਹਕ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦਵਾਰ ਵਾਲਾ ਇਹ

ਮਕਬਰਾ ਅੱਜ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵੀਰਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਤੇ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਲੈਂਡ ਸਕੇਪਿੰਗ ਕਰਕੇ ਮਕਬਰੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਸਜਾਇਆ ਹੈ।

ਪਾਣੀਪਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲੜਾਈ ਬਾਬਰ ਤੇ ਇਬਰਾਹਿਮ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਾਬਰ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਬਰ ਨੇ ਜਿੱਤ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਾਣੀਪਤ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਬੇਗਮ ਮੁਸੱਮਤ ਕਾਬੁਲੀ ਦੇ ਜਿਉਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਸਮਾਰਕ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਬਾਗਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਕੀਨ ਬਾਬਰ ਨੇ ਸਮਾਰਕ ਬਣਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਬਾਗ ਲਗਵਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਇਕ ਤਲਾਬ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਾਰਕ ਛੋਟੀ ਹੀ ਮੁਸਲਿਮ ਆਸਥਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ। ਸਮਾਰਕ ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਾਰਕ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਕਾਬੁਲੀ ਬਾਗ ਮਸਜਿਦ' ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਇਆ।

ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਸਮਾਰਕਾਂ ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਾਬੁਲੀ ਬਾਗ ਮਸਜਿਦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪਾਣੀਪਤ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਖੇ ਮੁਗਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਮੁਫਲੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਬੁਲੀ ਬਾਗ ਮਸਜਿਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਜੰਮਣ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਗਲ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਸੇ ਲੜਾਈ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਾਬੁਲੀ ਬਾਗ ਮਸਜਿਦ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਗਲਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ-ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਬਣਵਾਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਜਿੱਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਕਾਬੁਲੀ ਬਾਗ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਗਾਅ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਉੱਚਤ ਸਾਂਝ-ਸੰਭਾਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਾਬੁਲੀ ਬਾਗ ਮਸਜਿਦ ਦਾ ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਡਿੱਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਖੰਡਰ ਬਲਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸ਼ਰੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੰਜ ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਚੌੜੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਤੇ ਡਿਓਰੀਨਮਾ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਇਸ ਮਸਜਿਦ ਨੂੰ ਅਰਧ-ਗੋਲਾਕਾਰ ਗੁੰਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਬਣੇ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਡਿਓਰੀ ਉੱਪਰ ਵੀ ਇਕ ਅਰਧ ਗੋਲਾਕਾਰ ਗੁੰਬਦ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ।

ਪਾਣੀਪਤ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਦੋ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸਥਿਤ ਕਾਬੁਲੀ ਬਾਗ ਮਸਜਿਦ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਪ੍ਰਾਥਮਾ ਤੇ ਸਭਾ ਹਾਲ ਵਰਗਾਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਂਟਰਲ ਪ੍ਰਾਥਮਾ ਹਾਲ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਹੋਰ ਉੱਚ-ਭਵਨ (ਹਾਲ) ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਚ-ਭਵਨਾਂ ਨੂੰ ਨੌ-ਨੌ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਚ-ਭਵਨਾਂ ਉੱਪਰ ਵੀ ਗੁੰਬਦ ਹਨ। ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਗੁੰਬਦਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲ ਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਡਿਜ਼ ਵਾਲੇ ਫਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਬੁਲੀ ਬਾਗ ਮਸਜਿਦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ੁੱਧ ਨੌਂ ਸਲੀਮ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਕਰਨ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬਣੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸਟਰੋਨਾਮੀਕਲ ਕਾਬੁਲੀ ਬਾਗ ਮਸਜਿਦ ਦੀ ਇਕ ਨੁੱਕਰ ਉੱਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਮਾਯੂੰ ਨੇ ਸਲੀਮ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਥੜ੍ਹਾ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਵਰਗਾਕਾਰ ਇਸ ਥੜ੍ਹੇ ਨੂੰ 'ਚੜ੍ਹਤਾਰ-ਏ-ਵਤਿੱਤ' ਮੁਬਾਰਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਾਂਸੀ ਨੂੰ ਤੁਰਕਾਂ, ਮੁਗਲਾਂ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਫ਼ੌਜੀ ਛਾਉਣੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਹਰਿਆਣੇ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹਾਂਸੀ ਸੂਫੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਟਿਕਾਣਾ ਸੀ। ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਹਾਂਸੀ ਵਿਖੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੰਨੇ-ਪੁੰਨੇ ਸੂਫੀ ਸਾਧਨਾਂ ਤੇ ਇਬਾਦਤ ਕਰਨ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਂਸੀ ਦੇ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਦਰਗਾਹ ਚਾਰ ਕੁਤੁਬ ਸੂਫੀਆਂ ਦੇ ਆਵਾਗਮਨ ਦੀ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਸੂਫੀਆਂ ਦੇ ਚਿਸ਼ਤੀ ਸੰਪਰਦਾਇ ਵਿਚ ਹਾਂਸੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਸੂਫੀ ਕੁਤੁਬਾਂ (ਸੰਤਾਂ) ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਾਰਾਂ ਇਕ

ਹੀ ਮਕਬਰੇ ਵਿਚ ਹਨ। ਚਾਰ ਕੁਤੁਬ ਵਿਚ ਹੀ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਹੋਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਾਰਾਂ ਵੀ ਇਕ ਹੀ ਛੱਤ ਥੱਲੇ ਹੋਣ, ਅਜਿਹਾ ਸੰਜੋਗ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਦਰਗਾਹ ਚਾਰ ਕੁਤੁਬ ਕੋਲ ਉਹ ਦੀਵਾਨ ਵੀ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋ ਕੇ ਸੇ ਫਕੀਰ ਪਿਲਾਫਤਨਾਮਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਹਾਂਸੀ ਵਿਖੇ ਦਰਗਾਹ ਚਾਰ ਕੁਤੁਬ ਦੀ ਇਕ ਨੁੱਕਰ ਵਿਚ ਦੋ ਮਕਬਰੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਮਕਬਰੇ ਜੇਮਸ ਸਕਿਨਰ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਦੇ ਹਨ। ਜੇਮਸ ਸਕਿਨਰ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰਾਠਿਆਂ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੈਨਾ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਭੂਮਿਕਾ ਬਦਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸਕਿਨਰ ਨੂੰ ਹਾਂਸੀ ਵਿਖੇ ਕੁਝ ਜਗੀਰ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਸਕਿਨਰ ਨੇ ਜੋਹਟੀ ਹਵੇਲੀ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਮਸ ਸਕਿਨਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪਤਨੀਆਂ ਦੀ ਮੁਸਲਿਮ ਧਰਮ ਵਿਚ ਡੂੰਘੀ ਆਸਥਾ ਸੀ। ਸਕਿਨਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਦਰਗਾਹ ਚਾਰ ਕੁਤੁਬ ਦੀ ਨੁੱਕਰ ਵਿਚ ਦੋ ਮਕਬਰੇ ਬਣਾਏ ਸਨ। ਇਹ ਮਕਬਰੇ ਅੱਜ ਵੀ ਜਿਉਂਦੇ ਤਿਉਂਦੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਮਕਬਰੇ, ਜੇਮਸ ਸਕਿਨਰ ਦੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੇ ਮੌਨ ਗਵਾਹ ਹਨ।

ਸ਼ਾਹਜਹਾਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ-ਲਾਹੌਰ-ਮੁਲਤਾਨ ਕੱਚੇ ਰਾਹ ਉੱਪਰ ਦਿੱਲੀ

ਬਾਕੀ ਆਖਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ

ਵਿਸ਼ਵ ਜੇਤੂ ਬਣਨ ਦੀ ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਵਾਲੀ ਸਨਕ ਅਤੇ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ

ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵੰਗੀ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਮੇਂ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬਾਕੀ ਸਭਨਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰਦਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੀ। ਉੱਜ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਹ ਨਿਬੇੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਫਰੇਨਚ ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੇ ਬ੍ਰਿਟਨ ਵਰਗੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਦੀ ਅਸਲੀ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਉੱਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਿਰਫ ਨਾਮ ਦਾ ਮੁਖੀ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਤਾਕਤ ਬਹੁਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਹ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਵਾਈਲ ਉੱਪਰ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨਾ ਉਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਪਿੱਛੋਂ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਮਗਰੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਮੌਕੇ ਦੋਵਾਂ ਹਾਉਸਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਅਜਲਾਸ ਅੱਗੇ ਉਸ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅੱਗੋਂ-ਪਿੱਛੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਮੌਕੇ ਇਹੋ ਰਸਮ ਨਿਭਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਦੀ ਪਹੇਲ ਤੋਂ ਸਲਾਮੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਲੈਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਨ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਭਾਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਏਨੀ ਕੁ ਕੰਮ ਵੱਡੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁਖੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਸਾਰੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਕਰ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਵਰਗਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਉਸ ਤੇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦਾ। ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਦੂਜੇ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਆਖ ਦੇਂਦੇ ਹਨ।

ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ 'ਲੋਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਰਾਜ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਆਏ ਆਗੂ ਵੀ ਪਹਾੜੇ ਰਾਜਿਆਂ ਤੇ ਨਵਾਬਾਂ ਵਾਲੀ ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਰਾਜ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ

ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਲੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਜਾਰਜ ਬੁੱਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜਾਰਜ ਬੁੱਸ ਜੂਨੀਅਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਥੇ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਆਗੂ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਗੱਦੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਵੇਖਣ ਵਰਗੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਲਗਭਗ ਹਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਬਹਾਨਾ ਇਹ ਘੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਔਲਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਲੀਡਰੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੀ ਚੰਗੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਤਿਕਤਮਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਫਿਰ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਗਲਬਾ ਪਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਏਦਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 'ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਕੰਨਿਆ ਕੁਮਾਰੀ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਇੱਕ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਪਰਵਾਰਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸਲੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਆਪਣੀ ਭਾਰਤੀ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਰਾਜ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਗਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਦੁਨੀਆ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਕੰਦਰ ਜਾਂ ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਵਰਗਿਆਂ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਆਦਮੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੱਤਾ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਖਾਤਰ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੱਛੇ ਜਾਂ ਮੁਹੱਲੇ ਦੀ ਚੋਰ, ਫਿਰ ਅਸੰਬਲੀ ਹਲਕੇ ਦੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਫਿਰ ਇਹ ਲਾਲਸਾ ਸੁਥਾ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੋਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਉਸ ਅੰਦਰ ਉੱਜਲਵਣੇ ਭੰਨਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤਾ ਜ਼ੋਰ ਮਾਰੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿੱਕਾ ਚੱਲਦਾ ਵੇਖਣ ਲਈ ਪੁਰ-ਅਮਨ ਵੱਸਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿੱਚ ਝੋਕਣ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਏਸੇ ਭਾਵਨਾ ਅਧੀਨ ਕਦੇ ਕੋਈ ਨਿਕਸਨ ਅਤੇ ਕਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਏਹੋ ਜਿਹੇ ਪੈਂਤੜੇ ਮੱਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਦੂਸਰੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਮਗਰੋਂ ਬ੍ਰਿਟਨ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਰਮਾਇਦਾਰੀ ਦੀ ਚੋਰ ਤੇ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਹੋਣ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਮਰੀਕੀ ਹਾਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਭਾਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਤਾਂ ਇਸ ਵਹਿਣ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਸਭਨਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘਿਆ ਉਦੋਂ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਸ਼ਨੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਉੱਤੇ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਵਰਗੇ ਆਜ਼ਾਦ ਰਾਜ-ਮੁਖਤਿਆਰ ਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਚੁਕਵਾ

ਕੇ ਆਪਣੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸੁੱਟਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਹਸਰ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਤਾ ਪਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਬਾਅਦ ਕਹਿਣਾ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਵਾਲੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਕੋਲ ਹੈ, ਅਸਲ ਸੱਤਾ ਅਮਰੀਕਾ ਬੈਠੇ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਉਥੋਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜਤਿੰਦਰ ਪੰਨੂ

ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਇਸ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਈਰਾਨ ਵਾਲੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਕਹਿਣ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਈਰਾਨ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀ ਕੀ ਧਾਰਨਾ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਿਖ ਵਾਲੀ ਉਸ ਇਸਲਾਮੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਅੱਤ ਕਰ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਪਰ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨੌਝੇ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕਾਉਣਾ ਨਹੀਂ, ਉਥੇ ਕਿਹੜੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਉਸ ਨੇ ਈਰਾਨ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤੇ ਕਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ ਉਥੋਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜਿੱਦਾਂ ਉਸ ਨੇ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਦੰਦ ਨਹੀਂ ਲਾਈ ਕਿ ਉਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਉੱਤੇ ਚੱਲੇਗੀ ਤੇ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੁਖੀ ਨੇ ਟਰੰਪ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਈਰਾਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਉਹ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਮਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਆਗੂ ਖੁਮੈਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਮਗਰੋਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਆਗੂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਧਮਕੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਆਗੂ ਉਸ ਦੀ ਮਜ਼ਬੀ ਬਰੀਕ ਨਹੀਂ ਚੁਣ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਈਰਾਨ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਕਮਾਨ ਹੇਠ ਚੱਲਣਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਏਨੀ ਹਿੰਮਤ

ਨਹੀਂ ਕਿ ਏਦਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਲਈ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵਾਲੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਈ ਕਿਸੇ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਤੇ ਕਈ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਿੱਧੇ ਹੇਠ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿੱਕਾ ਚੱਲਦਾ ਵੇਖਣ ਦੇ ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਵਰਗੇ ਸੁਣਨੇ ਉੱਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਇਸਰਾਈਲ ਇੱਕ ਜੰਗ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਕੇ ਕਦੇ ਲੁਕਵੀਂ ਅਤੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਸਿੱਧੇ ਹਮਲੇ ਕਰ ਕੇ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਈਲ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਈਰਾਨ ਵਿੱਚ ਤਬਾਹੀ ਜਾ ਮਚਾਈ ਸੀ। ਉਹ ਜੰਗ ਹਾਲੇ ਕਿਸੇ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ ਤੇ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਉਂਬਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਸਾਫ ਦੱਸ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਸੋਚ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਛੋਟੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਉਹ ਏਦਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰ-ਸੋਧ ਇੱਕੋ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨਾਅ ਦੇ ਇੱਕ ਜੇਤੂ ਦੀ ਧਮਕ ਚੁੱਕੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀ ਸੁਣੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯੂਰਪ ਦੇ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਿਖੜਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਅਜੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰਨੇ ਝਿਜਕਦੇ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਯੂ ਐੱਨ ਓ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕਿਓਰਟੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦਣ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਕਿਓਰਟੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਜਦੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਮਤਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਜਾਣਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਵੀਟੋ ਵਾਲੀ ਤਾਕਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿੱਕਾ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਉਸ ਨੂੰ ਖਿਲਕਣ ਨਹੀਂ ਆਉਣੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਗਲੀ ਚੋਣ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਲੀਗ ਉੱਤੇ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਖਾਈ ਤੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗੱਲ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਇਸ ਵਕਤ ਦੁਨੀਆ ਉੱਤੇ ਸਿੱਕਾ ਚੱਲਦਾ ਵੇਖਣ ਦੇ ਰਾਹ ਤਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਸੁਵੱਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਇਸ ਸੋਚ ਅੱਗੇ ਸਾਈਬਰ ਖਤਰਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚ ਰਹੀ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 'ਅਪਭਿੰਨ ਸਿੰਧੂ' ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਲਈ

ਮੰਨਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਫਿਰ ਭਾਰਤ ਉੱਤੇ ਟੈਰਿਫ ਦਾ ਵੱਡਾ ਬੋਝ ਪਾਉਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਡਾਟਪਟ ਮੰਨ ਗਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਕੱਟਣ ਦੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਅਹਿਲਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕੱਟਦੇ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਈਰਾਨ ਦੀ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਗੱਲ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਰੂਸ ਤੋਂ ਤੇਲ ਲੈਂਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਮਰੀਕਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਨਾ ਦੇਂਦਾ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਤੇਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਛੋਟੇ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕੁਝ ਸਾਹ ਸੋਖਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਦੌਰਾਨ ਬਣੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਆਨ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਮੁਖੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪਿਆਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਲਕ ਦੇ ਅਕਸ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਵੱਧ ਹੈ ਕਿ ਫਲਾਣੇ-ਫਲਾਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮੇਰਾ ਸਿੱਕਾ ਚੱਲਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਉਹ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸੱਭ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਕਈ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਹਰ ਮਿਹਨੇ ਜਾਂ ਚੋਭ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਲੋਂ-ਨਾਲ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਕਮਾਨ ਸੰਭਾਲੀ ਬੈਠੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਖੱਬੇ ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਨੰਬਰ ਵੰਨ ਸਿਆਸੀ ਪਿਰ ਵਾਲਾ ਦਰਜਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਏਦਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਰਾਂ ਲਾਈ ਜਾਣਾ ਚੁਭਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਦੌਰ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪਿਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਬਾਰੇ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਲਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ, ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਏਦਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਦੀ ਝਿਜਕ ਅੱਜੇ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਖ ਨੂੰ ਚੋਰ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਮੂਹਰੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਨੌਬਤ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਪਿੱਛੋਂ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵੀ ਆਗੂ ਦਾ ਅਕਸ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦੇਂਦੇ ਹੁੰਦੇ।

ਲੰਬੜਦਾਰ, ਸਫੈਦਪੋਸ਼, ਕੁਰਸੀ-ਨਸ਼ੀਨ ਅਤੇ ਝੋਲੀਚੁੱਕ

ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਧਰਾਤਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੈਂਕੇ ਪੈਂਕੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ, ਨਿਰੋਲ ਆਪਣੇ ਮੁਢਲੇ ਲਈ, ਕੁਝ ਸਥਾਨਕ ਉਪਾਧੀਆਂ ਸਿਰਜੀਆਂ। ਦਰ-ਅਸਲ ਜੰਗ-ਆਜ਼ਾਦੀ, 1857 ਦੇ ਗਦਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਯੁੱਧ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਗਾਵਤੀ ਹੋ ਮੱਠਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਿਆ। ਸੋ ਸੀਮਤ ਜਿਹੇ ਸਮਾਜੀ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਜ਼ੋਲਦਾਰ, ਲੰਬੜਦਾਰ, ਸਫੈਦਪੋਸ਼ ਅਤੇ ਕੁਰਸੀ-ਨਸ਼ੀਨ ਵਰਗੀਆਂ ਸਥਾਨਕ, ਹਾਕਮ-ਹਿੰਦੂ ਖ਼ੈਮੀਆਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ।

ਲੰਬੜਦਾਰ : ਇਹ ਅਰਬੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਆਲਮ ਅਤੇ ਬਰਦਾਰ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਜੋੜ ਤੋਂ ਉਪਜਿਆ। ਆਲਮ ਤੋਂ ਭਾਵ ਝੰਡਾ ਅਤੇ ਬਰਦਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਝੰਡਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਝੰਡਾ ਬਰਦਾਰ। ਪਹਿਲਕਿਓਂ ਵੇਲੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, 'ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਸਤੀ, ਜੋ ਨਾਮਜ਼ਦ ਘੋਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਕਾਰੀ (ਜ਼ਮੀਨੀ) ਕਰ (ਮਾਮਲਾ) ਉਗਰਾਹੁੰਦੀ ਸੀ।' ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੰਬੜਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ/ਹਨ। ਹਰ ਪੱਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਜਾਂ ਘਰ ਸਮੂਹਾਂ ਮਗਰ ਵੱਧ ਵੀ। ਹੁਣ ਲੰਬੜਦਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਦਦਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਰਜ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁੱਕਵਾਂ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕੀ/ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਲਿਆਕਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਕਤ 'ਰੁਤਬਾ/ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ', ਸਿਆਸੀ ਸਰਗਰਮੀ ਜਾਂ ਧੜਾ (ਸਿਆਸੀ ਛਤਰ-ਛਾਇਆ ਜਾਂ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਸਿਫਾਰਸ਼) ਅਤੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਜਾਤ-ਬਕਾਈ ਵੀ ਆਰ-ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਕਤ ਇਹ ਆਪਣੀ ਪੱਤੀ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਘਰੇਲੂ ਟੈਲਸ (ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਕਰ) ਵੀ ਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਪਰ ਵੇਲੇ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ (ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਜਾਂ ਵਕਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਵੀ) ਦਾ ਖਾਸ ਮਕਸਦ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਉਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ (ਸਰਕਾਰ) ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜੋ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਫਿਜ਼ਾ ਜਾਂ ਸਟੇਟ (ਗੱਦੀ) ਨੂੰ ਅਸਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਣ, ਬਾਰੇ ਕਨਸ਼ਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੀ। ਇਹੀ ਉਹ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਉਦੋਂ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤੇਰੇ ਲੰਬੜਦਾਰ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਖ਼ਜ਼ਨਦਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਖੌਤੀ ਡੱਲ ਖੱਟਣ ਹਿੱਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਕੱਲੇ ਕੁਝ ਠੱਕੇ ਬਣ ਗਏ-ਹਕੀਕਤ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਰ ਉਗਰਾਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਸੂਹੀਏ ਜਾਂ ਗਿਸ਼ਵਤੀ ਕਿਰਦਾਰ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਲੰਬੜਦਾਰ ਦਾ ਖਾਸ ਵਕਤ ਮੱਥੇ ਲੱਗਣਾ ਵੀ ਬਖ਼ਸ਼ਗਨੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਹਾਂ, ਜੰਗ-ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਕਤ ਰਜਵਾਦ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਾਕਮ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਹਿਲਕਾਰ ਲੰਬੜਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਖ਼ੈਮੀਆਂ ਸਮਝਦੇ ਸਨ।

ਲੰਬੜਦਾਰ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ (ਮੁਲਕ) ਨਾਲ ਖਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ : ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ : ਲੰਬੜਦਾਰ ਗੋਦਾ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਘੁੜਿਆਲ (ਠਾਣਾ ਆਦਮਪੁਰ), ਬੁਣਾ ਨੰਗਲ ਸ਼ਾਮਾ (ਸਦਰ ਜਲੰਧਰ), ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਹੜੋਤੀਆਂ (ਬੰਗਾ), ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਪਸਲਾ (ਫਿਲੌਰ), ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਸੁੱਚ (ਬੰਗਾ), ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਕੱਦੇਲਾ

(ਆਦਮਪੁਰ), ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ-ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ-ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਤਿੱਤੋਂ ਪੰਡਰੀ ਨਿੱਜਰਾਂ (ਆਦਮਪੁਰ), ਮੰਗੂ-ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਝਿੱਕਾ (ਬੰਗਾ), ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ-ਮਿਲਖੀ ਸਿੰਘ-ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਤਿੱਤੋਂ ਪੰਦੀ ਖਾਲਸਾ (ਫਿਲੌਰ) ਅਤੇ ਡੇਂਗੂ ਰਾਮ ਬੰਗਾ।

ਫਿੰਡ ਫਸਿਆ-67 ਵਿਜੇ ਬੰਬੇਲੀ

ਦੀਨ ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ (ਹਰਿਆਣਾ), ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਚੌਢਿਆਲ (ਗੁੜਸ਼ਕੋਰ), ਗੰਗਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਬਾਹੁ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਬਹਿਬਲਪੁਰ (ਮਾਹਿਲਪੁਰ), ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੈਤਪੁਰ (ਮਾਹਿਲਪੁਰ), ਗਣੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਪਾਮੀਆਂ ਕਲਾਂ (ਹਰਿਆਣਾ), ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਸਿੰਘ ਵੰਬੀਆਂ (ਹਰਿਆਣਾ), ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਗਣੇਸ਼ਪੁਰ (ਮਾਹਿਲਪੁਰ), ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਰਣਾ (ਮਾਹਿਲਪੁਰ), ਸਿਰਦਾਰ ਖਾਂ ਮਹਿਤਪੁਰ (ਬਲਾਚੋਰ) ਅਤੇ ਕਪੂਰਾ ਹਿਆਤਪੁਰ (ਗੁੜਸ਼ਕੋਰ)।

ਜਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਹੋਰ ਜਿਲ੍ਹੇ : ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਢਾਏ ਖਾਲਾ (ਸਰਗਲੀ), ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨਬੀਪੁਰ (ਪੰਟੀ) ਅਤੇ ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰਾਣੀ ਬੁਧਾ ਕੁਝਰਥਲਾ। (ਸਰੋਤ, 'ਹਿਸਟਰੀ ਆਫ ਦਾ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀਸ਼' ਕਰਤਾ: ਸਿਰਟੋਰੀਅਨ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰਾਂ। ਸਫੈਦਪੋਸ਼ ਵੀ ਖਰੇ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇ : ਸਫੈਦਪੋਸ਼ : ਸ਼ਬਦੀ ਅਰਥ ਕਰਨੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸਫੈਦ ਮਾਇਨੇ ਚਿੱਟਾ, ਪੰਥ ਤੋਂ ਭਾਵ ਪਹਿਨਣਾ ਅਰਥਾਤ ਚਿੱਟੇ ਪੁਰ ਸੁਬਰੇ ਲੀੜੇ-ਲੱਤੇ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲਾ ਪੁਸ਼, ਕਿਉਂਕਿ ਚਿੱਟਾ ਰੰਗ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ (ਚਿੰਨ੍ਹ) ਹੈ, ਸੋ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸਦ ਤੋਂ ਭਾਵ ਅਮਨ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਫੈਦਪੋਸ਼ ਜ਼ੈਲਦਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਕੁਝ ਜ਼ਾਹਰਾ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਲੈਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੇ, ਪਰ ਘਰੇ ਸੱਥ ਤੇ ਹਾਕਮ-ਹਿੰਦੂ (ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਹਿਲਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰ-ਇ-ਅਨਾਇਤ) ਸਫੈਦਪੋਸ਼ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸਿਰਜੇ ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਹੀ ਸਮਝਦੇ ਸਨ, ਉਥੇ, ਸਰਕਾਰੇ-ਦਰਬਾਰੇ ਪੁੱਛ-ਪ੍ਰਤੀਤ ਵਧ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਜ਼ੈਲਦਾਰਾਂ ਵਾਹੁਣ 'ਪੰਥੀ-ਧਾਣਾਂ' ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਵਿੱਚ-ਵਿਚਾਲੜਾ ਜਾਂ ਸਾਂਝਾ-ਮੀਝਾ ਹੋਣ ਦਾ ਭਰਮ ਪਾਲਦੇ ਸਨ। ਸੋ, ਜਦੋਂ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਵੇਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਮਨ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਜਾਂ ਅਮਨ ਸਭਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਤਦ ਅਮ ਕਰਕੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਫੈਦਪੋਸ਼ੀ ਹੋ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਏ ਗਏ, ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹਾਲੇ ਵੀ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਪੱਲੇ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ, ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਜਾਬਰ ਵਿਚਾਲੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿੱਚ-ਵਿਚਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦਰਅਸਲ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਣੀ ਜਾਂ ਅਮਲ ਵਜੋਂ ਇਹ

ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਉਧਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਹਕੀਕੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਸਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਮੁਕ-ਲਕੀਰ ਨਿਤਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੁਆਲੇ ਕੌਣੀ ਹੋ ਜਾਂ ਮਿੱਤਰ ਪਿਰ ਲੱਭੋ। ਹੁਣ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੋ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਇਵੇਂ ਰਹੇਗਾ। ਹਾਂ, ਇਹ ਸਫੈਦਪੋਸ਼ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੁਝ ਸਕੇ, ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਤੁਸੀਂਦਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਜ਼ਾਹਰਾ ਜਾਂ ਵਿੱਖਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ 'ਨਿਯਮ/ਕਾਨੂੰਨਾਂ' ਨਾਲ ਵੀ ਮੁਕ ਪਰ ਕਰੂਰ ਤਸੱਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਮੇਂ ਦਾ ਸੱਚ ਇਹੀ ਹੈ। ਬੱਬਰ ਲਹਿਰ ਵੇਲੇ ਜਿਹਨਾਂ ਸਫੈਦਪੋਸ਼ਾਂ ਨੇ ਹਕੂਮਤ ਪੱਖੀ ਉੱਤਰਵਾਂ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਇਆ, ਉਹ ਸਨ-ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਹੱਦੀਪੁਰ (ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ), ਸੱਤਾ ਸਿੰਘ ਜੰਝੂ ਸਿੰਘ (ਜਲੰਧਰ), ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਰੀਪੁਰ (ਆਦਮਪੁਰ), ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਬੱਕਰਾ (ਆਦਮਪੁਰ), ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਹੜੋਤੀਆਂ (ਬੰਗਾ) ਅਤੇ ਜੈਮਲ ਖਾਨ ਅੱਪਰਾ (ਫਿਲੌਰ) ਆਦਿ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਾ-ਮੁਰਾਦ ਵੰਨਗੀ ਝੋਲੀ-ਚੁੱਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਸੀ :

ਝੋਲੀਚੁੱਕਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨਾਲ ਧੋਹ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਇਹਨਾਂ 'ਸੂਰਮਿਆਂ' ਦਾ ਉਘਾ ਕੰਮ ਵੱਡੇ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੇ-ਦਰਬਾਰੇ ਪਹੁੰਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਚਾਪਲੂਸੀ ਕਰਨੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਸਾਲੇ ਲਾ ਕੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰੋਲ ਆਪਣੇ ਮੁਢਲੇ ਜਾਂ ਜੀਭ ਦੇ ਸੁਆਦਾਂ ਲਈ ਅਖੌਤੀ ਵਗਾਰਾਂ ਕਰਨੀਆਂ। ਆਮ ਕਰਕੇ ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਗੀਰਦਾਰ/ਆਹੁਦਾ ਲੰਬੜਦਾਰ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਝਿੰਡਾ (ਬੰਗਾ), ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਮਹੱਦੀਪੁਰ (ਆਦਮਪੁਰ), ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰਾਂ (ਫਿਲੌਰ) ਆਦਿ ਸਨ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜਗੀਰੂ ਰੁਚੀਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਆਪ-ਆਪਣੇ ਤੇ ਸਾਥੀਏ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਝੋਲੀਚੁੱਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਿਸ਼ਕਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਹੁਤੇ ਝੋਲੀ ਚੁੱਕ ਖੁਦ-ਜਾਵਣਾ ਸਰਗਰਮ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਤਨੋਂ-ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਬੱਬਰ ਧੱਕਾ ਕੀਤਾ। ਘੱਟ ਕੁਰਸੀ-ਨਸ਼ੀਨ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ।

ਕੁਰਸੀ-ਨਸ਼ੀਨ : ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਸਤੀ, ਸੱਤਾ-ਇਛਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕਮ ਵਜੋਂ ਇਹ ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ, ਸਫੈਦਪੋਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਆਹਲਾ ਲੰਬੜਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰਲਦੀ-ਮਿਲਦੀ ਦੇਸੀ ਨਸਲ ਸੀ/ਏ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਘਰ-ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਭਰੇ-ਭਰੁੰਦੇ ਇਹਨਾਂ 'ਦੱਬਰ-ਪੁਰਸ਼ਾਂ' ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਗੁਲਾਮੀ ਵਕਤਾਂ 'ਚ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਜਾਂ ਦਰਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਰਸੀ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠ ਸਕਣ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਡੁੱਲ-ਰੁੱਧਿਆਂ ਦੀ ਅੱਲ 'ਕੁਰਸੀ-ਨਸ਼ੀਨ' ਪੈ ਗਈ। ਬੱਸ, ਇਹ ਅੱਲ ਕੁ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਗੋ-ਬਾਗ ਸਨ। ਭਲਾ! ਹੋਣ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਨਾ, ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਸਭਾ-ਪਹਿਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਤੁਝੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਕੁਰਸੀ, ਮੰਜਾ, ਦਰੀ, ਜੁਲਾ ਮਿਲਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹਾਕਮਾਂ, ਅਹਿਲਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦੀਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਜਮਾਂ ਹੀ ਗਏ-ਗੁਜ਼ਰਿਆਂ ਜਾਂ ਅਖੌਤੀ ਮੰਜਾ-ਪਾਣੀਆਂ ਜਮਾਂ ਜਾਂ ਕੰਮੀ-ਕੰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਜੇ ਬੈਠਣਾ ਹੀ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੁਰਸੀ-ਨਸ਼ੀਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ 'ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਅਹਿਸਾਨ' ਦਾ ਮੁੱਢ ਤਾਂ ਸੰਸ਼ਨਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼-ਭਗਤ ਕਰਕੇ ਨੂੰ ਠਿੱਠੀ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਵੀ।

ਸੰਪਰਕ : 94634-39075

ਜੰਗਬਾਜ਼ਾਂ ਫਿਰ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਜੰਗ ਛੇੜ ਲਈ

ਇਸ ਵਾਰ ਪੁਰਨਮਾਸੀ ਦੇ ਚੇਨ ਨੂੰ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਆਮ ਵਾਂਗ ਤੁੱਕਦਾ ਰਿਹਾ। ਏਸ ਵੇਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਚਰਚਾ ਕੱਟਣੀ ਚੁੱਕੀ ਮਾਂ ਦੇ ਗਮਗੀਨ ਉੱਤੇ ਚਿਹਰੇ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਵੈਣ ਪਾਏ ਹੋਣਗੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ ਹੁਣ ਹੱਡੀ-ਹਾਰੀ ਬੇਸੁੱਧ ਜਿਹੀ ਹੋ ਆਈ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਦਰਦ ਵੱਡਾਉਣ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਾਰੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੀਤਲ ਕਿਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਚੀਕਾਂ, ਹੱਕੇ-ਹਾਵਿਆਂ ਤੇ ਗਮਾਂ ਦਾ ਸੈਲਾਬ ਉਮੜ ਆਇਆ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਐਸੇ ਮਾਹੌਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀ ਸੋਚਣ ਲਗ ਪਿਆ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਨ? ਅਮਰੀਕੀ-ਇਰਾਕੀ ਕਿਰਨਾਂ ਉਮੜ ਵਿੱਚ ਇਰਾਨੀ

ਡਾ. ਪਾਲ ਕੌਰ ਸੀਨੀ. ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਡਾ. ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧਰ ਜ. ਸਕੱਤਰ ਬਿਨਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਜੇਤੂ

ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅਮਰ ਗਰਗ ਕਲਮਦਾਨ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਚੋਣ 15 ਮਾਰਚ, 2026 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਵਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਵੋਟਾਂ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 3 ਵਜੇ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਭਵਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਈ ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਗਰਗ ਕਲਮਦਾਨ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਦੱਤਾ, ਸਹਾਇਕ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਾ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਲੱਖ ਗਲੋਕਸੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਿਨਹਾਸ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਨਾਮਦਰਸ਼ੀਆਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਡਾ. ਪਾਲ ਕੌਰ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਡਾ. ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧਰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਜਸਪਾਲ ਮਾਨਖੇੜਾ, ਸ. ਸਹਿਜਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ, ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਕੌਰ, ਡਾ. ਅਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਾਕੜਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਨੀਰ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸੰਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਸਿਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਤਰਸਪਾਲ ਕੌਰ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਨੌਆ, ਪੁਸ਼ਪਤੀ ਸੋਹੀ, ਨਵਦੇਵ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ, ਡਾ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿਸ਼ਾਸ, ਅੰਮੀਆਂ ਕੁੰਵਰ, ਤੈਲਚਨ ਲੌਚੀ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮਨ, ਦੀਪ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮੋਖਣ ਮਾਨ, ਰੋਜ਼ੀ ਸਿੰਘ ਬਿਨਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਜੇਤੂ।

ਇਸ ਵਾਰ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਬਿਨਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਜੇਤੂ ਐਲਾਨ ਗਏ ਹੋਣ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਮਰ ਗਰਗ ਕਲਮਦਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਦੱਤਾ ਵੱਲੋਂ ਜਨਤਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਲਹਿਰ ਉਸਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆ ਖੜਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਨਾਂ ਹੈ ਹੀ ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਕਾਡਮੀ 'ਚ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਮੁੱਲਵਾਨ ਕਾਰਜ ਕਰਕੇ ਅਕਾਡਮੀ 'ਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕਲਚਰ ਪੈਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਹਿਤਕ ਜਥੇਬੰਦਕ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਲੋਮਾਂ ਤਜਰਬਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਮਰ ਗਰਗ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਜਥੇਬੰਦਕ ਕਾਰਜ ਵੇਖਣ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਅਕਾਡਮੀ ਦੇ ਬੀਤੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਇਕ ਪੈਂਡਲ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੋ. ਜ਼ਿਲਨ ਸਿੰਘ ਰਚਨਾਵਲੀ 17 ਜਿਲਦਾਂ ਸਮੇਤ 22 ਪੁਸਤਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀਆਂ, ਆਲੋਚਨਾ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਛਾਪ ਕੇ ਉਸਦੇ ਅੱਠ ਅੰਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ। 20 ਦੇ ਕਰੀਬ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰ, ਇੱਕ ਪੁਸਤਕ-ਇੱਕ ਸੰਵਾਦ ਤਹਿਤ 20 ਸੈਮੀਨਾਰ, ਚਾਰ ਰੋਜ਼ਾ ਪੁਸਤਕ ਮੇਲਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਉਤਸਵ, ਨਾਟਕ ਮੇਲੇ, ਅਕਾਦਮੀ ਦੀ 5 ਲੱਖ ਅਤੇ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਅਕਾਡਮੀ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਦੇ ਮੁੱਲਵਾਨ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਅਕਾਡਮੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕ-ਵੇਟਰ ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਇਕ ਤਰਫ ਵੱਤਵਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪੱਥਾ ਥਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵੋਟਾਂ 15 ਮਾਰਚ, 26 ਨੂੰ ਅਕਾਡਮੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਵਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਪੈਣਗੀਆਂ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਵੀ ਪ੍ਰੋ. ਕਪੂਰ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਰਿਲੀਜ਼

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਐੱਸ ਸੀ ਡੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅੰਬੇ ਕਪੂਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭੁੰਮਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਸੋਲੀਜ਼ ਆਫ਼ ਸਰਗੀਅਲ ਸ਼ੇਡਜ਼' ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ। ਡਾ. ਸਤੀਸ਼ ਕੋ ਕਪੂਰ, ਬਿੰਦੂ ਕੌਲ ਦੇ ਸਾਥਕ ਸਕਾਲਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾ ਪੰਨਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕਪੂਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨੱਚਦੇ ਹਨ, ਉੱਚਾਈਆਂ 'ਤੇ ਉੱਡਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਗਰਣ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕਪੂਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ 'ਮੈਮੋਰੀਜ਼ ਆਫ਼ ਕਾਲਜ ਡੇਜ਼' ਪੜ੍ਹੀ।

ਮਲਵਿੰਦਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਸੰਵਾਦ ਸਮੀਖਿਆ' ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਕਿਤਾਬ ਬੋਲਦੀ ਹੈ-ਪੜ੍ਹੋ ਤੇ ਵਧੋ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ 'ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕ ਤੇ ਪੁਸਤਕਾਲਾ ਨਾਲ ਜੋੜਣ' ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਅੰਜ ਲੋਕ ਮਲਵਿੰਦਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਸੰਵਾਦ ਸਮੀਖਿਆ' ਦਾ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੁਸਤਕ ਸੰਵਾਦ ਸਮੀਖਿਆ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਨੇ ਪਾਠਕਾਂ, ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ

'ਕਿਤਾਬ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਵਧੋ' ਮੁਹਿੰਮ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਿਆਂ ਅਰੰਭਿਤ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਹੁਰਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਹਿਜ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਾਇਰ ਅਜ਼ੀਮ ਸ਼ੇਖਰ ਨਾਲ ਰੂ-ਬ-ਰੂ

ਭੀਖੀ-ਨਵਰੂਹ ਸਾਹਿਤ ਕਲਾ ਮੰਚ ਭੀਖੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਅਜ਼ੀਮ ਸ਼ੇਖਰ (ਸਾਹਿਬਕਲ) ਨਾਲ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਏਸ਼ੀਅਨ ਲਿਟਰੇਰੀ ਅਤੇ ਕਲਚਰਲ ਫੋਰਮ ਯੂ.ਕੇ. ਲੰਡਨ (ਸਾਹਿਬਕਲ) ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਸ ਕਲੱਬ ਭੀਖੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ ਸ਼ਾਇਰ ਸਤਪਾਲ ਭੀਖੀ ਨੇ ਸ਼ਾਇਰ ਅਜ਼ੀਮ ਸ਼ੇਖਰ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਉਣਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੇਖਰ ਭਾਵੇਂ ਹੁਣ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਸੀਂਦੇ ਨੇ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਮਾਲਵਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਰ ਅਜ਼ੀਮ ਸ਼ੇਖਰ ਨੇ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਰੁਬਰੂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਫਰ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਤਰੰਨਮ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਰੁਬਰੂ ਦੇ ਅਖੀਰ 'ਚ ਉਹਨਾਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਬੜੀ ਹੌਲੀਮੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅੰਤ 'ਚ ਸਾਹਿਤ ਕਲਾ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਵੈਜੀ ਨੇ ਸ਼ਨਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

'ਪਿੰਡ ਕੱਚੇ ਦੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਰੰਗ' ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਕੱਚੇ : ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਦੀ 'ਪਿੰਡ ਕੱਚੇ ਦਾ ਵਿਰਾਸਤੀ ਰੰਗ' ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ 38ਵੇਂ ਕਬੱਡੀ ਕੱਚੇ ਦੇ ਇਨਾਮ ਵੱਡੇ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਕੱਚੇ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਲਾ, ਜੀਤ ਕੱਚੇਵਾਲਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਅਖਤਰ ਅਤੇ ਹਮਨ ਕੱਚੇ ਵਰਗੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ, ਗੀਤਕਾਰਾਂ, ਗਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਕੱਚੇ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਡਾਕਟਰ, ਵਕੀਲ, ਜੱਜ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਵਪਾਰੀ, ਉਦਮੀ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਰਗ, ਸੰਪਰਕਸਮੇਨ, ਆਰਥਿਕ ਮਾਹਿਰ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰੇਮੀ, ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ, ਚੋਟੀ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ, ਗਾਇਕ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਿੰਡ ਕੱਚੇ ਆਪਣੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਰਾਸਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਸੰਗ੍ਰਹੀ ਬਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਰਦੇਸੀ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਵਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਜਲੰਧਰ : ਸਾਹਿਤ, ਕਲਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਚ (ਰਜਿ.) ਵੱਲੋਂ ਉੱਘੇ ਗਜ਼ਲਕਾਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਰਦੇਸੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁੱਸ ਕਲੱਬ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪ੍ਰੋ. ਸੰਧੂ ਵਰਿਮਾਣਵੀ, ਪ੍ਰੋ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਲੀ, ਡਾ. ਕੇਵਲ ਭੱਲਾ, ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਕੌਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਅਤੇ ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਸਵਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਪੰਜਵੇਂ

ਨਾਰੀ ਚੇਤਨਾ 'ਤੇ ਸੰਵਾਦ

ਬਰਨਾਲਾ-ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਰਜਿ. ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅੰਜਨਾ ਮੈਨਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 25ਵਾਂ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾ ਮੇਲਾ ਐੱਸ.ਡੀ. ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਡਾ. ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਰੁਪਿੰਦਰ ਰੂਪੀ ਸਨ। ਪ੍ਰੋ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ 'ਲਿੰਗ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ' ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ। ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਉਦਾਸੀ ਨੇ ਅੰਗਰਾ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ ਬਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਐਪਸਟੀਨ ਫਾਈਲ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਤਾਸਦੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਕੁਝੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ। ਦੂਸਰੇ ਸ਼ੇਖਰ ਵਿੱਚ ਸਿਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਦੀਪ ਲੁਧਿਆਣਵੀ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੈਸੀ, ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਵਿੱਲੋਂ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਜਟਾਣਾ, ਪੁਜਾ ਪੁੰਡਰਕ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਖਹਿਰਾ, ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਰਾਣੂ, ਅਮਰਦੀਪ ਕੌਰ ਸੰਧੂ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਪਨੂੰ, ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਭਾਈਗੁਪਾ, ਅਰਜਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਪਟਿਆਲਾ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਧਰਾਕੋਟ, ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ ਬਰਨਾਲਾ, ਕਿਰਨ ਲਤਾ, ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ,

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਕੋਲਗਰੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ

ਕੋਲਗਰੀ : ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਕੋਲਗਰੀ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਇਕੱਤਰਤਾ ਕੋਲ ਗਲ ਵਿਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਗੀਤ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਚ ਹੋਈ। ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਕੰਮ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਧੂ ਨੇ ਬੜੇ ਹੀ ਖੁਬਸੂਰਤ ਅਤੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਗਿਆਨੀ ਤੇ ਲੇਖਕ ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੱਥ ਦਿਨ ਕੋਲਗਰੀ ਡਾ. ਸਿਵਲ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਧੂਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਵਿਚ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਹੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਸੁਖਮੰਦਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਬੋਲੀ 'ਤੇ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਆਪਣੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਸੁਰੀਲੇ ਸੰਜੋਗ ਵਿਚ ਗਾ ਕੇ ਸੁਣਾਈ।

'ਜਲਾਵਤਨ ਗਾਜਾ ਮੈਨੋਲਾਗਜ' 'ਤੇ ਗੋਸ਼ਠੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਅਰਬੀ ਲੇਖਕ ਰੀਦਾ ਜਿਰਿਸ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਜਲਾਵਤਨ ਗਾਜਾ ਮੈਨੋਲਾਗਜ', ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਪੱਕਸਮੇਨ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀ ਸੰਪਾਦਕ ਕਮਲ ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਸੁਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਲਪਨਿਕ ਕਿੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਗਾਜਾ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਵੈਣ ਹਨ। ਗਾਜਾ ਬਾਰੂਦ ਦੇ ਢੇਰ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਬੰਧ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅੰਝੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਗੁੰਗਾ ਤੇ ਬੋਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਬਦੀਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਤਾਬ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ। ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਮੋਖਾ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਕਾਂਤਾ ਇਕਬਾਲ, ਡਾ. ਆਕਮਜੀਤ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ, ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਲਿਦ, ਡਾ. ਅਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਬਹਿਸ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬੂਟਾ ਮਸਾਣੀ ਨੂੰ ਦੂਜਾ ਪਾਠਕ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਬਲੀਜੀਤ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ 'ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ'

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਚਾਰ ਮੰਚ, ਸਰੀ ਤੇ ਅਦਾਰਾ 'ਕਹਾਣੀ ਧਾਰਾ' ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿਖੇ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਅਤੇ ਬੂਟਾ ਰਾਮ ਮਸਾਣੀ ਨੂੰ ਨਗਦ ਰਾਸ਼ੀ, ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਤੇ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ 'ਪਾਠਕ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਕਹਾਣੀ ਧਾਰਾ' ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਬਲੀਜੀਤ ਨੂੰ ਪਲੇਨਾ 'ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੰਸਾਰਕ ਵਿਜੇਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰੀਸ਼ ਜੈਨ, ਅਮਰਜੀਤ ਚਾਹਲ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 'ਉੱਤਮ' ਬੈਠੇ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਮਰਜੀਤ ਚਾਹਲ ਨੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਤੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਦੱਸਣ ਉਪਰੰਤ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪਾਠਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੇ ਲੇਖਕ ਪਾਠਕ ਦਾ ਸ਼ਿਸ਼ਤ ਹੋਣ ਪੀਡਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਨੇ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਪੁੱਜੇ ਲੇਖਕਾਂ, ਪਾਠਕਾਂ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ। ਲੇਖਕ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਹਰੀਸ਼ ਜੈਨ ਨੇ 'ਪੁਸਤਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਰੁਚੀ ਦਾ ਰੁਝਾਨ' ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਪੱਥਰ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਕਦੀਆਂ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਬੂਟੇ 80 ਵੀਸਦੀ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਕਦੀਆਂ ਹਨ। 'ਐਜ਼ੀਗੇਨ ਪੋਸਟ' ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵੱਡੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦਾ ਮਨੋਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਗੀਵਿਊ ਵਿੱਚ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਪੱਥਰ ਵਿੱਚ 'ਗਾਰਡੀਅਨ' 'ਚ ਛਪੇ ਇਕ ਲੇਖ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੁਸਤਕ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਆਮ ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਆਮ ਵਧਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਭੀੜ ਤਾਂ ਕੱਟੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਪਾਠਕ ਘਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੇ ਗਲਾਂ ਭਾਵੇਂ ਵੱਧ ਛਾਪਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ, ਪਰ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਆਪਣੇ ਲੋਮੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੇ ਠੱਸ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਉਭਾਰੇ। ਉਪਰੰਤ ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵੀ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਗਲਪ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਘਟਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਉੱਤੇ ਚਿੰਤਾ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੰਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਰਸਮ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਧੂ, ਬੂਟਾ ਮਸਾਣੀ ਦਾ ਸੁਰਜੀਤ ਸੁਮਨ ਤੇ ਬਲੀਜੀਤ ਦਾ ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਨੇ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਪੜ੍ਹਨ ਉਪਰੰਤ ਦਿੱਤੇ। ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਬੂਟਾ ਰਾਮ ਨੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਬੌਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਲੀਜੀਤ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਣ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵੀ ਸੱਚਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਡਾ. ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ ਸਮਰਾਲਾ ਨੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਸਰਬਜੀਤ ਰੁੱਦਲ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਲੇਖਕਾਂ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਦਫੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਕੋਨੇਡਾ ਤੋਂ ਪੁੱਜੇ ਅਮਰਜੀਤ ਚਾਹਲ, ਸਰਬਜੀਤ ਰੁੱਦਲ, ਮੋਹਨ ਗਿੱਲ, ਜਗਬੀਰ ਮਾਹਲ, ਮੋਖਣ ਟੌਟ ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਜਸਵਾਲ ਕੋਨੇਡਾ ਤੋਂ ਉਚੇਚਾ ਪੁੱਜੇ। ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੰਡਰਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਗਲ, ਪਰਮਜੀਤ ਮਾਨ, ਜੰਗਿੰਦਰਪਾਲ ਮਾਨ, ਸਰੋਜ, ਡਾ. ਗੁਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਪੁੰਡੀ, ਡਾ. ਗੁਰਪਾਲ ਸੰਧੂ, ਗੁੱਲ ਚੌਹਾਨ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਭੈਣੀ, ਪਾਲ ਅਜਨਬੀ, ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਨ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ੋਕਰ, ਸੁਧੂ ਸਿਆਲਕੋਈ, ਵਰਿੰਦਰ ਚੌਠਾ, ਭੋਲਾ ਕਲਹਿਰੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸਮਾਗਮ ਕਲਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। —ਸੁਰਜੀਤ ਸੁਮਨ

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਝਰੋਖੇ 'ਚੋਂ

ਐਪਸਟੀਨ 1 ਮਾਰਚ ਦੇ 'ਐਤਵਾਰਤਾ' ਵਿਚ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੀ 25ਵੀਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਲੇਖਕ ਗਿਆਨ ਸੈਦਰੀ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਤਾਲੀਮ ਆਦਿ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਚਿਰਾਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਹਨ। ਰਾਜਪਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮਸਲਾ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਾਸ਼ਾਈ ਮਸਲਾ, ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰਥਿਕ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਲੇਖਕ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਵਿਭਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਚੰਗਾ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਉਪਰਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇਕ ਦਿਨ ਸਾਰੀ ਅਸਲੀਅਤ ਸਮਝ ਲੈਣਗੇ ਤੇ ਤਾਕਤ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੇਣਗੇ। ਐਪਸਟੀਨ ਦੀ ਹਵਾਸੀ ਬਿਰਤੀ ਕੁਝੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਲੋਮਾ ਵਿਸਥਾਰ ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਕਸ ਦਾ ਵਿਉਂਤਪੂਰਕ ਪੱਥ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਲੋਲਿਤਾ ਐਕਸਪਰੈਂਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗ ਨੇ ਫਕੀਰੀਆ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੁੱਖਦਾਈ ਅਤੀਤ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਪੱਕਿਆਂ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਹੈ। ਕਿੱਦੇ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਪੱਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰਾਇਮ ਪੇਸ਼ਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ

ਆਉਂਦੇ ਐਤਵਾਰਤਾ 'ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ : ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਮਲਹੋਤਰਾ ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ : ਲੋਕ ਕਲਾਕਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਨੇਤਾ : ਅਨਿਲ ਰਾਜੀਮਵਾਲੇ 'ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੋਂ ਗੁੰਗੇ ਵਿਰਲਾਪ ਤੱਕ' : ਸਤਨਾਮ ਚਾਨਾ (ਫੋਕਸ) ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਪਰਮਜੀਤ ਚੌਗਰਾ ਦੀਆਂ ਜੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ

ਸਮਕਾਲ

--- ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ---

ਹੁਣ : ਚੌਮਸਕੀ-ਫੂਕੋ ਬਹਿਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਹੁਣ-53 (ਮਾਰਚ-ਜੂਨ, 2026) ਅੰਕ ਛਪ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੀ ਸੰਪਾਦਕੀ 'ਚ ਸੁਸ਼ੀਲ ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ 'ਸਾਹਿਤ, ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਚੁੱਪ ਦੇ ਮਿਲਾਫ਼' ਕਾਵਿਕ ਅੰਦਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਪਾਦਕੀ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਸੰਪਾਦਕੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਹਿਤ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸੱਤਾ ਬੋਝ 'ਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ... ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਅੱਗੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, 'ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਅਜਿਹੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਹਨ ਪਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਬਦ ਗੁੰਬਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਿਖਿਆ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਹਾ ਸਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਸਾਹਿਤ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰ ਨਰਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।' ਅੱਗੇ ਸਨਮਾਨ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਵਚਨ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਗੱਲਾਂ ਤਹਿਤ 1971 'ਚ ਕੀਤੀ 'ਚੌਮਸਕੀ-ਫੂਕੋ ਬਹਿਸ' ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਲੰਬੀ ਸਦੀ ਦਾ ਮਹਾਨ ਬੌਧਿਕ ਸੰਵਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਬਨਾਮ ਸ਼ਕਤੀ, ਰਾਜ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਗਿਆਨ, ਇਤਿਹਾਸ, ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ, ਸਿਵਲ ਨਾਫ਼ਰਮਾਨੀ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਰਗੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੱਦੇ ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਸ਼ੀਲ ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। 'ਹੁਣ' ਨੇ ਇਸ ਵਾਰ ਚੱਟੂ (ਸੁਖਵੰਤ ਕੌਰ ਮਾਨ), ਤੱਤੀ ਵਾ... (ਸੰਦੀਪ ਸਮਰਾਲਾ), ਰੋਡੀਓ ਦੇ ਸੈੱਲ (ਮੁਹੰਮਦ ਇਮਤਿਆਜ), ਨੈਵਰ ਕਰਾਸ ਦਾ ਲਾਈਨ (ਆਰਾਜਬੀਰ), ਹਵਾ (ਗੁਰਦੀਪ ਮਹੱਤਾ), ਕਹਾਣੀ ਫੋਕਟਰੀ (ਨਿਹਾਲ ਪਾਸਰ, ਅਨ. ਗੁਰਮੀਤ ਕੜਿਆਲਕੀ), ਉਹੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ (ਜੈਨੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਅਨ. ਹਰਪਾਲ ਪੰਨੂੰ), ਛੋਟੀ ਦੀ ਰਜਾਈ (ਅਫ਼ਰਾ ਬੁਝਾਰੀ, ਅਨ. ਜੋਨਿੰਦਰ ਚੌਹਾਨ) ਕਹਾਣੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਆਤਮਜੀਤ ਦਾ 'ਬਰੋਸ਼ਤ ਦਾ ਨਾਟ-ਚਿਤਰ' ਚੰਗਾ ਲੇਖ ਹੈ। ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਆਮ-ਖਾਸ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਚਿੰਤਰ ਛਪੇ ਹਨ ਜੋ ਰੌਚਕ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹਨ। ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ 'ਨਕਸਲੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਅਣਗੋ

ਸੀਰ-ਸਾਂਝ

ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਅਰਥੀ ਮੜੀਆਂ ਵਿਚ ਲੈ ਆਏ।ਨਗਰ ਦੇ ਲੋਕ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ-ਸੰਬੰਧੀ, ਮਿੱਤਰ, ਦੋਸਤ ਤੇ ਹੋਰ ਗਮਦਾਰ ਲੋਕ ਇਕ ਪਾਸੇ ਖਲ ਗਏ। ਭਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਭਰਾ ਤੇ ਹੋਰ ਮਿੱਤਰ ਚਿਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਇਕਤਰਫ ਹੋ ਗਏ। ਬੜੇ ਹੀ ਗਮਗੀਨ ਮਹੌਲ ਵਿਚ ਭਰਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮਿ੍ਤਕ ਦੇਹ ਚਿਖਾ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਜੋ ਅੰਤਿਮ ਰਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਵੱਡੇ ਭਾਈ ਨੇ ਡਾਢੇ ਭਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਨਿਭਾਅ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਿ੍ਤਕ ਭਰਾ ਫਕੀਰਨੁਮਾ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਿਹਿਸਥੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਸੀ।

ਅਕਸਰ ਮਿ੍ਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਉਸ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ-ਧੀ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਖੜਾ ਮਿ੍ਤਕ ਵੀਰ ਦਾ ਪਿਤਾ ਬਹੁਤ ਗਹਿਰੇ ਦੁਖੀ ਮਨ ਨਾਲ ਵੇਖ ਜ਼ਰੂਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਅੰਦਰੋਂ-ਅੰਦਰ ਟੁੱਟਦਾ- ਭੁਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਗਮਗੀਨ ਮਹੌਲ ਵਿਚ ਨੜੋਏ ਆਏ, ਪਰ ਖਲੋਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਆਵਾਜ਼ ਉੱਭਰੀ, 'ਅਗਨੀ ਕੌਣ ਦੇਉਗਾ ?' ਸਭਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮਿ੍ਤਕ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵੱਲ ਹੋ ਗਏ। ਮਿ੍ਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਬੋਲਿਆਂ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਵੱਲ ਹੱਥ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੇ ਮਿ੍ਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੀ ਸੁਰਖ ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਲਾਤਾਂ ਜਿਉਂ ਹੀ ਆਕਾਸ਼ ਵੱਲ ਉੱਠੀਆਂ, ਪਿਤਾ ਨੇ ਝੱਟ ਪਿੱਠ ਕਰ ਲਈ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਗਲਵੱਕੜੀ ਵਿਚ ਘੱਟੋ ਲਿਆ ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਜਾਰੋ-ਜਾਰ ਵਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੁਕਮੋਂ ਵਿਚ ਬਦਲ ਗਏ।

ਅਰਥੀ ਨਾਲ ਆਏ ਪਰ ਖਲੋਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰਾ ਜਾਹਨ 'ਤੇ ਆਇਆ ਨਾ ਆਇਆ ਇਕ ਬਰਾਬਰ ਐ। ਬਸ ਉਹਦਾ ਆਪਣਾ ਤੇ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਐਨਾ ਹੀ ਸੀਰ-ਸਾਂਝ ਸੀ।

ਰਣਜੀਤ ਆਜ਼ਾਦ ਕਾਂਡਲਾ ਦੀਆਂ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ

ਆਪਣੀ ਤੇ ਪਰਾਈ

'ਬੇਬੇ! ਮੇਰੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਚਾਚੀ ਕਦੋਂ ਆਉਗੀ?' ਅੱਠ ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਪੋਤੀ ਨੇ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ।

'ਤੇਰਾ ਚਾਚਾ ਨੀ ਲਿਆਉਂਦਾ' ਅੱਗੋਂ ਦਾਦੀ ਨੇ ਘੜਿਆ-ਘੜਾਇਆ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

'ਕਿਉਂ ਨੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਚਾਚਾ? ਉਹ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਲਾਡ-ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਐ...!!' ਪੋਤੀ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

'...ਮੈਨੂੰ ਨੀ ਪਤਾ, ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਤੋਂ ਈ ਪੁੱਛ ਲੈ ਆਭਣੇ ਖੇਤੋਂ ਆਏ ਨੂੰ।'

ਦਾਦੀ ਪੋਤੀ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਚਿੜ੍ਹ ਗਈ ਸੀ। '...ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਆ 'ਜੁ ਹੁਣ ਏਸ ਘਰ 'ਚ ? ਸਾਰੇ ਅੱਗ ਸਾਕ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਉਹਨਾ ਨੇ ਨੱਕ ਵੱਢ 'ਤਾ ! ਮੇਰਾ ਐਡਾ ਸੋਹਣਾ-ਸੁਨੱਖਾ ਜਵਾਨ ਕਮਾਉ ਪੁੱਤ! ਕੀ ਸਰਿਆ ਚੌਰਿਆਂ ਤੋਂ ਆਹ ਚਾਰ ਲੀਰਾਂ !...!! ਨਾ ਕੋਈ ਕਾਰ, ਨਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚੱਜ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਗੱਟਾ ਤੇ ਕੱਪੜਾ ਲੱਤਾ ??...!!' ਦਾਦੀ ਡਾਢੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਝੱਗ ਸੁੱਟ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੋਤੀ ਦੇ ਬਾਲ ਮਨ ਵਿਚ 'ਨੱਕ ਵੱਢ'ਤਾ' ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਘਰ ਕਰ ਗਈ।

ਸਮਾਂ ਆਪਣੀ ਡੱਡੀ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਪੋਤੀ ਦੀ ਭੂਆ ਜੀਹਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਏ ਨੂੰ ਅਜੇ ਚਾਰ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਆਪਣੇ ਹੱਥੇ ਘਰ ਆ ਬੈਠੀ, ਸਹੁਰਿਆਂ ਨਾਲ ਲੜ ਕੇ। ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੀ ਭੂਆ ਪ੍ਰਤੀ ਸੱਚ ਕੇ ਦਾਦੀ ਦੀ ਪੋਤੀ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਅਚਿਤ ਮਨ ਹੀ ਪੁੱਛਿਆ, 'ਬੇਬੇ ! ਮੇਰੀ ਭੂਆ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੀਂ ਕਦ ਜਾਉਗੀ ?'

'...ਇਹ ਨੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇ ਸਹੁਰੀ !...!!' ਦਾਦੀ ਨੇ ਕੁਝ ਖੜਾ ਹੁੰਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। 'ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਕਿਹੋ ਸਾਨੂੰ ਸੋਝਣੀ, ਸੁਨੱਖੀ, ਸਹੁੰਨਹੀ ਲੜਕੀ ਚਾਹੀਦੀ ਐ। ਹੋਰ ਕਾਸੋਂ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨੂੰ !' ਗੁਣ ਉਹੀ ਦਾਸ ਲਈ ਐਡਾ ਮੂੰਹ...!..!!'

'ਕਿਉਂ? ਬੇਬੇ? ਭੂਆ ਨੇ ਵੀ ਮੇਰੀ ਚਾਚੀ ਮਾਂਗੂੰ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਦਾ ਨੱਕ ਵੱਢ'ਤਾ...??' ਪੋਤੀ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਮਨ ਬੋਲਿਆ। ਕਾਹਨੂੰ ਧੀਏ ! ਤੇਰੀ ਭੂਆ ਦੇ ਤਾਂ ਖੱਟੇ ਲੱਖ ਲਿਖ'ਤੇ...!!..!!' ਦਾਦੀ ਨੇ ਪੋਤੀ ਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਸੀਨੇ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਤੇ ਡੁਸਕਣ ਲੱਗ ਪਈ।

ਮਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ

ਬਚਪਨ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਮੈਂ, ਬਲਦੇ ਦੇ ਬੇਬੇ, ਕੁੱਕੂ ਤੇ ਜੈਲਾ ਪੁਰਾਣੇ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਪਈਏ ਵਾਲੇ ਗੱਡੇ 'ਤੇ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਟਪਸੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਕਦੇ ਏਧਰ ਤੇ ਕਦੇ ਓਧਰ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਹੁੰਦੇ ਮੌਜ-ਮਸਤੀ ਮਨਾ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਵਾਹਵਾ ਟੋਟਕ-ਮੇਲਾ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿੱਤਰ-ਮੇਲੀ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇਕੱਠੇ ਖੇਡ-ਕੁੱਦ ਕਰਕੇ ਮਨੋਮੰਜਨ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਕੋਬਲ-ਟੀ-ਵੀ. ਵਗੇਰਾ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੋਏ। ਟਾਂਵੇ-ਵਿਰਲੇ ਕਿਸੇ ਰੱਜੇ-ਪੁੱਜੇ ਘਰ ਇੱਕੋ-ਅੱਧ ਕੋਠੜੀਓ ਮਸਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਦੇਸ਼ੁ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਾਈ ਕਿਤੋਂ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਲੇਮਾ ਮਿੱਠਾ

ਗੰਨਾ ਲੈ ਆਇਆ ਤੇ ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੇਸ਼ੁ, ਜੈਲੇ ਤੇ ਕੁੱਕੂ ਨੂੰ ਉਹ ਪੁਰਾ ਗੰਨਾ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੰਨ ਕੇ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਹ ਤਿੰਨੇ ਗੰਨਾ ਚੁਪਣ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਣ ਲੱਗੇ। ਮੈਂ ਪਰੇ ਇਕੱਲਾ ਲਲਚਾਈਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲ ਤੱਕਦਾ ਹੋਇਆ ਖੇਡ ਜ਼ਰੂਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ, ਪਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਭੇਡ-ਕੁੱਝ ਉੱਖੜਿਆ ਜਾਪਦਾ ਸੀ।

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਥੋਂ ਮੇਰੀ ਜਨਣੀ (ਮਾਂ) ਸਾਨੂੰ ਓਥੇ ਖੇਡਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਓਧਰ ਆਨਾਨਕ ਆ ਪਹੁੰਚੀ ਤੇ ਉਹਦੇ ਇਹ ਵੇਖਦੇ ਹੀ ਦਿਲ ਵਿਚ ਡੋਬੂ ਜਿਹਾ ਪੈਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਹੋਰ ਬਾਕੀ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦੀ ਟੋਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤਰ ਜੀਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਸੱਖਣਾ... ਆਹ। ਮਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਫੇਰ ਉਹ ਗੰਨਾ ਚੁਪ ਰੱਖ ਮੇਰੇ 'ਬੋਲੀਆਂ' ਪਾਸ ਆਈ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, 'ਵੇ ਇੱਕ ਟੋਰੀ ਇਹਨੂੰ (ਜੀਤ) ਨੂੰ ਵੀ ਦੇ ਦੇ, ਬੇਡਾ ਮਿੱਤਰ-ਬੋਲੀ ਐ...।' ਮਾਂ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰਲੇ ਤੇ ਮਮਤਾ ਦਾ ਰਲਿਆ-ਮਿਲਿਆ ਨਿੱਘ ਮਾਲੂਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਇਹ ਹੈ ਮਾਂ ਦੀ ਮਮਤਾ ਤੇ ਪਿਆਰ, ਜੋ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਡੂੰਘਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰੱਬ ਦਾ ਦੁਜਾ ਨਾਅਰੀ ਮਾਂ ਹੈ ਦੁਨੀਆ ਵਾਲਿਓ। ਮੈਨੂੰ ਮਾਂ ਦੇ ਅਨੂਠੇ ਪਿਆਰ ਅੱਗੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਦਿਖਾਵੇ-ਰੂਪੀ ਮੋਹ ਦਮ ਤੜਦਾ ਮਾਲੂਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਸੱਚਮੁੱਖ ਮਾਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਓਢਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਤੇ ਬਚਪਨ ਦੀ ਇਹ ਝਾਕੀ ਫਿਲਮ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਾਂਗ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਨੱਚਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਬਸ ਮੂੰਹੋਂ ਏਹੀ ਸ਼ਬਦ ਨਿਕਲਦੇ ਐ, 'ਪੰਨ ਹੈ ਤੇਰਾ ਪਿਆਰ'

ਦਿਲ 'ਚ ਵਾਸਾ

ਘਰ ਦਾ ਪਲੰਸਤਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਿਸਤਰੀ ਮੇਰੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਭਾਂਪਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ, 'ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਇੱਕ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਗਲੇਜ਼ਫ ਟਾਈਲ ਲਿਆ ਦਿਓ, ਆਪਣੇ ਮਨ-ਗੋਟ ਦੇ ਉੱਪਰ ਫਿੱਟ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ।'

ਮੈਂ ਮਿਸਤਰੀ ਦੀ ਇਹ ਕਹੀ ਗੱਲ ਅਣਸੁਣੀ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਮੋੜ ਲਿਆ। ਮਿਸਤਰੀ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਗਏ।

ਚੱਲਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਗਲਾਸ ਰੱਖਦਾ ਮਿਸਤਰੀ ਫੇਰ ਬੋਲਿਆ, 'ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਚੰਚਰੀਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਗਲੇਜ਼ਫ ਟਾਈਲ ਲੈ ਆਓ, ਆਪਣੇ ਮਨ-ਗੋਟ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਫਿੱਟ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ।'

ਮੈਂ ਹੁਣ ਵੀ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ। ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਤੱਕਦਾ ਮਿਸਤਰੀ ਦੁਬਾਰਾ ਬੋਲਿਆ, 'ਕਿਉਂ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਵਧੀਆ ਲੱਗੂ...।' '...ਮਿਸਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਦੇ ਮਨ-ਗੋਟ 'ਤੇ ਲਾਉਣ ਬਾਬੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਹ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਐ। ਇਹ ਕਿਉਂ ਲਾਉਣ ਨਾਲ ਤਾਂ ਦਿਖਾਵੇਬਾਜ਼ੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਫੇਰ ਆਪਾਂ ਉਹਨਾਂ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹਦੇ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ.....'

ਮਿਸਤਰੀ ਨੇ ਮੋੜਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, 'ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਆਦ ਹੀ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੱਲ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਖਰੀ ਤੇ ਸਹੀ ਐ...।' ਐਨਾ ਕਹਿ ਕੁਝ ਮਿਸਤਰੀ ਕੰਮ 'ਚ ਡੁੱਬ ਗਿਆ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਰਥ

ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਦੀ 77ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਫੁੱਲੇ ਨਹੀਂ ਸਮਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਅਥਾਹ ਪੰਜ ਸੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼-ਪਿਆਰ, ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਗੀਤ ਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ।

ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, 'ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੁਰਬੀਰ ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰ ਕੇ, ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਤਸੀਹੇ ਸਹਿ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਣ ਸਾਡਾ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਿੰਗੇ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸਦਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀਏ। ਸਾਡੇ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਬੋਲਣ, ਤਰਨ, ਫਿਰਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ, ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ-ਵੇਚਣ ਦਾ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਰੇਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਾਇਰੇ 'ਚ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੁਚੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਸਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹਾਂ।'...ਤਕਰੀਬ ਜਾਰੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਕੱਠੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਘੁਸਰ-ਮੁਸਰ ਜਿਹੀ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬੜਾ ਉਤਾਵਲਾ ਹੋਇਆ ਖੜਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਬੋਲਿਆ, 'ਸਰ, ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਉਮਰੇ ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਪੇਟ ਦੀ ਖਾਤਰ ਵਾਬਿਆਂ 'ਤੇ ਸੁੱਠੇ ਬਰਤਨ ਸਾਫ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਲੀ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ੇ ਤੇ ਹੋਰ ਨਿੱਕ-ਸੁੱਕ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਪੇਟ ਦੀ ਪੁਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?'

ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਹਾਜ਼ਰ ਇਕੱਠੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਪੁਸ਼ਨਚਿੰਨ੍ਹ ਵਰਗੇ ਬਣ ਗਏ। ਕਿਸੇ ਪਾਸ ਏਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸ

ਮੁਕੱਦਾ ਵੈਲੀ ਜੱਟ ਛੋਟੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਕਾਲੀ ਨਾਗਨੀ (ਅਫੀਮ) ਦੇ ਵੱਸ ਪੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਚੇਟਕ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਦੇ ਤੋਂ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਹਿਣਾ, 'ਜ਼ੋਗਾ ਭੋਰਾ ਕੁ ਲੈ ਕੇ ਦੇਖ, ਫੇਰ ਵੇਖੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਨੋਂ ਈ ਤਾਰੇ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਐ...।' ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਦਿਨੋਂ ਚੜ੍ਹੇ ਤਾਰੇ ਵੱਲ ਲਏ ਸਨ। ਬਸ ਫੇਰ ਕੀ ਸੀ, ਬੋੜਾ-ਬੋੜਾ ਕਰਦਾ ਉਹ ਨਿੱਤ ਖਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕਾਲੇ ਮੂੰਹ ਵਾਲੀ ਕਿੱਥੇ ਪੈਰ ਲੱਭਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਸ਼ੇ ਕਰਕੇ ਖਿੱਚ-ਪੁੱਠ ਲੱਗ ਪਈ।

ਮੁਕੱਦੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਫੀਮ ਵਿਚ ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ

ਅਮਰੀਕੀ-ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਧਾੜਵੀ ਤੇ ਯੁੱਧ ਅਪਰਾਧੀ ਖ਼ਸਲਤ ਦਾ ਮੁਜੱਸਮਾ

ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਦਰਿਸ਼ਤਗਰਦ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਗੱਠਜੋੜ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਵਧਾਏ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਚੱਲਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦਰਮਿਆਨ ਹੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਜੀਆਂ ਉਡਾ ਕੇ ਈਰਾਨ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਦੇ 31 ਫਿੱਚ 24 ਸੂਬਿਆਂ ਅੰਦਰ ਬੱਚੀਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ, ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਸਮੇਤ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਅਨੁਵਾਹ ਦੁਸ਼ਟ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿਚ 148 ਸਕੂਲੀ ਬੱਚੀਆਂ ਸਮੇਤ 555 ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਯੁੱਧਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਏ ਫ਼ਾਸ਼ਿਸਟ ਟਰੰਪ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਜ਼ਾਮ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇਹ ਹਮਲਾ 'ਈਰਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ' ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨ ਦੇ ਕਬਿਜ਼ ਹਮਲੇ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਤਾਂ ਖੁਦ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪਿੱਠੋਂ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਹੈ। ਹਮਲੇ ਦਾ ਅਸਲ ਮਨੋਰਥ ਈਰਾਨ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸਟੇਟ ਤੋਂ ਆਕੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ, ਉੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕਹੁੰਤਰਲੀ ਹਕੂਮਤ ਬੋਝਦਾ, ਈਰਾਨ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਸੋਲਿਆਂ ਉੱਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਖਿਰਕਾਰ ਪੂਰੇ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਉੱਪਰ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦਾਬਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ 1979 ਦੇ 'ਇਸਲਾਮਿਕ ਇਨਕਲਾਬ' ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਹੱਸ ਲਈ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਘੱਟ ਪਿੱਛਾਥਰੀ ਹਕੂਮਤਾਂ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਨਿਜ਼ਾਮ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਚਲਾਕੀ ਸਾਥਰ ਗਜ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਸਾਮਰਾਜੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਕਾਰਨ ਡੂੰਘੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਿਹਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਅੱਠਤਾਂ ਦੀ ਉੱਭਰਵੀਂ ਸਮਾਜਿਕ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਖ਼ਰਤਾ ਦੇ 97 ਫੀਸਦੀ ਹੈ।

ਈਰਾਨ ਦੀ ਕੱਟੜ ਸ਼ੀਆ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸਵਾਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਏ ਈਰਾਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਟ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਗੁੰਮਗੁੰਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਮਹਾਂ-ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਕੱਟ ਮਨ ਲਵੇਗਾ ਕਿ ਫ਼ਾਸ਼ਿਸਟ ਸਾਮਰਾਜੀ ਗੈਰਸ਼ਾਹਿਦ ਟਰੰਪ ਹਕੂਮਤ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵੱਜੀ ਚੰਕੀ ਜਿਓਨਵਾਦੀ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਤੇਜ਼ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਤਾਂ ਖੁਦ ਹੀ ਪੱਛਮੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਤਪਤਨਾਰੀ ਨਾਲ ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਦੀ ਸਰਜ਼ਮੀਨ ਉੱਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸਟੇਟ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਟਰੰਪ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸਟੇਟ ਦੇ ਖ਼ੂਨੀ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਮਜ਼ਬੂਤ ਲੋਕ ਤਾਕਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅਮਰੀਕੀ-ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਹਕੂਮਰਾਨ ਫ਼ਲਸਤੀਨ, ਈਰਾਨ ਸਮੇਤ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮਹਾਂ-ਯੁੱਧ ਵੈਲਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਰਜਾਬ ਤੇ ਹਰੇ ਹਨ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਦੈਂਤ ਇਰਾਕ, ਫ਼ਲਸਤੀਨ, ਵੈਨਜ਼ੁਏਲਾ ਨੂੰ ਦਰੜਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਿਊਬਾ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀ ਹੱਸ ਬੋਝਣ ਲਈ ਆਦਮ ਬੋ-ਆਦਮ ਬੋ ਕਰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਦਾ ਨਿਜ਼ਾਮ ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਦੀ ਗਹਿ-ਗੱਡਵੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਟਾਕਰਾ ਖ਼ਰੜੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਹਿਜ਼ਬੁਲਾਹ, ਹਮਾਸ ਅਤੇ ਯਹਾਨ ਦੇ ਹਮੁਤੀ ਝਾਗੀ ਆਦਿ, ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਖੜਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵੀ ਅਮਰੀਕੀ-ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਘੱਰ ਪਿੱਛਾਥਰੀ ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੁੱਫੜਦਾ ਸੀ। ਡਾਢੇ ਈਰਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ-ਵਿਰੋਧੀ ਅੰਡੇ

ਤਾਕਤ ਦਾ ਡਰਮ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ 'ਚ ਜੁਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੱਲ ਮਹਾਂ-ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲਾ ਪੜਵੇਲ ਗੱਦੀ ਮੀਡੀਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੀਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਮੌੜਵੇਂ ਟਾਕਰੇ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਤੇ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੀ ਮੁਜ਼ਰਮਾਨਾ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ, ਪਰ ਟਰੰਪ ਦੀ ਬੱਝਲਾਹਟ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਯੁੱਧਬੰਦ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਧ ਰਹੀ ਮਾਯੂਸੀ ਵੱਲ ਇਜ਼ਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਈਰਾਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ਼ ਉੱਚੇ ਮੌਜੂਦ ਅਮਰੀਕੀ ਅੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਵੱਜੀ ਅੰਡੇ ਬਣੀਆਂ ਅਰਥ ਹਕੂਮਤਾਂ ਵਿਚ

ਸਾਉਦੀ ਤੇਲ-ਸੋਯਕ ਕਾਰਖਾਨੇ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਠਿਆਂ ਉੱਪਰ ਈਰਾਨੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਖ਼ਬਰੀ ਮਚ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਰੋਸ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਅਤੇ ਈਰਾਨੀਆਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਹਕੂਮਤ ਆਪਣੀ ਲੋਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਖ਼ਸਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਸ਼ਾਨਵਾਦੀ-ਜਿਓਨਵਾਦੀ ਜੰਗਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਨਾਲ ਚਾਕਰੀ ਕਰਦੀ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸਲਾਮਿਕ ਰੇਵੋਲੂਸ਼ਨਰੀ ਗਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਯੁੱਧ ਅਪਰਾਧੀ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਜਿਓਨਵਾਦੀ ਦਰਿਸ਼ਤਗਰਦ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਬੁਜ਼ਦਿਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸ਼ੀਆ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫਿਰਕੇ ਵਿਚ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਉੱਚਤਮ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਕੇ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਮਹੀਨੇ ਅਮਰੀਕੀ-ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਬੁਜ਼ਦਿਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸ਼ੀਆ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫਿਰਕੇ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ-ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਦੁਸ਼ਟ ਗੱਠਜੋੜ ਵਿਰੁੱਧ ਟਰੰਪ, ਰੋਹ ਤੇ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਵਿਚ ਇਜ਼ਾਹਾ ਹੀ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਡਾਵਨਾਵਾਂ ਪੱਛਮੀ ਸਾਮਰਾਜ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਸਮੇਤ ਕੁਲ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸੋਗਮੀਏ ਇਕੱਠੇ ਅਤੇ ਈਰਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇਤਾ ਵਿਚ ਦੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਰਗਾਹੀਆਂ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਅਮਰੀਕੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਈਰਾਨ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਮਿਸਾਲੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਡਟਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪਿੱਠੋਂ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਉੱਪਰ ਬੰਬਾਰੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਮਾਣੂ ਅੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਅਤੇ ਈਰਾਨੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਝੁਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਨਸੂਬੇ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਉਲਝਾਅ ਕੇ ਈਰਾਨ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬੋਝਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅੱਗੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦੇਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਲੜਤਾ ਨਾ ਮਿਲਦੀ ਦੇਖ ਕੇ ਇਸ ਗੱਠਜੋੜ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਿਏਰਾਨਾ ਹਮਲਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫ਼ਾਸ਼ਿਸਟ ਟਰੰਪ ਜੁੱਝਲੀ ਇਸ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਾਪਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਅੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਨਸੂਬੇ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਉਲਝਾਅ ਕੇ ਈਰਾਨ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬੋਝਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅੱਗੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦੇਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਲੜਤਾ ਨਾ ਮਿਲਦੀ ਦੇਖ ਕੇ ਇਸ ਗੱਠਜੋੜ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਿਏਰਾਨਾ ਹਮਲਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫ਼ਾਸ਼ਿਸਟ ਟਰੰਪ ਜੁੱਝਲੀ ਇਸ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਾਪਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਅੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਨਸੂਬੇ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਉਲਝਾਅ ਕੇ ਈਰਾਨ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬੋਝਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅੱਗੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦੇਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਲੜਤਾ ਨਾ ਮਿਲਦੀ ਦੇਖ ਕੇ ਇਸ ਗੱਠਜੋੜ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਿਏਰਾਨਾ ਹਮਲਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫ਼ਾਸ਼ਿਸਟ ਟਰੰਪ ਜੁੱਝਲੀ ਇਸ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਾਪਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਅੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਨਸੂਬੇ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਉਲਝਾਅ ਕੇ ਈਰਾਨ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬੋਝਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅੱਗੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦੇਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਲੜਤਾ ਨਾ ਮਿਲਦੀ ਦੇਖ ਕੇ ਇਸ ਗੱਠਜੋੜ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਿਏਰਾਨਾ ਹਮਲਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫ਼ਾਸ਼ਿਸਟ ਟਰੰਪ ਜੁੱਝਲੀ ਇਸ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਾਪਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਅੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਨਸੂਬੇ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਉਲਝਾਅ ਕੇ ਈਰਾਨ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬੋਝਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅੱਗੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦੇਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਲੜਤਾ ਨਾ ਮਿਲਦੀ ਦੇਖ ਕੇ ਇਸ ਗੱਠਜੋੜ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਿਏਰਾਨਾ ਹਮਲਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫ਼ਾਸ਼ਿਸਟ ਟਰੰਪ ਜੁੱਝਲੀ ਇਸ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਾਪਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਅੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ

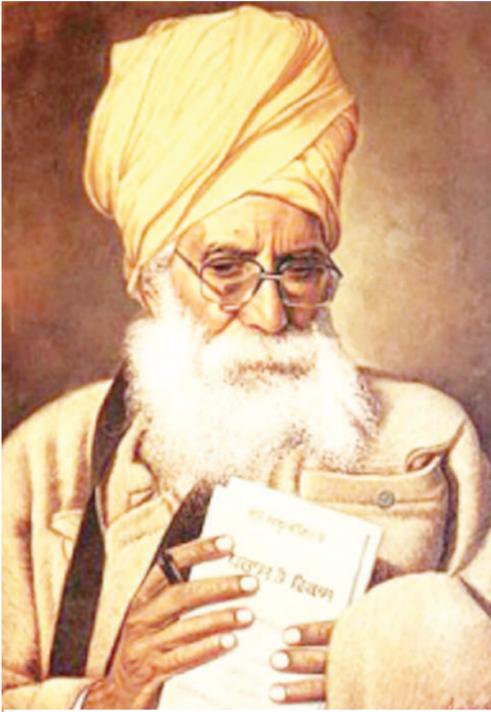
ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਤੇ 'ਗੋਲਿਆਂ ਵੇਲੇ'

ਇਕ ਦਿਨ ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਮਿਲਣ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਨੋਟਸ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਮਿਆਦ ਪੁਰਾ ਚੁੱਕੀ ਕੋਕ-ਬੁੱਕ 'ਤੇ ਪੈ ਗਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਤਨਜ਼ ਕੱਸਿਆ, "ਕੀ ਕੱਜੂਸੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ... ਮੈਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਲਿਆਂਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਮੁੱਕਦੇ ਨੀ!"

"ਸੁਆਲ ਕੱਜੂਸੀ ਦਾ ਨੀ, ਸੁਆਲ ਐ ਇਕ ਕਾਗਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਰੁੱਖ, ਝਾੜੀ ਦੀ ਡਾਲੀ ਵੱਚੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਫਿਰ ਇਸ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਕੌਮੀਕਲ ਰਲੇ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨ-ਪ੍ਰੈਸ 'ਚ ਪੈ ਕੇ ਕਾਗਜ਼ ਬਣਦਾ। ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਵਰਤਾਰਿਆਂ 'ਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਸ਼ੋਆ-ਰੂਮਾਂ/ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੱਕ ਪੁੱਜਦਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਅਸੀਂ ਖਰੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ... ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਪਾਸਾ ਅਣਵਰਤਿਆ ਪਿਆ... ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ, ਨਵਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਨਾ ਲੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ 'ਚ ਲਿਆ; ਮੈਂ ਕੋਈ ਟਹਿਣੀ, ਕਿਸੇ ਝਾੜੀ ਨੂੰ ਵੱਚੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ... ਨਾਲੋਂ ਜੋ ਕੁਝ ਬਣ ਚੁੱਕਾ, ਉਸ ਦੀ ਸੁਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਵੀ।"

"ਤੇਰੇ ਇੰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋ ਜਾਉ... ਕੀ ਰੁੱਖ ਵੱਚੇ ਜਾਣੇ ਰੁਕ ਜਾਣਗੇ!"

"ਸੁਆਲ ਇਹੀ ਐ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ, ਕੀ ਫਰਕ ਪੈਂਦਾ। ਪਰ ਜੇ ਸਾਰੇ ਇੰਜ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਣ ਤਾਂ ਕਿੰਨੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ, ਇਹਨਾਂ ਬਚੇ-ਬਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੀ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਐ।" ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੀ ਇਹ ਆਦਤ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਦੀ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਜ-

ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

ਚਿੰਤਨ

ਬਲਬੀਰ ਪਰਵਾਨਾ

ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਤਾਂ ਲੱਗਾ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਰਗੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਇਕ-ਅੱਧੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਤਾਂ ਅਪਣਾ ਹੀ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। 'ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ' 'ਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਿਖਤ ਆਉਂਦੀ, ਉਹ ਕਦੀ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ। ਅਕਸਰ ਹੀ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਪਾਸਾ ਛਪਿਆ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਬਚੇ ਖਾਲੀ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਇਹ ਲਿਖਤ ਹੁੰਦੀ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਮਝ ਆਈ, ਇਹ ਖਪਤਵਾਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਲਹਿਰ ਹੋਈ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਢੰਗ ਨਾਲ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਪੁਰੁਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਖਾਲੀ ਪੰਨੇ, ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਇਜ਼ਤਿਹਾਰੀ ਪਰਚੀਆਂ ਜਾਂ ਸਮਾਂ ਲੰਘਾ ਚੁੱਕੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਡੇ ਹਿੱਸੇ ਅਕਸਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ਹਾਂ। 2018 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਮੇਰਾ ਨਾਵਲ 'ਖਾਂਡਵ ਦਾਹ' ਛਪਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ :

ਪੰਜਾਬ ਦੇ
ਮਹਾਨ ਕਰਮਯੋਗੀ ਚਿੰਤਕ
ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
ਦੇ
ਨਾਂਅ

ਉਦੋਂ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ; ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨਾਇਕ ਹੈ, ਮਹਾਂ-ਨਾਇਕ। ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਨੇ ਜੋ ਸਹੀ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਤਲਾਸ਼ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿੱਟੀ 'ਚੋਂ ਉੱਗੇ ਅਜਿਹੇ ਨਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਈਕਨ ਬਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਲੇਖਕ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜੇ ਕੁਝ ਉਹ ਲਿਖਦਾ, ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ, ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸੁਰ-ਸੋਧ 'ਚੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਤਾਂ ਸ਼ਬਦ ਖੋਖਲੇ ਰਿਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਾ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਕੋਈ ਅਰਥ ਬਣਦਾ, ਨਾ ਪਾਠਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ; ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਮਲ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲੀ ਹੋਵੇ। ਸ਼ਿਵ, ਪਾਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ... ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ 'ਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ-ਅਮਲ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲੇ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਅਥਵਾਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਲੇਖਕ ਖੁਦ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਿਰਜ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਰਚਨਾ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਘੜ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਮੇਰੀ ਸਦਾ ਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਝ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਉਸ ਸੁਰ-ਸੋਧ 'ਚ ਮੇਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਲੀਕੇ 'ਚ, ... ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਲਿਖ ਜਾ ਰਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਮੇਰਾ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ 'ਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਿਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੇਗਾ। ਦੂਸਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਪਾਤਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼, ਜਿਹੜਾ ਖਪਤ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇ-ਬੋਲੇ ਵਹਿਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਪਾਸੇ ਹੋ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਚਿੰਤਨ... ਇਹਨਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ 'ਚੋਂ ਸਮਝ ਆਇਆ, ਦੁਨੀਆਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਮੁੱਖ-ਧਾਰਾ ਵਹਿਣ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹਨ, ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਫੋਕਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਘੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਗਦਾ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ 'ਯੂਜ਼ ਐਂਡ ਥੋਰੋ' ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਾਹਿਤ ਇਕ ਆਦਤ ਬਣੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਲੋੜ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਕ ਸਟੇਟਸ-ਸਿੰਬਲ ਵਜੋਂ ਵਿਖਾਏ ਲਈ। ਇਹ ਖਪਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਵੇਂ ਬੰਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਉਸ ਦੀ 'ਬੰਦਿਆਈ' ਨਾ ਪਾ ਰਿਹਾ, ਮੇਰੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਸੁਰ ਉੱਭਰਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਹੀ। ਬਹੁਤਾਂ ਬੁਣੀਆਂ ਹੀ ਇਸ ਦੁਆਲੇ ਹਨ। 'ਗੋਲਿਆਂ ਵੇਲੇ' ਵਿਚ ਵੀ ਇਹੀ ਸੁਰ ਸੋਧ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਕੁ ਮੁੱਖ ਸੁਰ 'ਚ, ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਫੋਕਸ ਸੰਤਾਲੀ ਦੀ ਮਹਾਂ-ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤਲਾਸ਼ਦਾ ਇਸ ਦਾ ਨਾਇਕ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰੂ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ 'ਚ ਕੁਝ ਦੀ ਥਾਂ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਨਾਲ ਖੜੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਹਾਬਜ਼ ਵਾਲੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਦੇ ਵਹਿਣ 'ਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ 'ਚ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੁਚੇਤ ਰੂਪ 'ਚ ਇਨਕਾਰ। ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਦਾ ਚਿੰਤਨ ਵੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਹਿੰਦਾ:

"ਗੁਜ਼ਰਾ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਦੋ-ਦੋ, ਢਾਈ-ਢਾਈ ਲੱਖ ਲੈ ਰਹੇ ਐ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਨੀ! ਲਗਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚਾਹੀਦੇ ਐ। ਅੰਝਲੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਬੰਦਾ, ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਖ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਬਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਐ, ਇਹਦਾ ਕਰ ਤੇ ਅੰਤ ਨੀ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਇਥੇ ਦਿਹਾੜੀ ਮਿਲਦੀ ਐ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਸੌ ਰੁਪਏ... ਉਹ ਇਸੇ 'ਚ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰੀ ਜਾ ਰਿਹਾ... ਵਿਚ ਸ਼ਿਮਾਰ ਹਮਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਵੀ ਨੀ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੋ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ 'ਚ ਵਿਆਹ-ਮਰਨਾ ਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਟੁੱਟਦੀਆਂ ਦਿਹਾੜੀਆਂ... ਸੰਤਾਲੀ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਦਿਹਾੜੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਚਾਰ ਆਨੇ। ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਉਦੋਂ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ... ਕਿਤੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਮਿਥਦੀ ਵੀ ਪਵੇਗੀ... ਫਿਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ...! ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਵਧੀਆ ਸੁਟ ਕਰਕੇ ਜਿੰਨੀ ਤਸੱਲੀ ਮਿਲਦੀ ਐ, ਓਨੀ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਫਾਈਵ-ਸਟਾਰ 'ਚ ਰਹਿ ਕੇ ਨਾ ਮਿਲੇ... ਗੱਲ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਐ। ਜੀਉਣ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ 'ਚ ਆਪਣੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਆਰ ਐ... ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ... ਖੁਸ਼ਣਾ ਵੀ... ਦੇਖਣਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ; ਵਧੇਰੇ ਕਦੇ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪਨਪਤੇ ਸੁਰ ਹੋਵੇ... ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਨਪਣ ਪਿੱਛੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਕਿੰਨੀ?... ਮੈਂ ਹਾਬਜ਼ 'ਚ ਗੁਆਚਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ... ਇਹ ਜਦੋਂ ਮੁੱਠ-ਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਬੰਦਾ ਇਸ ਦੇ ਰੋੜ੍ਹ 'ਚ ਵਹਿਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰਲਾ ਗੁਆਚ ਜਾਂਦਾ... ਖਪਤ ਦੇ ਮਾਇਆ-ਜਾਲ 'ਚ ਉਲਝ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਫਿਰ!"

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਇਹ ਬੋਲ ਉਸ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਚਿੰਤਨ ਹਨ, ਉਸ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਰਜ-ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਥੀਮ। ਇਹ ਹੀ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦਾ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਥੀਮ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂ ਸੰਤਾਲੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ; ਕਿਉਂ ਦੂਸਰੀ ਵਰਤਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹਫਜ਼ ਹੈ, ਕਿਤੇ ਕੁਰਸੀ ਦੀ। ਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪਾਠਕ ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਜਾ ਪੁੱਜਦਾ ਤਾਂ... ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (ਥੀਮ ਸੀ, ਕੈਨੇਡਾ ਸਮਝ ਪੱਤਰਕਾਰ) ਦਾ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹ ਕੇ 25 ਸਤੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਫੋਨ ਆਇਆ। ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਆਪਸ 'ਚ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਕੀ, ਕਦੀ ਫੋਨ 'ਤੇ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ। ਉਸ ਨੇ ਨਾਵਲ ਬਾਰੇ ਬੜੀਆਂ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਇਸ ਦੇ

ਕੇਂਦਰੀ ਨੁਕਤੇ ਸਬਰ-ਸੰਤੋਖ ਵਾਲੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਬਾਰੇ ਵੀ, ਜਿਹੜੀ ਮਨ-ਇਛੋਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੀ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ 26 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਈ-ਮੇਲ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਲਿਖਤ ਭੇਜੀ।

"ਕੰਮ ਛੱਡੋ ਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਮਾਈ ਦੇ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ-ਆਪ 'ਤੇ ਸ਼ਮ ਠੀ ਆਉਣੀ, ਪਰ ਕਰਦਾ ਵੀ ਕੀ? ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਦਸਤਕ ਦਿੱਤੀ, ਅੱਗੋਂ ਕੋਈ ਗੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਦਾ। ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਰੋਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਟਿੱਕਰ ਵੀ ਚੋਤੇ ਆਉਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਰਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਜੋਗੇ ਵੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ! ਹੋ ਵੀ ਸੱਚ, ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਤਦਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਟੁੱਟਣ 'ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਮੁੱਠ ਲਾਵੇ। ਸ਼ੇਰ ਸਮਾਂ ਤਾਂ ਫੇਰ ਵੀ ਕੱਢਣਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੋਰ ਕਰ ਲਈ, ਬੁਟਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਲਿਆ, ਬੈਠੀ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਛੱਡਦਾ ਅਤੇ ਮਗਰੋਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣਾ। ਕੁਝ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਜਾਂ ਫਿਰ ਲਿਖ ਲਿਆ ਜਾਂ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਕੋਈ ਫਿਲਮ ਦੇਖ ਲਈ। ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਪੁਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾਈ ਰੱਖਣਾ। ਇਸੇ ਕਸ਼ਮਕਸ਼ ਵਿਚ ਨਾਵਲ ਚੁੱਕ ਲਿਆ। ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਵਿਚਲੀ ਕਹਾਣੀ ਮੇਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲ ਛੱਡੇਗੀ। ਪੜ੍ਹਣ ਬੈਠਾ ਤਾਂ ਖੁੱਬ ਹੀ ਗਿਆ। ਨਾਵਲ ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ ਵੱਡੇ ਦੁਖਾਂਤ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਟਾਈਟਲ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਮਾਰ ਵੱਚ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦਾ। 'ਗੋਲਿਆਂ ਵੇਲੇ' ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਵੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸੀ, ਜਾਣੀ ਮੇਰੇ ਹੀ ਨਾਂਅ ਵਾਲਾ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਨਾਇਕ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੋਜ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਨੂੰਨ ਸਵਾਰ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰਸੀਮ ਵੇਲੇ ਹੋਏ ਫਿਰਕੂ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਕਲਮਬੰਦ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਯੂ-ਟਿਊਬ ਚੈਨਲ 'ਚ ਨੁਸ਼ਤਰਾ ਜੁੜੀਆਂ ਯਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਮਰੇ ਵਿਚ ਸਮੋਟਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਝੋਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕੰਮ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਕਮਾਏਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸ਼ਮ ਆਪਣੀ ਪੁੰਨ ਵਿਚ ਸਵਾਰ। ਉਹ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ ਕਿ ਪੰਜੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕਰ ਲਵੇ। ਕਾਕੀ ਹੋਂਦ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਰਗਾ ਹੀ ਜਾਪਿਆ। ਮੈਂ ਵੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਇਸੇ ਜਨੂੰਨ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਮੈਂ ਇਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤਾਂ ਹੱਲ ਹੋ ਗਈ। ਘੱਟ-ਘੱਟ ਮੇਰੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੈਅ ਹੋ ਗਈ। ਨਾਵਲ ਵਾਲੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਮੁਹਰੇ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਵਿਖਾ ਦਿੱਤਾ, ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪੈਸੇ ਧੋਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਮੈਂ ਕੁਝ ਚ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਆਪਣੇ ਖ਼ਾਸ ਦੋਸਤਾਂ ਤਾਂ ਨਾਲ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਗੁਰਤ ਕਰ ਲਈ ਨੌਕਰੀ। ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਆਚਾਰ ਯੂਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੇਰੀ ਜੀਵਨ-ਸਾਥੀ ਰਚਨਾ ਨੇ ਮੇਰੀ ਦੁਹਿੱਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ, ਪੰਜੇ ਖਾਓ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।" ਚੈਨਲ ਦੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਨਾਵਲ ਦੇ ਲੇਖਕ ਬਲਬੀਰ ਪਰਵਾਨਾ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਪਹਿਲੀ ਅਕਤੂਬਰ 2025 ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਯੂ-ਟਿਊਬ ਚੈਨਲ 'ਨਵੀਂ ਤਾਸੀ' (NAVIN TAAZI) ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 30 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਮੌਕੇ, ਆਪਣਾ ਇਹ ਚੈਨਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਇਸ ਦੀ ਵੱਕਸਿੰਗ, ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੇ ਸਨੌਰੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਨਾਵਲ 'ਗੋਲਿਆਂ ਵੇਲੇ' ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਰੂਬਰੂ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿਚ:

"ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਢਾਹਾਂ ਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਬਲਬੀਰ

ਗੋਲਿਆਂ ਵੇਲੇ : ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਕੁੱਝ ਪਹਿਲੂ

'ਗੋਲਿਆਂ ਵੇਲੇ' ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉਸ ਮਹਾਂ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅੱਸੀ ਲੱਖ ਤੋਂ ਇਕ ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਉਦਾੜਾ ਹੋਇਆ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਇਧਰੋਂ ਗਏ ਤੇ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਉਧਰੋਂ ਆਏ। ਦਸ ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਤਲ ਤੇ ਇਕ ਲੱਖ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ ਔਰਤਾਂ ਉਪਾਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਲੱਖਾਂ ਬੱਚੇ ਯਤੀਮ। ਇਧਰੋਂ ਉਜੜ ਕੇ ਗਏ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ ਇਧਰਲੇ ਪਾੜਵੀਆਂ ਨੇ ਲੁੱਟਿਆ ਤੇ ਉਧਰੋਂ ਆਏ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਉਧਰਲੇ ਪਾੜਵੀਆਂ। ਸੰਤਾਲੀ ਦੇ ਫਰਵਰੀ-ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਾਲ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਇਹ ਨੌ-ਦਸ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਖਿੱਤੇ 'ਚ ਸੱਤਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ

ਬਲਬੀਰ ਪਰਵਾਨਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਨਾਲ

ਰੜਕਦੀ। ਪਾੜਵੀ ਦੇ ਜਨੂੰਨੀ ਟੋਲਿਆਂ ਦਾ ਗਾਹ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦੌਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਅਵਚੇਤਨ ਵਿਚ ਅਜੇ ਵੀ 'ਗੋਲਿਆਂ ਵੇਲੇ', 'ਹਰਜੋਲੇ', 'ਲੁੱਟ ਵੇਲਾ', 'ਉਜੜ' ਜਿਹੇ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ; ਅਜਿਹਾ ਵੇਲਾ ਜਦੋਂ ਭੀੜਾਂ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੋ ਫੈਸਲੇ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਭੀੜਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਹੀਂ ਪਾਸੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਂਦ ਤੱਕ ਸੱਤਾ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹਾਸਲ ਸੀ।

ਇਸ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਬਿਨਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਵਚੇਤਨ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਸੰਤਾਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (1955) ਦਾ ਹੈ। ਹੋਸ਼ ਸੰਤਾਲੀ ਤਾਂ ਉਜੜੇ ਵੇਲੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਘਰ, ਪਿੰਡ 'ਚ ਹੀ ਚੱਲੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ, ਜਦੋਂ ਜਥੇ ਬਣਾ ਕੇ ਲੋਕ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਮਾਰ-ਵੱਚ ਕਰਨ, ਲੁੱਟਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਵੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਤਾਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਰੇ ਕੌਮੀ-ਕੌਮੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਆਪ ਮੁਸਾਰਥੁਰ ਕੈਂਪ 'ਚ ਛੱਡ ਕੇ ਆਏ। ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਅਵਾਣ, ਡੋਗਰ, ਗੁੱਜਰ, ਅਰਾਈ, ਨਾਰੂ ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਬੜੇ ਧੜੱਲੇ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡ ਸਨ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਕੀੜੀ ਮਾਰ-ਵੱਚ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਗਦੀਆਂ। ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਨਣ ਲਈ ਪੜ੍ਹਨ ਲੱਗਾ। ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ

ਲਗਦਾ, ਕਹਿਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਵਾਪਰੇ, ਹਰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬੰਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਝੂਟਿਆ ਜਾਂਦਾ! ਦਰਦ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਲੋਟ ਲੈਂਦੀਆਂ। ਜ਼ਰਾ ਸੋਚ ਕੇ ਦੇਖੋ, ਨੌ-ਦਸ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਇਕ ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਿਜਰਤ। ਸੱਤ-ਅੱਠ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਸੀ-ਨੌਬੇ ਸਾਲ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਤੱਕ। ਕਈ-ਕਈ ਦਿਨ ਤੁਰ ਕੇ ਨਵੇਂ ਥਾਂ ਪੁੱਜਣਾ। ਕਿਤੇ ਦੋ-ਦੋ, ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਕੈਂਪਾਂ 'ਚ ਰੁਲਦੇ ਰਹੇ, ਜਿੱਥੇ ਨਾ ਖਾਣ ਲਈ ਰੋਟੀ ਸੀ, ਨਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘੁੱਟ। ਉਧਰੋਂ ਹਰ ਪਲ ਪਾੜਵੀਆਂ ਦੇ ਆ ਪੈਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ। ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ੁਆਨ ਧੀਆਂ, ਨੂੰਹਾਂ ਖੋਹੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਵਜੋਂ ਸੋਚੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਮਹਾਂ-ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਉਜਾੜਾ ਜਰਿਆ, ਇਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਗੁਣ ਵੀ ਕੱਢ ਉਠਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਮੇਰੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਬਣੇ।

ਨਾਵਲ 'ਚ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਬਹੁ-ਪਾਸਾਰ ਫੜ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਮਹਾਂ-ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਦੇ ਤਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਪਾਸਾਰ ਹਨ-ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ। ਫਿਰ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਸੱਤਾ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ? ਕੀ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਡੁੱਟਿਆ ਜਨੂੰਨ ਸੀ ਜਾਂ ਸੱਤਾ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਧਰਮ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੀ ਮਨ 'ਚ। ਮੈਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸਕਿਆ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਲਪ 'ਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈਆਂ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਉਧਰੋਂ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜਨ 'ਚ ਬਲਚ ਮਿਲਣਗੇ ਦੀ ਪਾੜਵੀਆਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਤੇ ਇਧਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜਨ 'ਚ ਰਿਆਸਤ ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਫੌਜ ਦੀ। ਹਰ ਲਾਇਨ ਲਿਖਦਿਆਂ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣਦੀ ਰਹੀ; ਜਿਹੜੀ ਲਾਇਨ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਉਹ ਸਹੀ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ! ਨਾਵਲ ਦੇ ਅਖੀਰ 'ਚ ਢਾਈ ਦਰਜਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਇਸ ਉਜਾੜ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਪੜ੍ਹੀਆਂ। ਲੱਗਭੱਗ ਦੋ, ਢਾਈ ਸਾਲ ਮੇਰਾ ਇਹ ਰੁਟੀਨ ਰਿਹਾ। ਦਿਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ, ਡੇਢ ਕੁ ਵਜੇ ਤੱਕ ਮੈਂ ਇਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਯੂ-ਟਿਊਬ ਚੈਨਲਾਂ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਸੁਣਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਰਦ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ 'ਤੇ ਹੰਢਾਇਆ ਸੀ। ਸਾਂਵਲ ਧਾਮੀ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਹਰਸ ਮਹਿਤਾ, ਮੁੱਖੀ ਮਘਾਣੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅਨੇਕਾਂ ਯੂ-ਟਿਊਬਰ ਇਧਰ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਉਧਰਲੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਨਾਸਰ ਢਿੱਲੋਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ। ਇਹ ਕਾਫ਼ਲੇ ਜਿੱਥੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕੱਪ ਲੱਗਦੇ ਰਹੇ, ਉਧਰਾਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ। ਮੁਕੇਰੀਆਂ, ਦਸੂਗਾ, ਟਾਂਡਾ ਉਜੜਾ, ਚੰਡਾ-ਸਨੌਰਾ, ਅਲਾਵਲਪੁਰ, ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਹਮੀਰਾ, ਬਿਆਸ, ਓਈਆ... ਇਹ ਸਭ ਥਾਵਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਕੈਂਪਾਂ ਵਾਲੀਆਂ। ਬਿਆਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਡਾਣੇ ਕੋਲ ਕੁਰਕਿਆ ਕਾਫ਼ਲਾ ਬਿਆਸ 'ਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹ ਨਾਲ ਲੱਗਭੱਗ ਸਾਰਾ ਹੀ ਰੁੜ੍ਹ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਦੋ ਵਾਰ ਉਥੇ ਗਿਆ।

ਇਹ ਨਾਵਲ ਲਿਖਦਿਆਂ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਹੱਦ ਸੁਚੇਤ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿ; ਜਦੋਂ ਪੱਟੀ ਸਦੀ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਹਿਣ ਵਾਲੀ ਕਿਹੜੀ ਨਵੀਂ

ਸੰਤਾਲੀ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਸਾਰੀ ਹਯਾਤੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ, ਜੂਹਾਂ ਲਈ ਤਰਸਦੇ ਰਹੇ; ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੁੜ ਦਰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ। ਅੱਜ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਹੀ ਪਰਵਾਸ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਦੁਖਾਂਤ ਪਿੱਛੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਬਣਦਾ। ਸੰਦਰਭ ਬਦਲ ਗਏ, ਪਰ ਦੁਖਾਂਤ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੱਡਾ ਸੁਆਲ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਾਂ। ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਪਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਥਾ ਬਣਦਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਦ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ 'ਤੇ ਭੋਗਿਆ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਸੰਤਾਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸੱਤ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮਨਝੇ, ਉਹ ਨਿੱਠ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੀ ਕਥਾ ਬਣਦੀ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਸੋਚਦਿਆਂ ਹੀ ਲੰਘ ਗਿਆ, ਨਾਲ ਹੀ ਦੁਖਾਂਤ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਜੜ੍ਹਾਂ ਜਾਨਣ ਲਈ ਯੂ-ਟਿਊਬ 'ਤੇ ਮੁਸਲਕਾਤਾਂ ਸੁਣਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਇਸ 'ਚ ਹੀ ਮਨ 'ਚ ਉਪਜਿਆ ਕਿਉਂ ਨਾ ਅਜਿਹੇ ਪਾਤਰ ਘੜੇ ਜਾਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਦੁਖਾਂਤ ਦੀ ਲੋਅਰ ਵੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸਮਕਾਲ ਤੱਕ ਪੁੱਜਦੀ ਕੜੀ ਵੀ। ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਗਏ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਪੰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਆਬਿਦਾ ਦਾ ਪਾਤਰ ਘੜਿਆ, ਜਿਹੜੀ ਕੈਨੇਡਾ ਸਿਰਦਾਰ-ਸਕਾਲਰ ਹੈ। ਲਿਖਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ-ਨਾਲ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਣਦੀ, ਬਦਲਦੀ ਵੀ ਰਹੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਸਾਡੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਫਲਾਣੇ ਥਾਂ ਮਹੀਨਾ ਕੁਕੇ ਰਹੇ, ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਕੁਕੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਵੀ। ਖੋਜਬੀਣ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਡਾ ਆਇਆ ਉਦੋਂ ਬਹੁਤ ਮੀਂਹ ਪਏ, ਕਾਕੀ ਰੜ੍ਹ ਆਏ। ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਥਾਵੀਂ ਸੜਕਾਂ ਰੁੜ੍ਹ ਗਈਆਂ, ਰੇਲਵੇ ਲਾਇਨਾਂ ਨੁਕਸਾਨੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਵਾਜਾਈ ਮੁਕੰਮਲ ਕੁਝ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੁਰੰਮਤ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਕਾਫ਼ਲੇ ਮੁੜ ਤੁਰੇ। ਕੈਂਪਾਂ 'ਚ ਝੁੱਮਰੀ, ਮੱਤਾਂ, ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਨੂੰ ਚਿਤਰਦਿਆਂ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ।

ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਮਿਆਣੀ-ਪਠਾਣਾ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ। ਮਿਆਣੀ ਪਿੰਡ ਪਾਠਕ ਜ਼ੈਲਦਾਰਾਂ ਦਾ ਤਕੜਾ ਪਿੰਡ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਗਏ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਪਾੜਵੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਪਠਾਣੇ ਪੈ ਨਿਕਲੇ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਵੇਚੀ 'ਚ ਰੜ੍ਹ ਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਹੜ੍ਹ 'ਚ ਰੁੜ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਦੁਖਾਂਤ ਦੀ ਮਾਰ-ਵੱਚ 'ਚ ਲੋਕ ਸੌ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਛਿਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਮਿਆਣੀ, ਬੇਗੋਵਾਲ, ਪੁਲ-ਪੁਖਤਾ ਘੁੱਮ ਕੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪਾੜਵੀਆਂ ਦਾ ਪਿਛਾਏ ਮੁਕਤ ਦਾ ਰਾਹ ਵੇਚੀ ਦੇ ਰੁੜ੍ਹ ਨੇ ਕੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਪੁਸ਼ੰਗ 'ਚ ਗਾਠ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ, ਸਮਝਣਾ ਤੇ ਪੌਸ਼ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਆਬਿਦਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕੈਨੇਰਾ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਚਿਤਰਣ ਹੈ, ਉਹ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਝੀਲਾਂ, ਚਸ਼ਮੇ, ਚੁਫ਼ੇਰੇ ਬਰਫ ਲੱਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ। ਇਕ ਪਿੰਡ, ਕਸਬਾ ਬਣਨ ਵੱਲ ਵਧਦਾ ਰਿਹਾ। ਦੂਸਰਾ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਿਖਾਇਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਉਦੋਂ ਲਿਖੋ। ਬਿੱਬਾਂ, ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮੋਹ ਵਿਚ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਗੁਆਚਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਹੈਮਿੰਗਵੇ ਤੋਂ ਵੀ ਸਿੱਖੀ ਕਿ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਿਵੇਂ ਸਾਢੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨੀ। ਮੇਰੇ ਮਨ 'ਚ ਸਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਕਿ ਰਚਨਾ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਨਾਵਲ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ, ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਤਾਲਸਟਾਏ ਦਾ 'ਅੰਨਾ ਕਾਰੇਨਿਨਾ' ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਜਾਰਸ਼ਾਹੀ ਰੂਸ ਦੀ ਵੱਧ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸੱਚ ਨੂੰ ਚਿਤਰਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਡਲ ਵਾਲਾ ਵੀ 'ਹੀਰ' ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਵਿਚ ਸਮਕਾਲ ਦਾ ਸੱਚ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਚਿਰਚਾਰਕਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਢਕਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸੁਨਹਾਰਾ ਦੇਣਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂਆਂ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਸਮਝ